

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

WRZESIEŃ 2015

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
	Katarzyna Rola	
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	
16. Artykuł specjalny	Krystyna Świetlik	81

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 240 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W sierpniu poprawiły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej, wyłącznie pod wpływem sezonowego wzrostu wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. Syntetyczny wskaźnik koniunktury rolniczej (SWKR) podniósł się o 0,6 pkt. proc. do 100,3 punktu i był o 0,2 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem tej porze. Wyrównany wskaźnik nożyc cen utrzymał się na poziomie poprzedniego miesiąca i był taki sam jak przed rokiem (99,7 punktu). Wpłynął na to wzrost wyrównanego wskaźnika cen skupu podstawowych surowców rolniczych o 0,1 pkt. proc. do 99,9 punktu, przy stabilizacji wyrównanego wskaźnika zmian cen środków produkcji na poziomie 100,1 punktu. Niewielkie podniesienie wyrównanego wskaźnika zmian cen skupu było rezultatem wzrostu bieżącego wskaźnika zmian cen w lipcu (do 100,2 punktu) oraz przeniesionych skutków podwyżek cen skupu jakie miały miejsce w czerwcu br. (o 1,6%), po ich wcześniejszych spadkach w maju i kwietniu br. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu podniósł się w analizowanym miesiącu o 1,2 pkt. proc. do 100,9 punktu i o 0,4 pkt. proc. przewyższał jego poziom sprzed roku i był niższy o 0,4 pkt. proc. od jego poziomu w kwietniu br., kiedy wskaźnik ten osiągnął najwyższy poziom w ostatnich 6 miesiącach. Wpłynęło na to przede wszystkim podniesienie wyrównanego wskaźnika zmian produkcji przemysłu spożywczego o 1,3 pkt. proc. do 101,9 punktu, który w sierpniu br. przekroczył najwyższy poziom jaki ten wskaźnik osiągnął w kwietniu br. (101,8 punktu) w ostatnich 6 miesiącach i był o 1,2 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem o tej porze. Pozytywny wpływ na koniunkturę w rolnictwie wywarł również niewielki spadek realnych cen żywności, przy jednoczesnym wzroście wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, przy stabilizacji obrotów handlowych artykułami rolno-spożywczymi na poziomie poprzedniego miesiąca.

Zmiany cen skupu oraz środków produkcji, jakie dokonały się w pierwszych siedmiu miesiącach 2015 r. (w porównaniu z grudniem 2014 r.) nie były korzystne dla rolnictwa. Skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł 98,5 punktu, ale był wyższy niż w lipcu 2014 r., kiedy wynosił 97,1 punktu. Oznacza to, że podwyżki cen podstawowych surowców rolniczych nie skompensowały w pełni wzrostu cen środków produkcji, jakie dokonały się w tym czasie, choć w nieco większym stopniu niż przed rokiem o tej porze.

W najbliższym czasie rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej mogą poprawić się pod wpływem wzrostu cen przede wszystkim surowców roślinnych. Spadek zbiorów praktycznie wszystkich roślin uprawnych pod wpływem suszy, która objęła głównie Centralną Polskę, znacznie ograniczy ubiegłoroczną presję podaży, spowodowaną rekordowymi zbiorami. Dynamikę wzrostu cen skupu hamować będzie jednak utrzymująca się wysoka podaż produktów zwierzęcych, zwłaszcza, że pogorszenie opłacalności produkcji przede wszystkim chowu trzody chlewnej, ale również drobiu, bydła i mleka, będzie skłaniać mniej efektywnych producentów do redukcji pogłównia zwierząt. Będzie to zwiększać podaż żywca. Sytuacja może zmienić się w czwartym kwartale pod

wpływem sezonowego spadku podaży przede wszystkim mleka.

2. Niepewność co do skali podwyżek cen w sezonie 2015/16 zachęca rolników do magazynowania zbóż i wstrzymywania się ze sprzedażą. Mimo zakończenia żniw na przeważającym obszarze kraju ich podaż jest niewielka. Dobre zbiory na świecie oraz zmniejszony popyt importowy ze strony największego importera jakim są Chiny sprawiają jednak, że światowe ceny zbóż od kilku tygodni spadają. Nie należy się więc spodziewać znacznego wzrostu cen krajowych, mimo mniejszych zbiorów w Polsce i wielu krajach europejskich.

3. Niskie ceny żywca wieprzowego oraz prawdopodobny wzrost cen zbóż po zbiorach w 2015 r. prawdopodobnie zahamują wzrost zainteresowania produkcją żywca wieprzowego i odbudową pogłównia świń. Wskazuje na to zmniejszenie liczby świń przeznaczonych na chów. Polska pozostanie więc importerm netto wieprzowiny.

4. Prawdopodobny wzrost cen zbóż i pasz może także zmniejszyć opłacalność produkcji drobiarskiej i dynamikę jej rozwoju. Zwiększający się eksport charakteryzującego się wysoką konkurencyjnością cenową mięsa drobiowego będzie jednak stymulował produkcję i modyfikował głębokość spadku dynamiki produkcji.

5. Mimo spadku cen skupu oraz wysokich kar za przekroczenie kwot mlecznych utrzymuje się wysoka podaż mleka. W lipcu skup wzrósł w porównaniu z czerwcem o prawie 1,9%, mimo suszy i był o ponad 4% większy niż przed rokiem. W sumie w ciągu 7 miesięcy br. skupiono o 2,2% mleka więcej niż w analogicznym okresie przed rokiem. Znaczny wzrost światowych cen przetworów mlecznych w końcu sierpnia i pierwszych dniach września, po 16-tu miesiącach ich spadków może zapowiadać odwrócenie spadkowych tendencji cen. Czy tendencje te okażą się trwałe trudno teraz jednoznacznie wyrokować.

6. Koniec sezonowego ożywienia popytu skutkowało zahamowaniem wzrostu cen środków produkcji, które po przejściowym wzroście powróciły w lipcu do tendencji spadkowych. Obniżkom cen na rynku krajowym (w lipcu średnio o 0,1%) sprzyjały niskie ceny na rynkach światowych spowodowane czynnikami makroekonomicznymi oraz pogorszenie sytuacji dochodowej gospodarstw rolniczych.

7. Sezonowy spadek cen detalicznych żywności w lipcu nie był większy niż w roku poprzednim, mimo suszy i mniejszych zbiorów większości surowców roślinnych. W sierpniu spadek ten może być jednak znacznie mniejszy, a we wrześniu i w październiku ceny żywności powinny wzrosnąć. Eksperti instytucji przewidują, że ceny detaliczne żywności w grudniu mogą być o 1-2% wyższe niż przed rokiem.

Jadwiga
Seremak-Bulge

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

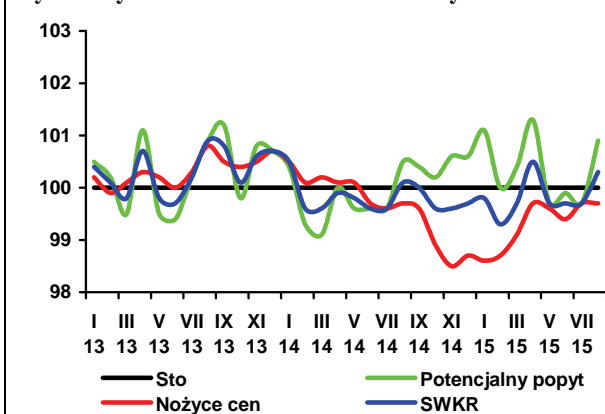
Wyszczególnienie	VIII 15	VII 15	VI 15	V 15	IV 15	III 15	VIII 14
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,3	99,7	99,7	99,7	100,5	99,7	100,1
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,9	99,7	99,9	99,7	101,3	100,4	100,5
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,7	99,7	99,4	99,6	99,7	99,1	99,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,9	99,8	99,4	99,6	99,6	98,9	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,1	100,1	100,0	100,0	99,9	99,8	99,9
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	100,2	99,9	99,8	99,8	99,8	99,9	100,1
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,7	98,5	99,9	100,5	101,3	100,7	100,8
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,9	100,6	100,2	98,9	101,8	99,0	100,7

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

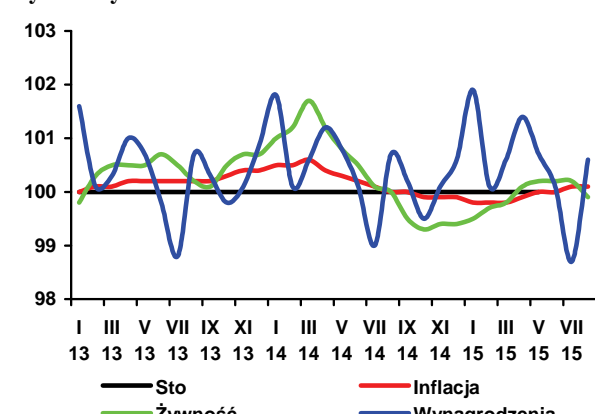
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, drób oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

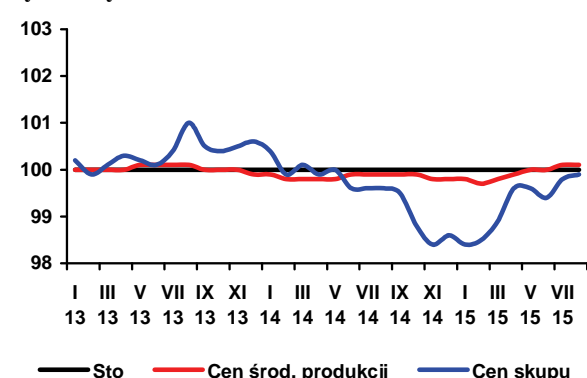
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

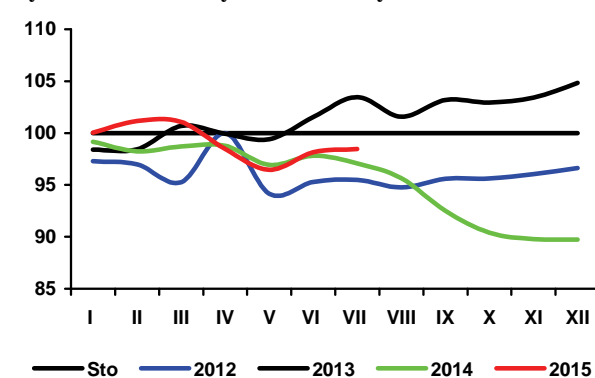
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

W sezonie 2015/16 relacje podaży do popytu w światowym bilansie zbóż nadal będą dobre. Według ostatnich prognoz Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC)¹ zbiory zbóż (bez ryżu) w 2015 r. wyniosły 1,988 mld ton i były mniejsze o 1,3% od rekordowych zbiorów w 2014 r., ale o 18 mln ton większe niż prognozowano miesiąc wcześniej. Podaż całkowita zwiększyła się jednak o blisko 0,5% do 2,433 mln ton, ponieważ nieznaczny ubytek podaży bieżącej (ze zbiorów) został wyrównany z nawiązką podażą ziarna z zapasów początkowych (445 mln ton). Światowe zużycie może się zwiększyć o 0,4% do 1,985 mld ton. Zapasy końcowe przewiduje się na poziomie najwyższym od 30 lat wynoszącym 447 mln ton. Odzwierciedlając to indeks cen GOI² w sierpniu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmalał o 4,8%, w tym indeks cen pszenicy o 4,3%, a kukurydzy o 1,0%. W stosunku do sierpnia 2014r., indeks był niższy o 20,2%.

W sezonie 2015/16 przewiduje się pogorszenie sytuacji na polskim rynku zbóż. Na skutek suszy zmniejszyły się zbiory zbóż w 2015 r. Obecnie szacuje się je na 29,1 mln ton, tj. o ponad 8% mniej w porównaniu z rekordowymi zbiorami w 2014. W połączeniu z mniejszymi zapasami początkowymi spowoduje to zmniejszenie podaży krajowej o blisko 11%. Jednocześnie zużycie zwiększy się o ponad 5%. W wyniku tego, zapasy końcowe mogą się zmniejszyć o 41% do 1,0 mln ton.

W zakończonym sezonie 2014/15 (lipiec 2014 r. – czerwiec 2015 r.) do skupu trafiło 8,6 mln ton zbóż podstawowych, tj. o 15% więcej niż w poprzednim sezonie. Skupiono 6,0 mln ton pszenicy (5,0 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 683 tys. ton żyta (1,1 mln ton), 749 tys. ton jęczmienia (643 tys. ton) i 1,9 mln ton kukurydzy (2,1 mln ton).

Sezon 2014/2015 był drugim z kolei sezonem ze spadkiem cen. W skupie przeciętne ceny były niższe od 6% (żyto) do 17% (jęczmień). Średnia cena pszenicy wyniosła 664 zł/t wobec 748 zł/t w sezonie poprzednim. Również na targowiskach za zboża płacono o kilkanaście procent mniej niż przed rokiem. Najbardziej potaniały pszenica i jęczmień (o 14%). W lipcu 2015 r., w porównaniu z czerwcem 2015 r., w skupie i na targowiskach mniej płacono jedynie za skupowane żyto. W skupie najbardziej podrożał jęczmień (o 8,5%), a na targowiskach owies (o 2,9%). W porównaniu z lipcem 2014 r., przeciętne ceny zbóż podstawowych w skupie, za wyjątkiem kukurydzy, były o kilka procent wyższe. Odmiennie kształtowała się sytuacja na targowiskach, gdzie ceny były o kilkanaście procent niższe, w tym pszenicy o 16%, a jęczmienia i owsa o 17%.

Eksport zbóż w sezonie 2014/15 był rekordowo duży i wyniósł 6,6 mln ton, o 29% więcej niż w sezonie 2013/14. Przyczyniły się do tego przede wszystkim bardzo wysokie zbiory w kraju, dobra jakość ziarna, mała podaż pszenicy konsumpcyjnej na zachodzie Europy, ograniczenia w eksporcie z Rosji i Ukrainy oraz osłabienie euro i złotego w stosunku do dolara USA. W strukturze towarowej wywozu dominowała pszenica, której eksport wyniósł 4,5 mln ton wobec 2,6 mln ton poprzednio. Eksport żyta wyniósł 590 tys. ton (1,1 mln ton w sezonie poprzednim), jęczmienia 196 tys. ton (194 tys. ton) i kukurydzy 614 tys. ton (1,0 mln ton). Zmniejszył się przywóz wszystkich zbóż, w tym pszenicy o 16% do 528 tys. ton, żyta o 7% do 11 tys. ton, jęczmienia o 46% do 145 tys.

**Wiesław
Łopaciuk**

**Katarzyna
Rola**

ton oraz kukurydzy o 17% do 301 tys. ton. Nadwyżka eksportu nad importem zboż wyniosła 5,6 mln ton wobec 3,8 mln ton w poprzednim sezonie.

Spośród przetworów zbożowych zmniejszył się wywóz pozostałych mąk (o 9%) oraz kasz, grysików i granulek (o 28%), a pozostałych produktów wtórnego przetwórstwa wyeksportowano więcej, w tym słodu o 74% i ziarna obrobionego inaczej o 55%. W tym czasie mniej sprowadzono jedynie mąki pszennej (o 7%). Mniejszy był także eksport pasz dla zwierząt domowych (o 1%) oraz import ciasta makaronowego (o 6%), chleba i pieczywa cukierniczego (2%) oraz pasz dla zwierząt gospodarskich (16%).

W lipcu 2015 r. w porównaniu z poprzednim miesiącem minimalnie w Unii spadły ceny pszenicy i jęczmienia, więcej płacono za kukurydzę. Przeciętna cena pszenicy w UE-28 wyniosła 172 EUR/t (173 EUR/t w czerwcu 2015 r. i 174 EUR/t w lipcu 2014 r.), w tym w Niemczech 191 EUR/t (o 1% więcej) i na Węgrzech 163 EUR/t (o 4% więcej). Za kukurydzę płacono 163 EUR/t wobec 154 EUR/t, a za jęczmień 154 EUR/t wobec 155 EUR/t. W zakończonym sezonie 2014/2015 w porównaniu poprzednim sezonem, przeciętne ceny wszystkich zbóż podstawowych były niższe od 7% w przypadku pszenicy do 13% w przypadku kukurydzy.

Ceny pasz w lipcu 2015 r., w porównaniu z czerwcem, 2015 r., były minimalnie niższe lub na tym samym poziomie. Zdrożała wyłącznie mieszanka dla bydła.

1. Grain Market Report nr 458, 27.08.2015 r.

2. **Grains and Oilseeds Index** - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenvica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenvica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2012	I-XII	893,4	742,3	728,5	819,1	946,5	808,5	881,8	745,6	X
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2014	VI	750,0	584,8	716,8	707,7	892,9	667,8	841,8	721,9	419,1
	VII	660,8	496,8	727,6	602,7	887,3	665	832,3	704,1	419,9
	VIII	638,1	524,3	745,3	616,7	813,5	604,7	762,2	645,4	424,8
	IX	637,1	520,8	637,5	614,2	791,1	587,6	734,3	616,0	424,5
	X	623,0	513,3	462,1	614,9	775,4	587,4	716,2	608,7	426,0
	XI	645,2	531,2	443,3	602,9	759,9	587,1	713,5	603,5	426,7
	XII	672,3	523,6	509,9	603,1	759,5	570,9	713,5	600,8	427,9
2015	I	709,9	535,6	548,3	631,6	755,6	598,5	717,8	606,5	433,6
	II	706,8	520,0	558,6	618,7	763,8	573,2	713,3	601,7	423,2
	III	693,4	514,9	566,5	606,3	765,7	578,8	731,7	611,6	418,2
	IV	681,9	520,3	566,5	594,8	757,2	582,9	718,8	598,9	408,2
	V	647,2	497,1	551,6	566,4	755,8	573,5	709,1	585,0	413,2
	VI	650,9	525,4	553,1	561,0	729,7	562,0	682,5	571,1	421,4
	VII	666,8	505,5	595,1	608,5	747,0	575,3	693,5	587,8	420,8
Zmiana w %										
	<u>VII 2015</u> <u>VI 2015</u>	2,4	-3,8	7,6	8,5	2,4	2,4	1,6	2,9	X
	<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>	0,9	1,8	-18,2	1,0	-15,8	-13,5	-16,7	-16,5	X

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenvica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenvyżto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
		2012	I-XII	4799,2	1894,7	722,1	904,4	539,0	501,8	7013,7
2013	I-XII	4234,9	1305,1	941,1	758,6	404,4	553,2	6573,0	2952,9	2007,7
2014	I-XII	5919,2	2139,2	806,3	711,1	353,1	944,2	8465,4	3879,4	1952,4
2014	VI	175,5	70,4	37,8	12,9	10,3	24,9	253,3	123,8	98,6
	VII	432,9	187,6	95,2	293,4	118,2	105,6	934,7	442,2	46,5
	VIII	1178,2	420,8	175,2	134,8	53,4	312,6	1827,7	883,2	26,7
	IX	723,9	244,5	71,1	52,7	21,7	107,6	966,4	417,9	45,7
	X	541,7	185,8	59,8	43,6	21,5	68,2	718,3	302,7	507,7
	XI	420,6	120,5	43,1	37,9	25,1	57,4	562,7	227,0	480,3
	XII	472,4	134,4	30,6	27,7	17,2	57,2	592,4	222,3	140,4
2015	I	421,3	132,3	32,4	22,8	14,3	57,6	537,4	212,3	81,2
	II	462,9	147,9	36,8	24,1	17,2	58,9	589,9	239,4	86,4
	III	357,6	129,5	33,1	27,6	22,2	57,6	484,6	227,4	125,7
	IV	370,6	124,6	41,5	32,4	24,6	67,8	517,1	246,6	118,6
	V	329,2	128,7	31,2	25,7	20,5	58,6	448,0	227,8	143,5
	VI	314,3	122,7	33,2	26,6	20,6	52,9	431,9	215,9	143,3
	VII	365,1	108,2	33,5	224,0	91,0	52,9	677,8	270,4	97,0
Zmiana w %										
	<u>VII 2015</u> <u>VI 2015</u>	16,2	-11,8	1,0	743,0	342,5	-0,1	56,9	25,2	-32,3
	<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>	-15,7	-42,3	-64,8	-23,7	-23,0	-49,9	-27,5	-38,9	108,6

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt	
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8	
2014 ^b	I-XII	2741,0	2261,9	232,3	1613,3	167,7	8865,4	
2014 ^a	VI	138,8	108,7	9,9	81,5	11,3	599,7	
	VII	162,6	129,3	10,8	82,4	10,7	637,5	
	VIII	155,3	121,8	9,9	81,8	9,4	603,0	
	IX	175,3	136,1	11,4	83,7	11,7	662,6	
	X	180,6	141,6	12,2	85,9	12,8	679,1	
	XI	157,3	124,1	10,3	78,3	9,0	565,8	
	XII	164,8	130,4	11,8	83,2	11,2	599,4	
	2015 ^a	I	172,7	133,6	13,0	82,1	12,9	611,7
	II	159,6	123,5	11,4	74,5	11,6	549,5	
	III	171,2	134,1	12,6	82,6	13,9	620,7	
	IV	154,3	118,8	12,6	81,1	11,5	658,0	
	V	154,2	120,2	11,3	81,5	12,1	627,2	
VI	157,4	121,9	11,7	83,8	12,6	641,6		
Zmiana w %								
<u>VI 2015</u> <u>V 2015</u>		2,1	1,4	3,3	2,9	4,5	2,3	
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>		13,4	12,1	18,0	2,8	12,3	7,0	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import						
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b		
2012	I-XII	1060,6	312,4	312,4	1047,8	2896,3	735,1	69,9	197,0	495,4	1524,0	
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2	
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5	
2014	V	69,5	53,3	0,4	88,1	228,3	31,0	3,6	32,6	6,2	76,4	
	VI	160,4	50,5	0,7	42,0	264,4	15,9	1,3	31,4	16,8	68,4	
	VII	127,8	25,0	66,0	27,9	268,7	88,2	1,3	31,2	13,9	138,6	
	VIII	267,9	102,5	18,8	13,1	486,5	61,8	2,3	20,4	20,0	108,0	
	IX	474,2	79,4	3,0	17,1	655,1	58,1	1,8	6,3	30,8	102,2	
	X	319,4	73,0	1,7	73,0	523,4	43,7	0,1	11,6	47,9	110,7	
	XI	469,0	82,5	30,4	99,6	734,9	33,4	3,7	5,9	29,1	78,7	
	XII	317,2	41,0	29,2	56,1	517,3	34,1	0,7	6,7	35,2	83,6	
	2015	I	282,0	24,5	2,9	52,0	411,4	28,3	0,1	6,1	31,3	73,5
	II	624,3	25,2	7,5	46,5	759,3	36,0	0,8	11,4	18,3	71,5	
	III	636,5	38,8	9,9	47,9	789,6	35,7	0,1	5,0	14,8	58,7	
	IV	529,6	41,0	2,9	42,9	689,1	81,3	0,03	9,4	10,3	104,2	
V	275,2	25,6	8,0	57,4	406,0	20,2	0,0	11,2	30,3	64,1		
VI	153,3	35,1	12,5	60,9	296,4	19,3	0,2	21,4	8,9	53,1		
Zmiana w %												
<u>VI 2015</u> <u>V 2015</u>		-44,3	37,0	56,3	6,1	-27,0	-4,1	730,4	91,0	-70,7	-17,1	
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>		-4,4	-34,8	1719,9	45,0	10,6	14,8	-82,0	-32,4	-47,1	-23,8	

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2014	V	7,4	1,4	3,3	2,0	4,5	3,4	0,9	2,3	1,7	15,5
	VI	7,1	1,7	3,0	2,6	4,2	3,2	1,0	1,8	2,3	11,1
	VII	7,8	1,9	3,0	2,7	7,4	3,1	0,8	2,2	2,6	9,5
	VIII	6,8	1,8	2,7	2,9	5,1	3,9	1,0	2,1	2,7	11,1
	IX	9,5	1,6	2,4	3,0	6,7	3,6	1,1	2,5	3,7	9,2
	X	7,4	1,5	4,2	4,2	6,8	3,9	1,3	3,2	3,6	9,1
	XI	8,7	1,7	3,7	3,3	7,2	4,2	1,0	2,3	2,6	9,1
	XII	8,7	1,3	4,4	2,1	3,9	3,7	0,7	1,9	2,8	3,5
2015	I	7,2	1,4	3,9	2,9	4,5	4,2	1,2	1,8	2,3	9,8
	II	7,6	1,8	3,6	2,1	4,6	4,0	1,0	2,8	3,4	9,4
	III	9,1	1,7	4,0	2,4	6,1	4,3	1,0	2,9	3,4	12,3
	IV	6,9	1,2	3,2	2,5	4,1	4,3	1,2	2,8	3,0	19,5
	V	7,9	1,4	3,3	1,9	4,5	3,7	1,1	2,3	2,7	18,9
	VI	9,0	1,5	3,3	2,5	4,2	4,6	1,1	2,3	2,6	19,0
Zmiana w %											
	$\frac{VI\ 2015}{V\ 2015}$	15,2	3,2	-1,1	29,5	-7,9	22,6	-1,9	0,4	-5,7	0,2
	$\frac{VI\ 2015}{VI\ 2014}$	30,9	-11,6	10,3	-4,8	-0,7	43,7	-1,3	28,7	11,6	68,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2012	I-XII	31,5	82,8	287,5	128,3	191,1	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2014	V	1,7	7,2	32,1	14,0	18,6	4,9	1,5	10,1	40,1	13,3
	VI	2,4	7,5	30,9	11,5	20,5	5,1	1,7	10,2	37,6	12,0
	VII	2,3	7,8	30,9	15,6	19,0	5,2	1,9	10,7	38,4	14,3
	VIII	2,2	7,9	29,2	15,0	18,8	4,7	1,7	11,4	34,5	13,1
	IX	2,4	9,0	33,5	15,8	20,8	5,4	2,0	13,2	39,8	15,9
	X	2,5	8,8	33,9	17,4	23,0	6,4	2,0	12,3	29,4	15,1
	XI	2,1	8,1	32,5	13,4	21,3	6,7	1,9	11,8	30,6	14,8
	XII	2,3	7,0	30,0	12,5	20,7	5,2	1,8	10,9	31,4	15,1
2015	I	2,6	7,8	31,4	10,9	23,1	4,3	1,6	9,7	26,1	14,9
	II	2,3	8,5	30,1	10,8	21,0	4,6	1,7	12,0	25,2	14,9
	III	2,7	9,3	32,3	11,1	22,9	6,2	2,2	11,0	29,1	14,8
	IV	2,3	9,0	30,9	12,7	20,4	6,4	2,3	10,5	28,4	12,9
	V	2,2	8,8	30,8	13,7	18,7	4,5	1,8	10,2	26,5	13,1
	VI	2,5	9,2	33,7	13,8	15,9	5,2	1,9	10,7	27,4	14,1
Zmiana w %											
	$\frac{VI\ 2015}{V\ 2015}$	11,8	5,0	9,3	1,1	-15,0	16,5	6,4	4,8	3,5	7,7
	$\frac{VI\ 2015}{VI\ 2014}$	1,2	22,0	8,6	20,7	-22,2	3,5	11,5	4,8	-27,9	17,6

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79
2013	I-XII	1,30	2,49	2,06	4,49	3,89	4,48	5,00	5,86
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83
2014	VI	1,11	2,47	2,12	4,42	3,93	4,40	5,01	5,84
	VII	1,11	2,45	2,10	4,44	3,93	4,40	5,02	5,83
	VIII	1,08	2,46	2,14	4,46	3,92	4,40	5,03	5,82
	IX	1,05	2,45	2,15	4,44	3,91	4,40	5,00	5,80
	X	1,06	2,44	2,11	4,46	3,92	4,40	5,01	5,82
	XI	1,04	2,41	2,12	4,44	3,92	4,40	5,01	5,82
	XII	1,05	2,39	2,17	4,40	3,92	4,40	5,01	5,85
2015	I	1,08	2,45	2,11	4,36	3,98	4,42	4,99	5,85
	II	1,11	2,45	2,08	4,38	3,97	4,42	4,98	5,81
	III	1,08	2,41	2,14	4,38	3,97	4,40	4,98	5,80
	IV	1,07	2,42	2,11	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80
	V	1,08	2,44	2,12	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80
	VI	1,07	2,43	2,10	4,38	3,98	4,40	4,94	5,79
Zmiana w %									
<u>VI 2015</u> V 2015		-0,9	-0,4	-0,9	0,5	0,3	-0,5	-0,6	-0,2
<u>VI 2015</u> VI 2014		-3,6	-1,6	-0,9	-0,9	1,3	0,0	-1,4	-0,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2014	V	1718,6	1820,6	2410,8	1446,8	1925,6	1678,3	2724,1
	VI	1719,1	1821,9	2415,3	1445,3	1927,5	1680,1	2715,9
	VII	1714,1	1815,9	2414,7	1439,9	1922,3	1679,7	2709,9
	VIII	1719,4	1813,2	2410,4	1426,3	1920,5	1673,0	2699,5
	IX	1718,7	1810,2	2382,4	1402,8	1906,7	1661,2	2674,4
	X	1704,6	1785,7	2356,9	1390,3	1893,3	1647,9	2661,9
	XI	1700,8	1769,6	2344,3	1382,3	1884,2	1636,7	2651,3
	XII	1692,4	1767,0	2336,6	1379,3	1880,4	1630,5	2649,8
2015	I	1671,1	1755,4	2326,3	1374,6	1886,0	1627,3	2642,4
	II	1665,3	1762,7	2323,5	1371,2	1878,2	1618,7	2641,3
	III	1671,0	1759,5	2327,3	1369,5	1868,2	1613,4	2641,9
	IV	1666,0	1756,8	2347,2	1364,9	1866,6	1612,9	2645,7
	V	1665,8	1778,6	2336,4	1361,4	1861,8	1611,2	2638,5
	VI	1609,0	1793,1	2327,8	1359,6	1865,4	1609,0	2633,4
	VII	1653,3	1784,8	2318,1	1351,8	1865,4	1609,0	2630,0
Zmiana w %								
<u>VII 2015</u> VI 2015		2,75	-0,46	-0,42	-0,57	0,00	0,00	-0,13
<u>VII 2015</u> VII 2014		-3,6	-1,7	-4,0	-6,1	-3,0	-4,2	-2,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2014	III	2,105	2,151	3,993	0,875	1,741	3,303	2,102
	IV	2,119	2,146	3,959	0,852	1,856	3,467	2,057
	V	2,152	2,139	4,053	0,814	1,841	3,467	2,061
	VI	2,164	2,159	4,067	0,790	1,957	3,677	2,164
	VII	2,165	2,166	4,075	0,781	1,967	3,702	2,267
	VIII	2,359	2,361	4,464	0,745	1,923	3,640	2,318
	IX	2,387	2,410	4,551	0,725	1,849	3,525	2,223
	X	2,367	2,442	4,532	0,730	1,732	3,316	2,171
	XI	2,354	2,480	4,516	0,732	1,663	3,190	2,134
	XII	2,416	2,476	4,641	0,779	1,570	3,016	2,122
2015	I	2,297	2,496	4,415	0,731	1,533	2,946	2,073
	II	2,392	2,459	4,608	0,725	1,681	3,238	2,076
	III	2,366	2,440	4,564	0,724	1,658	3,198	2,130
	IV	2,342	2,465	4,539	0,699	1,663	3,224	2,052
	V	2,374	2,463	4,601	0,675	1,603	3,107	2,079
	VI	2,419	2,556	4,686	0,686	1,682	3,258	2,171
	VII	2,350	2,497	4,572	0,656	1,677	3,262	2,252

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

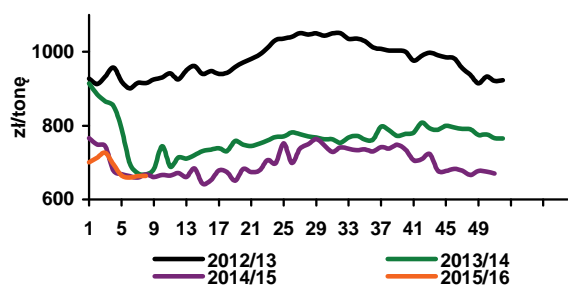
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2014	III	198	175	180	178	180	169	156	157	163
	IV	200	180	188	174	180	164	161	175	171
	V	191	186	180	161	174	165	159	164	171
	VI	184	180	160	155	161	154	160	154	166
	VII	170	164	150	147	144	144	.	148	164
	VIII	165	157	153	149	144	134	110	139	152
	IX	157	158	158	146	138	124	.	121	142
	X	159	152	160	159	139	119	108	115	129
	XI	177	154	161	169	155	120	108	123	131
	XII	202	159	168	177	173	126	98	133	128
2015	I	198	165	175	181	174	126	109	133	127
	II	194	172	180	178	172	133	113	132	129
	III	193	172	178	181	169	128	115	136	132
	IV	184	174	171	175	164	.	118	138	130
	V	179	171	155	171	160	129	121	133	129
	VI	190	166	157	185	168	125	127	136	135
	VII	191	168	163	166	166	130	128	147	137
Zmiana w %										
<u>VII 2015</u> <u>VI 2015</u>		0,5	1,2	3,8	-10,3	-1,2	4,0	0,8	8,1	1,5
<u>V II 2015</u> <u>V II 2014</u>		12,4	2,4	8,8	13,3	15,1	-9,6	x	-0,7	-16,5

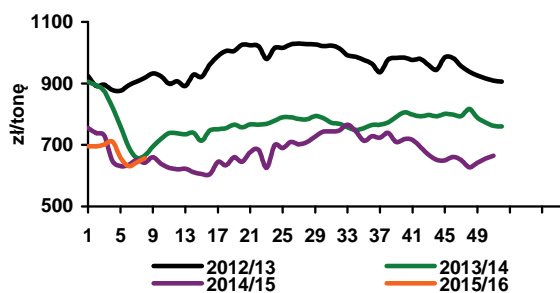
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

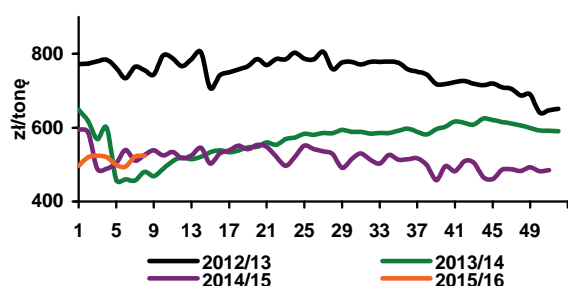
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

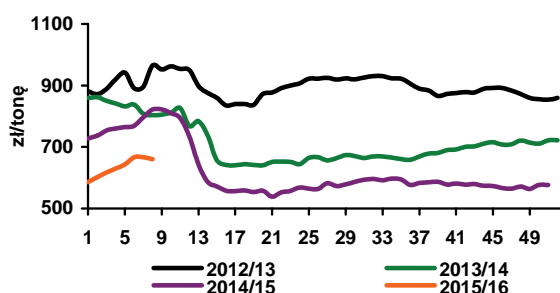
Rys. 2. Pszenica paszowa

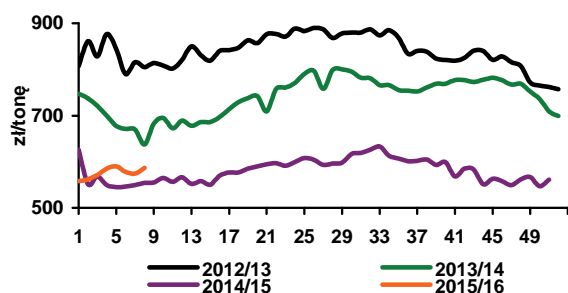
Rys. 3. Żyto paszowe

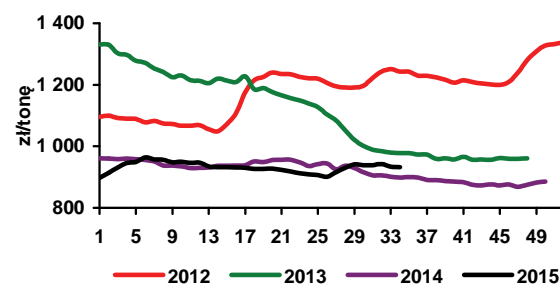
Rys. 4. Kukurydza paszowa

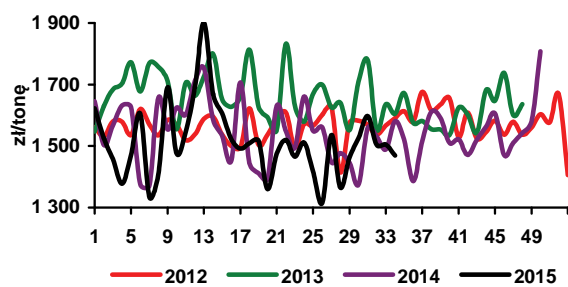
Rys. 5. Jęczmień paszowy

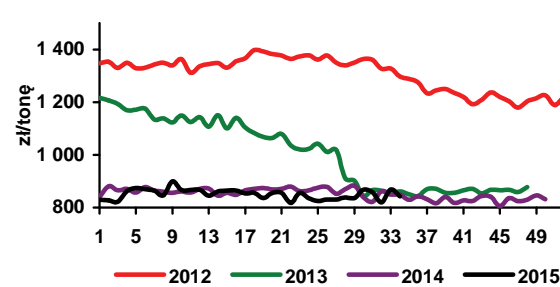
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W 2015 r. buraki cukrowe zasiano na powierzchni ok. 180 tys. ha, tj. o 16 tys. ha mniej niż przed rokiem. Niekorzystne warunki pogodowe w okresie letnim spowodowały, że buraki cukrowe będą zbierane z powierzchni ok. 170 tys. ha. Długotrwała susza w okresie poprzedzającym zbiory negatywnie wpłynie na plony, które aktualnie są szacowane na ok. 500 dt/ha, wobec 689 dt/ha przed rokiem. Mniejsza powierzchnia uprawy i niższe plony spowodują spadek zbiorów do

ok. 8,5 mln ton, wobec 13,5 mln ton w 2014 r. Produkcja cukru może wynieść ok. 1300 tys. ton i będzie mniejsza od kwoty produkcyjnej (1405 tys. ton). Produkcję należy jednak powiększyć o 321 tys. ton pozakwotowego cukru z kampanii 2014/2015, który producenci zaliczyli na poczt produkcji kwotowej w sezonie 2015/2016. Pomimo przewidywanego znaczącego spadku produkcji w zbliżającej się kampanii na krajowym rynku w 2015 r. i pierwszej połowie 2016 r. podaż cukru nadal będzie duża.

Na krajowym rynku ceny cukru rosną, ale barierą ich większej dynamiki jest duża podaż oraz bardzo niskie ceny światowe. W lipcu br. średnia cena zbytu cukru w opakowaniach jednokilogramowych wyniosła 2,04 zł/kg i była o 11% wyższa niż w maju, a cukru w workach 50 kg o 6% 1,91 zł/kg. Niskie ceny zbytu negatywnie wpłynęły na wyniki finansowe przemysłu cukrowniczego. Zysk netto branży w pierwszym półroczu br. wyniósł 65 mln zł, wobec 202 mln zł w analogicznym okresie 2014 r. Ceny detaliczne cukru rosły z niższą dynamiką. W lipcu br. średnia cena wyniosła 2,19 zł/kg i była o 2,6% wyższa niż w maju.

W pierwszym półroczu 2015 r. eksport cukru wyniósł 243 tys. ton, w tym 151,2 tys. ton do UE, a największymi odbiorcami były: Niemcy (58 tys. ton), Litwa (15 tys. ton) oraz Węgry (14 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnio ok. 463 EUR/tonę cukru. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (41 tys. ton) i Kazachstanu (15 tys. ton). Ceny eksportowe uzyskane na rynkach państw trzecich wyniosły ok. 371 EUR/tonę. Import wyniósł 54 tys. ton cukru, w tym 24 tys. ton z krajów UE. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były Dania (5 tys. ton) oraz Niemcy i Francja (po 4,5 tys. ton). Średnia cena importowa wyniosła 514 EUR/tonę. Cukier do rafinacji importowano tylko w kwietniu br. z Mozambiku (25 tys. ton) po średniej cenie 370 EUR/t. Powodem rafinacji małych ilości jest duża podaż cukru w kraju oraz niskie światowe ceny, które obniżają jej opłacalność.

Na światowym rynku ceny cukru utrzymują się na bardzo niskim poziomie. W sierpniu br. ceny cukru białego spadły do ok. 324 USD/tonę, a ceny cukru surowego ok. 2235 USD/tonę. Notowania w kontraktach terminowych wskazują, że w drugiej połowie 2015 r. nie nastąpią większe zmiany cen cukru białego (ok. 340 USD/tonę) i cukru surowego do (ok. 260 USD/tonę) z powodu dużej podaży, czego wyrazem są zapasy końcowe, stanowiące ok. 43% światowego zużycia.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2013	VI	624,28	726,72	414,51	425,38	818,13	401,06
	VII	628,47	698,55	407,88	605,98	618,94	585,91
	VIII	652,65	705,62	397,32	661,13	739,36	523,58
	IX	656,55	701,89	401,21	647,78	640,80	668,86
	X	606,47	677,23	386,58	588,59	609,36	467,37
	XI	554,23	684,72	377,35	635,26	635,71	632,82
	XII	504,66	686,98	375,09	595,07	593,72	613,49
2014	I	512,33	635,66	339,30	646,75	647,59	642,80
	II	466,18	624,52	324,75	649,05	634,39	736,22
	III	514,79	634,26	339,30	648,66	650,70	639,44
	IV	468,53	621,06	325,62	648,48	634,58	734,05
	V	505,65	594,74	324,40	578,60	632,15	569,77
	VI	479,49	558,53	332,62	634,52	459,74	725,24
	VII	487,05	535,07	345,12	492,43	521,74	480,69
	VIII	486,75	518,16	340,64	513,07	497,95	1021,08
	IX	467,23	516,43	351,80	516,85	477,55	819,24
	X	430,62	511,35	348,47	529,83	489,77	822,48
	XI	402,76	468,45	420,67	494,64	478,84	809,97
	XII	407,79	481,26	345,79	534,23	520,71	591,49
2015	I	418,23	449,93	363,18	497,83	481,41	690,99
	II	432,52	458,84	377,32	558,15	580,54	498,67
	III	418,88	448,83	377,79	587,24	579,84	624,72
	IV	418,65	447,31	357,69	402,81	463,29	394,23
	V	431,56	467,14	369,83	562,14	536,16	873,89
	VI	467,09	501,02	385,61	583,81	547,96	762,28

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

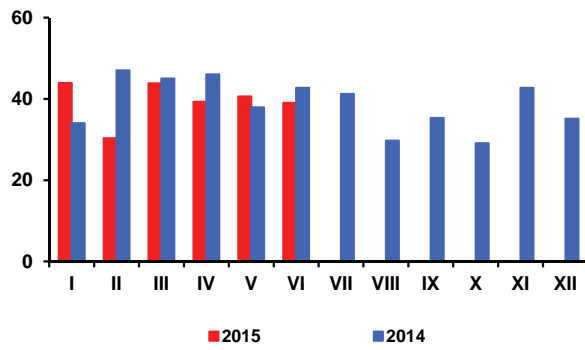
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowany			
2013	VI	3,09	2,29	1,73	3,72
	VII	3,04	2,93	1,73	3,57
	VIII	3,03	2,83	1,71	3,46
	IX	3,00	2,86	1,70	3,41
	X	2,94	2,74	1,71	3,35
	XI	2,82	2,70	1,69	3,28
	XII	2,72	2,53	1,69	3,17
2014	I	2,54	2,36	1,69	3,11
	II	2,44	2,33	1,69	2,99
	III	2,32	2,15	1,70	2,87
	IV	2,13	1,94	1,69	2,65
	V	2,08	1,98	1,69	2,58
	VI	2,05	1,95	1,68	2,48
	VII	2,02	1,85	1,70	2,39
	VIII	1,97	1,85	1,70	2,30
	IX	1,94	1,83	1,69	2,23
	X	1,88	1,76	1,70	2,19
	XI	1,80	1,68	1,71	2,12
	XII	1,78	1,67	1,71	2,07
2015	I	1,81	1,74	1,69	2,04
	II	1,83	1,86	1,67	2,06
	III	1,81	1,88	1,67	2,10
	IV	1,81	1,84	1,63	2,12
	V	1,80	1,81	1,70	2,13
	VI	1,85	1,88	1,68	2,10
	VII	1,91	2,04	1,71	2,19

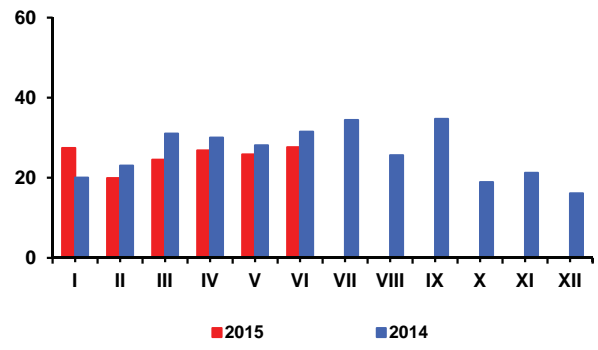
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

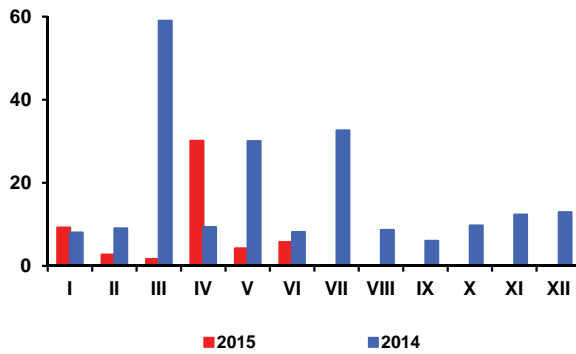
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

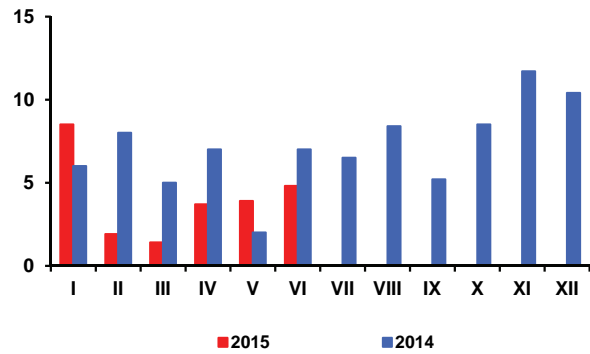
Rys. 2. Eksport do UE-28 (tys. ton)

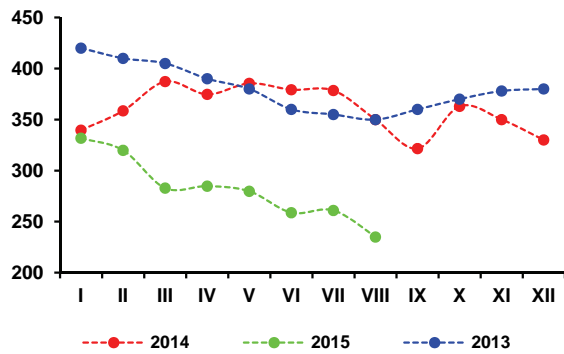
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

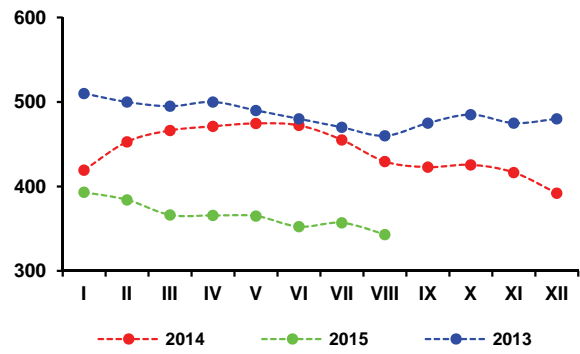
Rys. 4. Import z UE-28 (tys. ton)

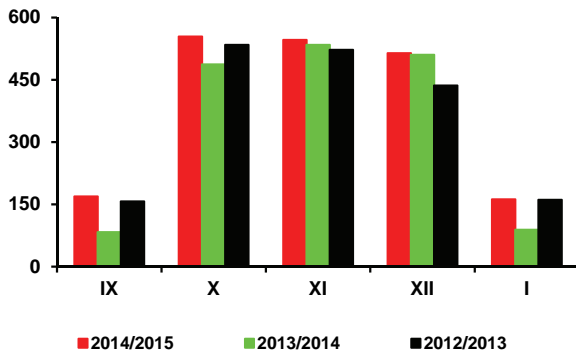
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's, ERS USDA, CAAC, GUS.

Według raportu Strategie grains opublikowanego 3 września, światowe zbiory rzepaku w sezonie 2015/16 wyniosą 67,1 mln ton i będą o 4,0 mln ton mniejsze niż w sezonie poprzednim. W ciągu miesiąca globalne szacunki produkcji rzepaku zwiększono o 0,2 mln ton. Podniesiony je głównie u największego producenta, tj. w UE. Aktualnie ocenia się, że światowe zużycie rzepaku zmniejszy się do 68,6 mln ton (o 2,9 mln ton), a jego zapasy na koniec sezonu zmaleją o jedną trzecią do 4,5 mln ton. Relacja zapasów do zużycia rzepaku obniży się do 6,6% z 8,4% przed rokiem i 9,4% przed dwoma laty.

Najgłębszy spadek zbiorów rzepaku szacowany jest w UE - do 21,5 mln ton (o 2,7 mln ton, tj. o 12%), w wyniku zmniejszenia plonów do 3,35 t/ha (z 3,61 t/ha w sezonie poprzednim) i areалу uprawy do 6,43 mln ha (z 6,73 mln ha). Spadek zbiorów szacowany jest też w Kanadzie do 15,0 mln ton (o 0,9 mln ton, o 6%). W Chinach spodziewany jest spadek zbiorów do 13,0 mln ton (o 0,2 mln ton, o 2%), na Ukrainie do 1,9 mln ton (o 0,3 mln ton, o 14%), a w Australii stabilizacja na poziomie 3,4 mln ton.

Francuscy analitycy oceniają, że w grupie czterech kluczowych europejskich producentów największy spadek zbiorów rzepaku nastąpił w Niemczech (o 19% do 5,02 mln ton), a następnie w Polsce (o 16% do 2,76 mln ton), we Francji (o 7% do 5,12 mln ton) i w Wielkiej Brytanii (o 2% do 2,42 mln ton).

GUS we wstępnym szacunku opublikowanym w końcu lipca ocenił tegoroczne zbiory rzepaku w Polsce na 2,6 mln ton, tj. na poziomie o 21% niższym od ubiegłorocznego.

Mimo spodziewanych niższych zbiorów rzepaku w Europie i na świecie w lipcu jego ceny w portach europejskich były niższe niż przed rokiem. W lipcu płacono za rzepak 419 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 32 USD/tonę (o 7%) mniej niż przed miesiącem i o 18 USD/tonę (o 4%) mniej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 786 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 20 USD/tonę (o 2%) tańszy niż przed miesiącem i o 89 USD/tonę (o 11%) tańszy niż przed rokiem. Cena śrutu rzepakowej wyniosła 264 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 21 USD/tonę (o 7%) niższa niż przed miesiącem i o 8 USD/tonę (o 3%) niższa niż przed rokiem. W sierpniu nastąpił dalszy spadek cen. Za rzepak płacono 411 USD/tonę, za olej rzepakowy 853 USD/tonę, a za śrutę rzepakową 266 USD/tonę, tj. odpowiednio o 4%, 11% i 1% mniej niż w sierpniu poprzedniego roku.

Geny skupu rzepaku z tegorocznych zbiorów na rynku krajowym były wyższe niż przed rokiem. W lipcu, w którym wg notowań GUS skupiono 511 tys. ton rzepaku (o 49% mniej niż przed rokiem), przeciętna cena skupu wyniosła 1459 zł/tonę i była o 16% wyższa niż w lipcu poprzedniego roku. W sierpniu, wg notowań MRiRW, wyniosła 1498 zł/tonę i była o 10% wyższa niż przed rokiem. Wyższe też były ceny zbytu śrutu rzepakowej, ale ceny oleju rzepakowego

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

były zbliżone do notowanych przed rokiem. W sierpniu zakłady tłuszczowe sprzedawały śrutę rzepakową po 919 zł/t, tj. o 20% drożej niż w sierpniu poprzedniego roku, a olej rzepakowy rafinowany niekonfekcjonowany po 3060 zł/tonę (wobec 3062 zł przed rokiem).

Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały w I półroczu 2015 r. 653 tys. ton surowego oleju rzepakowego (o 20,1% więcej niż w I półroczu poprzedniego roku), z tego rafinowały 341 tys. ton (o 1,6% więcej). Produkcja margaryn wyniosła 194 tys. ton i była o 0,3% większa.

Eksport i import surowców i produktów oleistych był w I półroczu br. większy niż w I półroczu roku poprzedniego. Wyjątkiem był spadek przywozu olejów roślinnych. Wywieziono: 194 tys. ton nasion oleistych, w tym 179 tys. ton rzepaku (dwa razy więcej niż w ub. roku), 272 tys. ton olejów roślinnych, w tym 266 tys. ton oleju rzepakowego (o 7% więcej), 379 tys. ton śrut oleistych, w tym 352 tys. ton śrutu rzepakowej (o 12% więcej) i 65 tys. ton margaryn (o 15% więcej). Przywieziono: 1535 tys. ton śrut oleistych (o 6% więcej niż w I półroczu ub. roku), 241 tys. ton olejów roślinnych (o 15% mniej), w tym 41 tys. ton oleju rzepakowego (o 38% mniej), 212 tys. ton nasion oleistych (o 33% więcej), w tym 111 tys. ton rzepaku (o 54% więcej) oraz 42 tys. ton margaryn (o 9% więcej).

W pierwszych siedmiu miesiącach br. na rynku tłuszczów roślinnych przeważały spadki cen. Taniały zarówno margaryny, jak i oleje roślinne. Kontynuowane były też spadki cen tłuszczów zwierzęcych i wielu innych grup żywności. Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych siedmiu miesiącach br. był o 3,4% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Margaryny potaniały średnio o 3,3%, a oleje roślinne 4,0%. W porównywanych okresach ceny tłuszczów zwierzęcych zmniejszyły się przeciętnie o 9,5%, z tego ceny masła spadły o 9,5%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych o 9,2%. Średnie spadki cen tłuszczów roślinnych i zwierzęcych były głębsze niż stopy inflacji.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	1 002 336	541 841	408 663	1 135 514	29,49	40,8	88,3
2014 I-XII	1 258 133	584 890	531 584	1 311 439	34,06	42,3	95,9
2014 VI	112 402	53 128	39 260	126 270	3,28	34,9	89,0
VII	64 967	52 381	40 012	77 336	2,01	61,6	84,0
VIII	131 237	56 190	46 486	140 941	3,66	35,4	93,1
IX	126 357	56 897	50 675	132 579	3,44	40,1	95,3
X	127 726	51 838	54 376	125 188	3,25	42,6	102,0
XI	117 028	45 905	44 899	118 034	3,06	38,4	99,1
XII	107 329	39 068	37 348	109 049	2,83	34,8	98,4
2015 I	113 641	37 499	41 089	110 051	2,86	36,2	103,3
II	112 332	36 924	46 189	103 067	2,67	41,1	109,0
III	123 444	41 909	49 977	115 376	2,99	40,5	107,0
IV	110 359	37 727	49 398	98 688	2,56	44,8	111,8
V	104 168	43 240	48 322	99 086	2,57	46,4	105,1
VI	78 756	43 689	37 105	85 340	2,21	47,1	92,3
Zmiany w %							
<u>VI 2015</u> V 2015	-24,4	1,0	-23,2	-13,9	-14,0	x	x
<u>VI 2015</u> VI 2014	58,6	-6,6	-1,3	45,0	44,4	x	x
<u>VI 2015</u> XII 2014	-26,6	11,8	-0,7	-21,7	-21,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	1 002 336	97 638	390 971	709 003	18,41	39,0	141,4
2014 I-XII	1 258 133	138 549	515 708	880 974	22,88	41,0	142,8
2014 VI	49 667	5 865	36 487	19 045	0,49	73,5	260,8
VII	64 967	12 854	38 137	39 684	1,03	58,7	163,7
VIII	131 237	17 951	45 164	104 024	2,70	34,4	126,2
IX	126 357	16 473	49 945	92 885	2,41	39,5	136,0
X	127 726	11 740	53 586	85 880	2,23	42,0	148,7
XI	117 028	9 747	44 121	82 654	2,15	37,7	141,6
XII	107 329	4 053	36 158	75 224	1,95	33,7	142,7
2015 I	113 641	3 536	40 157	77 020	2,00	35,3	147,5
II	112 332	4 492	45 571	71 253	1,85	40,6	157,7
III	123 444	6 135	48 908	80 671	2,09	39,6	153,0
IV	110 359	5 506	48 587	67 278	1,75	44,0	164,0
V	104 168	12 521	47 259	69 430	1,80	45,4	150,0
VI	78 756	8 838	35 912	51 682	1,34	45,6	152,4
Zmiany w %							
<u>VI 2015</u> V 2015	-24,4	-29,4	-24,0	-25,6	-25,6	x	x
<u>VI 2015</u> VI 2014	58,6	50,7	-1,6	171,4	173,5	x	x
<u>VI 2015</u> XII 2014	-26,6	118,1	-0,7	-31,3	-31,3	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śrutu rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2013 I-XII	1 503 504	2 718 692	714 420	3 507 776	47,5	42,9
2014 I-XII	1 887 200	3 173 980	674 634	4 386 546	35,7	43,0
2014 VI	74 501	287 634	57 706	304 429	77,5	24,5
VII	97 451	254 515	27 270	324 696	28,0	30,0
VIII	196 856	294 553	58 795	432 614	29,9	45,5
IX	189 536	287 138	54 781	421 893	28,9	44,9
X	191 589	214 792	71 440	334 941	37,3	57,2
XI	175 542	374 185	68 023	481 704	38,8	36,4
XII	160 994	300 405	62 700	398 699	38,9	40,4
2015 I	170 462	331 448	72 033	429 877	42,3	39,7
II	168 498	205 535	64 463	309 570	38,3	54,4
III	185 166	202 426	75 343	312 249	40,7	59,3
IV	165 539	263 575	82 938	346 176	50,1	47,8
V	156 252	271 130	52 123	375 259	33,4	41,6
VI	118 134	260 816	32 083	346 867	27,2	34,1
Zmiany w %						
<u>VI 2015</u> V 2015	-24,4	-3,8	-38,4	-7,6	x	x
<u>VI 2015</u> VI 2014	58,6	-9,3	-44,4	13,9	x	x
<u>VI 2015</u> XII 2014	-26,6	-13,2	-48,8	-13,0	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2013 I-XII	1 503 504	61 051	602 377	962 178	40,1	156,3
2014 I-XII	1 887 200	71 267	351 836	1 606 631	18,6	117,5
2014 VI	74 501	3 139	54 958	22 682	73,8	328,5
VII	97 451	3 454	24 196	76 709	24,8	127,0
VIII	196 856	4 587	56 557	144 886	28,7	135,9
IX	189 536	9 148	53 311	145 373	28,1	130,4
X	191 589	6 509	68 968	129 130	36,0	148,4
XI	175 542	4 327	63 449	116 420	36,1	150,8
XII	160 994	3 709	61 292	103 411	38,1	155,7
2015 I	170 462	5 053	64 058	111 457	37,6	152,9
II	168 498	5 675	60 438	113 735	35,9	148,1
III	185 166	5 221	71 144	119 243	38,4	155,3
IV	165 539	3 345	78 809	90 075	47,6	183,8
V	156 252	4 046	49 370	110 928	31,6	140,9
VI	118 134	4 015	28 018	94 131	23,7	125,5
Zmiany w %						
<u>VI 2015</u> V 2015	-24,4	-0,8	-43,2	-15,1	x	x
<u>VI 2015</u> VI 2014	58,6	27,9	-49,0	315,0	x	x
<u>VI 2015</u> XII 2014	-26,6	8,3	-54,3	-9,0	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	429 975	91 726	130 143	391 558	10,17	30,3	109,8
2014 I-XII	421 390	84 537	121 851	384 076	9,98	28,9	109,7
2014 VI	32 652	5 640	8 804	29 488	0,77	27,0	110,7
VII	30 354	6 167	10 243	26 278	0,68	33,7	115,5
VIII	30 874	5 365	9 320	26 919	0,70	30,2	114,7
IX	38 819	7 705	10 129	36 395	0,94	26,1	106,7
X	41 462	8 983	15 173	35 272	0,92	36,6	117,5
XI	40 016	10 463	11 275	39 204	1,02	28,2	102,1
XII	25 828	7 744	9 705	23 867	0,62	37,6	108,2
2015 I	31 492	6 533	9 719	28 306	0,73	30,9	111,3
II	31 495	7 173	9 858	28 810	0,75	31,3	109,3
III	36 249	8 619	11 772	33 096	0,86	32,5	109,5
IV	28 599	6 401	10 676	24 324	0,63	37,3	117,6
V	32 576	6 441	11 525	27 492	0,71	35,4	118,5
VI	33 729	6 527	10 951	29 305	0,76	32,5	115,1
Zmiany w %							
<u>VI 2015</u> V 2015	3,5	1,3	-5,0	6,6	7,0	x	x
<u>VI 2015</u> VI 2014	3,3	15,7	24,4	-0,6	-1,3	x	x
<u>VI 2015</u> XII 2014	30,6	-15,7	12,8	22,8	22,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2013 I-XII	1473,4	796,7	1,85
2014 I-XII	1319,9	683,6	1,93
2014 VII	1261,5	660,8	1,91
VIII	1316,3	638,1	2,06
IX	1316,0	637,1	2,07
X	1327,6	623,0	2,13
XI	1376,0	645,2	2,13
XII	1404,0	672,3	2,09
2015 I	1501,0	709,9	2,11
II	1512,0	706,8	2,14
III	1544,0	693,4	2,23
IV	1552,0	647,2	2,40
V	1618,0	650,9	2,49
VI	1459,2	666,8	2,19
VII	1552,0	647,2	2,40
Zmiany w %			
<u>VII 2015</u> VI 2015	-9,8	2,4	x
<u>VII 2015</u> VII 2014	15,7	0,9	x
<u>VII 2015</u> XII 2014	3,9	-0,8	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX i X – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

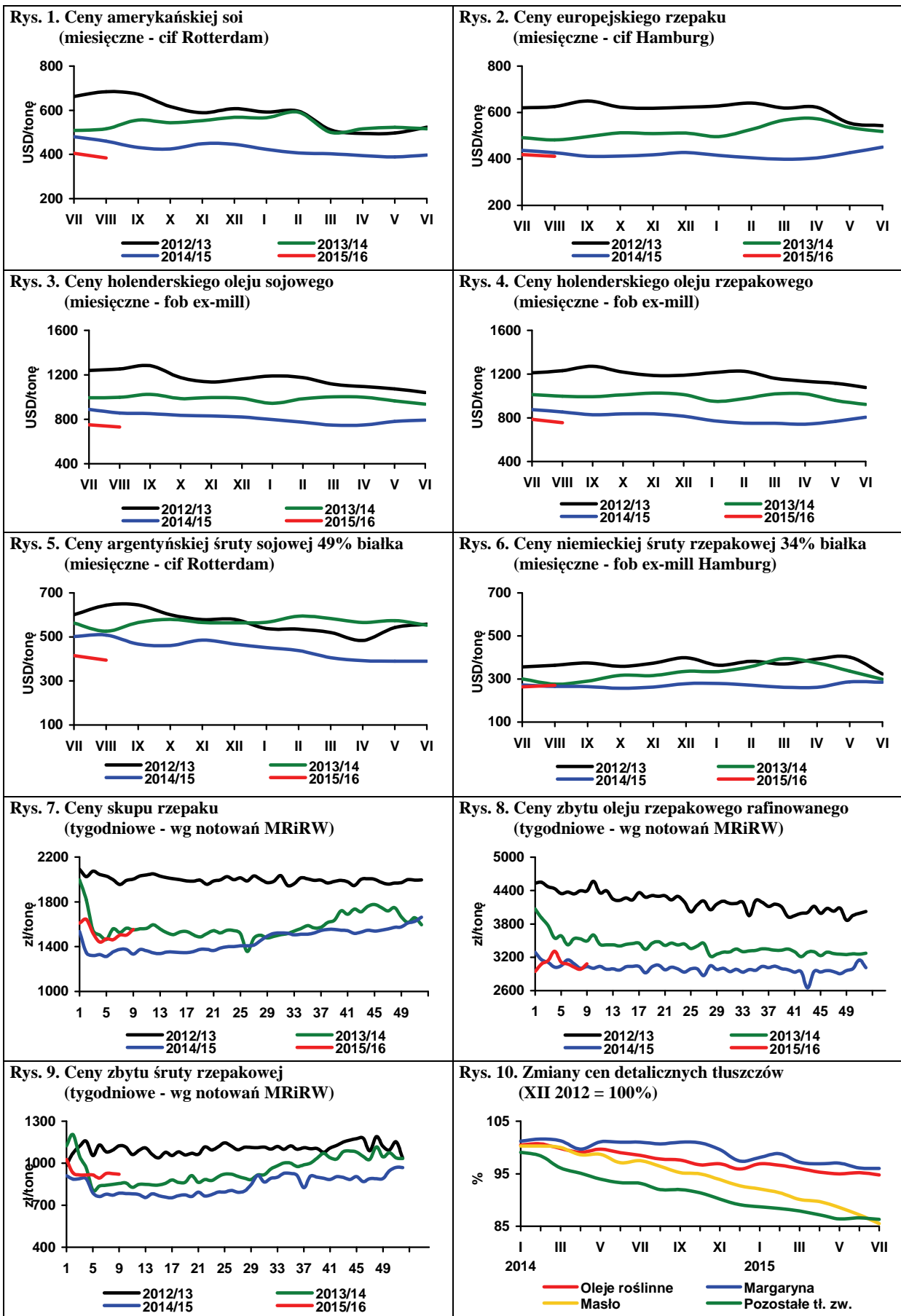
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2013 I-XII	5,21	7,16	17,23	6,35	6,87	14,03	22,40	7,92
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2014 VII	5,13	6,69	17,16	6,14	6,32	13,80	23,05	7,44
VIII	5,12	6,64	16,95	6,17	6,23	13,75	22,85	7,36
IX	5,05	6,57	16,09	6,16	6,18	13,70	22,45	7,32
X	5,07	6,48	16,07	6,11	6,11	13,75	22,45	7,32
XI	5,19	6,47	16,09	6,08	6,14	13,73	22,10	7,24
XII	5,22	6,33	15,90	5,97	5,94	13,53	21,95	7,08
2015 I	5,23	6,40	15,59	5,86	6,07	13,65	21,75	7,12
II	5,09	6,49	15,53	5,84	6,06	13,63	21,60	6,96
III	5,48	6,37	15,71	5,81	6,02	13,53	21,40	6,96
IV	5,48	6,24	15,44	5,75	5,96	13,48	21,30	6,92
V	5,65	6,33	14,86	5,75	5,85	13,40	21,05	6,92
VI	5,56	6,44	14,85	5,73	8,91	13,05	20,75	6,84
VII	5,48	6,33	14,80	5,69	5,86	12,95	20,35	6,88
Zmiany w %								
<u>VII 2015</u> <u>VI 2015</u>	-1,4	-1,7	-0,3	-0,7	-34,2	-0,8	-1,9	0,6
<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>	6,8	-5,4	-13,8	-7,3	-7,3	-6,2	-11,7	-7,5
<u>VII 2015</u> <u>XII 2014</u>	5,0	0,0	-6,9	-4,7	-1,3	-4,3	-7,3	-2,8

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

W bieżącym roku plony i zbiory ziemniaków w krajach UE będą dużo znacząco niższe w porównaniu z 2014 r., głównie z powodu suszy. We Francji produkcja ziemniaków jadalnych z głównego zbioru, według World Potato Markets może wynieść ok. 5,38 mln, tj. o ponad 13% mniej niż w ubiegłym roku. Spadek ten będzie głównie skutkiem spadku plonów o prawie 11% (do 444 dt/ha), gdyż areał uprawy obniżył się o 2%. Średnie ceny ziemniaków jadalnych we Francji przewiduje się na poziomie ok. 190 euro/t, wobec 118,5 euro/t w poprzednim sezonie i 244,5 euro/t dwa sezony wcześniej. Ceny ziemniaków do przetwórstwa (poza kontraktacją) mogą wynieść 80 euro/t, wobec 28 euro/t w sezonie 2014/15 i 108 euro/t w sezonie 2013/14. W porównaniu z latami 2010 i 2012 tegoroczne ceny będą jednak niższe nawet o 40-50%.

Również i w innych krajach UE spadki plonów i zbiorów w 2015 r. będą głębsze niż to przewidywano 1-2 miesiące wcześniej, gdyż susza dała się odczuć rolnikom w całej Europie. W Niemczech produkcja ziemniaków ma obniżyć się o prawie 14% i wynieść ok. 10 mln ton. Będzie to skutkiem obniżenia areału uprawy o ponad 4% i spadku plonów o blisko 10%. Ceny ziemniaków jadalnych w końcu sierpnia w Niemczech nieznacznie przekraczały 200 euro/t i były znacząco wyższe niż w dwóch ostatnich latach, ale o 50-100 euro/t niższe niż w latach 2010 i 2012. Ceny ziemniaków do przetwórstwa od kilku tygodni są dosyć stabilne i w zależności od kierunku wykorzystania wynoszą 150-175 euro/t.

W Belgii, w końcu sierpnia ceny ziemniaków do przetwórstwa wahały się od 170 do 175 euro/t, a więc znacznie powyżej średniej pięcioletniej, podczas gdy w ubiegłym roku o tej porze na wolnym rynku wynosiły zaledwie 10-15 euro/t. W Holandii sytuacja jest podobna, a aktualne ceny wynoszą ok. 190 euro/t.

Bardzo niskie ceny w sezonie 2014/15 sprzyjały wzrostowi produkcji i eksportu przetworów spożywczych z ziemniaków, a zwłaszcza frytek. Ich sprzedaż z Unii na rynki krajów trzecich wzrosła o 22,4%, do 1,27 mln ton. Głównymi odbiorcami unijnych frytek były: Arabia Saudyjska (190 tys. ton), Brazylia (188 tys. ton) i Rosja (95 tys. ton). Największym dostawcą frytek na rosyjski rynek była Polska (ok. 64 tys. ton).

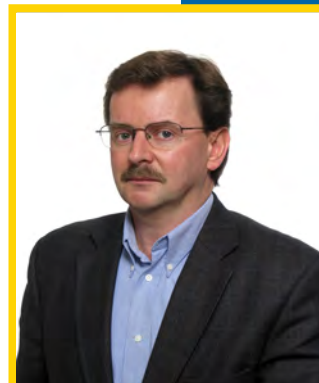
Tegoroczne zbiory ziemniaków w Polsce z pewnością będą znacząco niższe niż w 2014 r. Bardzo trudno jest określić jaka będzie faktyczna skala spadku, gdyż sytuacja w poszczególnych regionach kraju, jak i w zależności od kierunku produkcji jest bardzo zróżnicowana. Najtrudniejsza jest sytuacja w centralnej i w zachodniej Polsce. Stosunkowo najmniej skutki suszy odczuły plantacje zlokalizowane w północnej i północno-zachodniej części kraju. W optymistycznym wariantcie produkcja ziemniaków może wynieść ok. 6,7 mln ton, tj. o 1 mln ton mniej niż

w roku ubiegłym. W wariantcie bardziej pesymistycznym spadek zbiorów może sięgnąć 1,5 mln ton.

Ceny, jak dotychczas, nie odzwierciedlają trudnej sytuacji na rynku ziemniaków. Są one wprawdzie wyższe niż w ubiegłym roku, ale do rekordowych poziomów mamy jeszcze bardzo daleko. Może to wynikać z faktu, że susza w mniejszym stopniu dotknęła plantacje odmian bardzo wczesnych i wczesnych i bardzo wczesnych, a bardzo duże straty wyrządziła w uprawach ziemniaków późniejszych odmian. W tzw. dużym hurcie, w końcu sierpnia w województwie podkarpackim i małopolskim za ziemniaki pakowane w 15 kg worki płacono 0,45-0,060 zł/kg, a w świętokrzyskim 0,45-0,67 zł/kg. Tylko nieco wyższe były ceny w centralnej Polsce. Na rynku jest jednak wyraźnie odczuwalna presja na ich wzrost. W najbliższych tygodniach, mimo sezonowego wzrostu podaży, raczej należy oczekiwać właśnie wzrostu cen niż ich spadku. W odróżnieniu od poprzedniego sezonu nie będzie presji tanich ziemniaków z importu, gdyż w dalszej części sezonu ceny ziemniaków w Europie Zachodniej przypuszczalnie będą porównywalne z ich poziomem na naszym rynku. Przypuszczalnie też jest szansa na zwiększenie sprzedaży ziemniaków na rynki zagraniczne, gdyż w minionym sezonie eksport był bardzo niski i wyniósł zaledwie 21,7 tys. ton.

Na giełdach hurtowych ceny są blisko 2-krotnie wyższe niż te oferowane bezpośrednio producentom. W końcu sierpnia w Broniszach ziemniaki oferowano w cenie 0,90-1,10 zł/kg, w Lublinie 0,80-1,00 zł/kg, a w Sandomierzu 0,65-0,75 zł/kg i w Łodzi 0,53-0,80 zł/kg. Tym razem ceny hurtowe ziemniaków były najniższe w Poznaniu (0,40-0,67 zł/kg).

W końcu sierpnia średnie ceny ziemniaków na targowiskach w większości województw były o kilkanaście procent wyższe niż analogicznym okresie ubiegłego roku. W tym okresie najtańsze były ziemniaki w Małopolsce (0,45 zł/kg), a najdroższe w województwie warmińsko-mazurskim (1,35 zł/kg).

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
I	.	31 700	50 300	64 000	-	777	140	184
II	.	59 000	48 400	59 400	-	-	141	182
III	.	52 200	61 000	75 600	-	-	100	270
IV	45 700	77 400	58 900	74 800	-	-	198	257
V	48 500	68 000	48 300	62 600	-	-	268	160
VI	41 700	42 800	56 700	58 300	-	-	77	187
VII	37 700	43 500	55 900	54 900	-	-	114	
VIII	88 700	78 100	92 500		3 520	1 463	2 369	
IX	282 800	225 100	318 100		36 492	27 800	39 274	
X	324 000	328 200	350 200		47 238	43 925	46 459	
XI	207 700	172 100	260 800		32 663	21 775	38 522	
XII	72 400	77 900	113 100		7 513	6 091	8 527	
RAZEM	1 013 300 ^a	924 900 ^a	1 247 300 ^a	449 600	127 426	101 831	135 808	1 240

^a okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2014 I	27	358	1 935	3 997	1 615	3 370	836	13 382	2 100	1 464
II	38	355	3 577	3 639	1 204	3 005	827	12 913	3 068	1 109
III	22	542	5 266	3 533	669	3 108	779	13 084	3 173	1 359
IV	190	2 489	3 759	6 438	1 119	4 227	655	14 284	3 054	1 754
V	150	3	7 799	5 627	1 109	3 512	759	13 786	2 785	1 395
VI	468	-	1 723	3 885	1 257	3 658	714	15 120	2 823	1 201
VII	163	22	408	4 028	1 231	3 190	710	16 243	2 296	1 252
VIII	86	14	186	2 126	302	3 219	883	17 608	2 343	1 011
IX	32	-	1 048	4 364	622	3 909	859	13 681	2 692	1 779
X	29	-	2 976	7 138	401	3 507	826	12 142	1 974	1 444
XI	23	-	4 316	5 597	357	3 827	893	12 534	1 983	1 732
XII	19	23	3 266	7 358	1 035	2 836	814	12 381	2 484	1 236
2015 I	26	235	1 620	7 157	854	3 083	605	10 946	1 809	1 758
II	22	286	1 400	7 697	845	3 431	605	10 498	2 234	2 124
III	32	350	1 864	5 600	845	3 511	729	13 108	2 665	1 886
IV	17	310	1 337	5 915	817	4 247	806	12 712	3 068	2 211
V	24	214	982	4 983	1 147	3 535	660	12 554	3 046	2 281
VI	146	113	287	5 730	1 237	3 504	690	15 003	2 855	1 249

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze	
2007	I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008	I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009	I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010	I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011	I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012	I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013	I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014	I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2014	I	1 181	164	7 350	1 089	12 257	17 097	6 695	8 174	574	135
	II	1 533	394	8 762	802	11 109	16 546	6 586	6 716	765	157
	III	4 088	9 114	18 511	899	10 632	18 407	6 172	6 723	544	177
	IV	10 338	8 003	21 774	1 030	11 336	16 038	6 313	4 983	728	91
	V	28 934	1 475	26 871	613	10 632	19 398	6 396	5 837	782	218
	VI	8 918	1 020	16 733	403	11 995	18 597	6 278	7 016	789	193
	VII	153	356	4 719	666	10 355	27 018	6 724	7 479	884	160
	VIII	3	-	968	914	7 884	14 861	5 999	3 424	805	133
	IX	2	-	2 757	820	10 195	16 379	6 665	4 259	1 119	482
	X	30	-	4 038	1 031	14 596	17 943	6 890	4 933	686	382
	XI	13	445	3 234	915	12 404	15 387	6 019	3 553	631	450
	XII	69	402	4 014	979	12 165	13 293	5 564	2 986	598	510
2015	I	62	296	9 432	906	12 704	12 440	6 694	3 534	635	792
	II	323	45	4 632	887	12 404	15 392	6 383	4 543	516	483
	III	1 421	1 815	8 367	981	11 889	14 360	6 802	4 464	596	237
	IV	5 069	10 542	16 591	994	12 194	14 273	7 487	4 337	537	241
	V	14 288	447	21 418	786	11 457	15 977	6 204	4 537	559	338
	VI	2 533	80	9 776	907	12 129	17 901	5 825	5 903	305	308

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

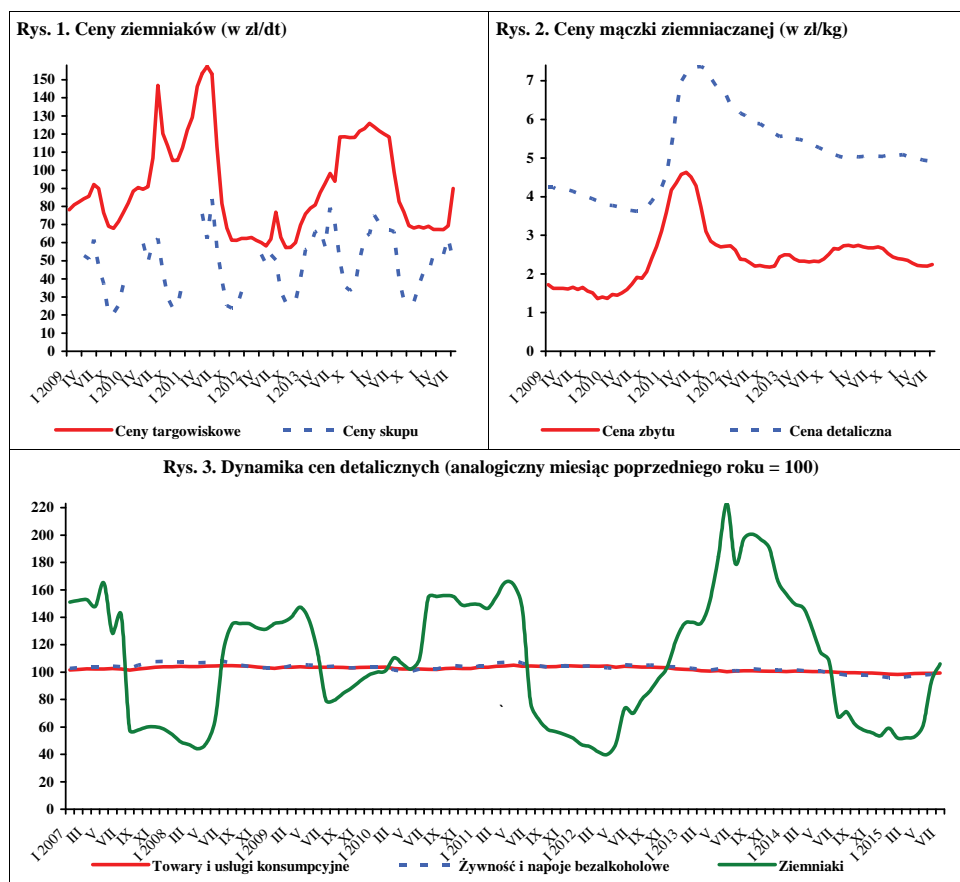
Wyszczególnienie	Rodzaj	VII	V	VI	VII	Wskaźnik zmian cen		
		Ceny	2014	2015	2015	2015	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%	
Ziemniaki	skupu		50,7	53,2	62,3	50,4	99,4	80,9
	targowiskowa		99,0	67,2	69,3	90,0	90,9	129,9
	detaliczna (zł/kg)		1,24	0,94	1,76	1,32	106,5	75,0
	importowa		81,2	94,9	70,1	.	73,9	73,9
	eksportowa		115,0	69,5	138,7	.	199,6	199,6
Relacje cen	skup / targowisko		0,51	0,79	0,90	0,56	109,3	62,3
	targowisko / detal		0,80	0,71	0,39	0,68	85,4	173,2
	skup / detal		0,41	0,57	0,35	0,38	93,4	107,9
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)		2,70	2,21	2,20	2,24	83,0	101,8
	detaliczna (zł/kg)		5,06	4,95	4,93	4,90	96,8	99,4
Frytki	detaliczna (zł/kg)		8,98	8,70	8,72	8,68	96,7	99,5
Chipsy	detaliczna (zł/kg)		35,70	35,60	35,60	35,30	98,9	99,2
Kopytka	detaliczna (zł/kg)		9,96	10,00	10,02	9,98	100,2	99,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2014		2015		wsk. zmian cen	
		lipiec	maj	czerwiec	lipiec	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	.	72,2	.	83,2	.	.
2	Kujawsko-pomorskie	103,3	76,8	125,0	79,8	77,2	63,9
3	Lubelskie	106,7	57,7	77,9	62,2	58,3	79,8
4	Lubuskie	110,0	73,9	.	73,5	66,8	.
5	Łódzkie	93,5	52,7	78,4	53,6	57,3	68,3
6	Małopolskie	103,6	63,4	99,7	73,7	71,1	73,9
7	Mazowieckie	92,3	63,7	95,7	60,7	65,7	63,4
8	Opolskie	.	63,3	110,0	74,8	.	68,0
9	Podkarpackie	.	68,5	100,0	62,9	.	62,9
10	Podlaskie	93,3	58,1	.	68,3	73,2	.
11	Pomorskie	100,0	83,2	87,6	87,5	87,5	99,9
12	Śląskie	99,4	71,6	81,4	71,6	72,1	88,0
13	Świętokrzyskie	94,0	47,8	41,1	50,3	53,5	122,3
14	Warmińsko-mazurskie	.	79,9	116,2	84,3	.	72,6
15	Wielkopolskie	97,5	70,7	75,0	70,7	72,5	94,3
16	Zachodniopomorskie	119,9	91,5	.	82,0	68,4	.
	maksimum	119,9	91,5	125,0	87,5	X	
	minimum	92,3	47,8	41,1	50,3		
	różnica w %	29,9	91,6	203,8	73,9		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W sierpniu 2015 r., w porównaniu z lipcem br., w skupie na rynek produktów świeżych, wyższe były ceny kapusty białej (2-5-krotny wzrost), ogórków do konserwowania (o 13%), kalafiorów gruntowych (o 33%) i pieczarek (o 4%). Obniżyły się ceny cebuli (o 28%), marchwi (o 30%), buraków ćwikłowych (o 11%) i pomidorów szklarniowych (o 2%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny skupu kapusty pekińskiej (o 37%), ogórków krótkich (o 28%), selerów (o 47%) i kapusty białej (o 8%). Stabilne były ceny skupu buraków. Obniżyły się natomiast ceny pomidorów spod osłon (o 7%), papryki czerwonej (o 25%) i marchwi (o 1%). Na rynkach hurtowych wzrosły ceny ogórków spod osłon (o 22%), a obniżyły się ceny cebuli (o 24%), buraków (o 8%), kapusty białej (o 38%), marchwi (o 29%) i pomidorów spod osłon (o 16%).

W relacji do sierpnia 2014 r., na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) wzrosły ceny: buraków (o 14-30%), marchwi (o 88-167%), ogórków do konserwowania (o 46-72%), pomidorów szklarniowych (o 25-52%) i kapusty białej (o 33-257%). Na rynkach hurtowych wzrosły ceny kapusty białej (o 96%), buraków ćwikłowych (23%) pomidorów spod osłon (o 32%), cebuli (o 18%), marchwi (o 65%), ogórków spod osłon (o 57%) i pomidorów spod osłon (o 32%). Obniżyły się jedynie ceny hurtowe kalafiorów gruntowych (o 1%).

W lipcu br., w stosunku czerwca br., wzrosły ceny detaliczne selerów (o 26%), buraków ćwikłowych (o 14%), i cebuli (o 6%), a obniżyły się ceny pomidorów i kalafiorów (o 22%), a także papryki (o 15%), ogórków gruntowych (o 12%) oraz marchwi (o 6%). W relacji do lipca 2014 r. wzrosły ceny detaliczne marchwi (o 38%), kapusty białej (o 6%), buraków ćwikłowych (o 4%) oraz ogórków gruntowych (o 2%), a obniżyły się ceny pomidorów (o 24%), papryki (o 15%), kalafiorów (o 13%), selerów (o 5%), porów i cebuli (o 4%) oraz pieczarek (o 2%).

W czerwcu 2015 r., w stosunku do analogicznego miesiąca 2014 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wyprodukowano mniejszą ilość konserw warzywnych (o 44%). Produkcja warzyw mrożonych i marynat wzrosła w tym okresie odpowiednio o 33 i 31%. W mniejszym stopniu, bo o 12% zwiększyła się produkcja soku pomidorowego.

Eksport warzyw świeżych w czerwcu 2015 r. wyniósł 35,6 tys. t, a jego wartość 22,5 mln EUR. W porównaniu

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

z czerwcem 2014 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych zmalał o 18%, a jego wartość o 10%. Do mniejszego eksportu przyczyniła się mniejsza sprzedaż ogórków (o 45%), marchwi (o 6%), kapusty (o 46%), pomidorów (o 14%) i cebuli (o 19%). W tym czasie wyeksportowano 44,4 tys. t przetworów warzywnych o wartości 35,1 mln EUR. W stosunku do czerwca 2014 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych zwiększył się o 10%, a jego wartość o 14%. Więcej niż w czerwcu 2014 r. sprzedano konserw (o 12%) w tym kapusty kwaszonej (o 57%), suszy (o 14%), mrożonek (o 16%) oraz marynat (o 31%).

W czerwcu 2015 r. zaimportowano 33,1 tys. t warzyw świeżych o wartości 25,6 mln EUR. W relacji do czerwca 2014 r. import warzyw świeżych obniżył się o 17%, a jego wartość zmniejszyła się o 10%. Spadek ilościowy importu spowodowany był zmniejszeniem przywozu cebuli (o 36%), czosnku (o 60%), papryki (o 14%) i pomidorów (o 16%). Import przetworów warzywnych wzrósł o 5% do 16,7 tys. t, a jego wartość o 12% do 17,9 mln EUR. Więcej zaimportowano przede wszystkim koncentratu pomidorowego (o 44%), a także kukurydzy konserwowej (o 4%).

W czerwcu br., saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było dodatnie i wyniosło 14,1 mln EUR. Zarejestrowano ujemne saldo w obrocie świeżymi warzywami (3,1 mln EUR), a dodatnie w obrocie przetworami warzywnymi (17,2 mln EUR).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szt.)	Pieczarki
2014 VIII	0,68	1,77	0,28	0,65	0,57	1,58	0,91	1,13	1,32	1,32	5,02
IX	0,60	1,53	0,22	0,57	0,54	2,41	1,94	1,31	2,20	1,99	5,19
X	0,48	1,29	0,22	0,54	0,50	-	-	1,60	3,45	1,50	5,00
XI	0,48	1,21	0,25	0,55	0,51	-	-	-	4,13	1,62	4,91
XII	0,48	1,23	0,28	0,55	0,53	-	-	-	4,38	-	5,15
2014 I-XII	1,00	1,73	0,59	0,73	0,72	2,40	1,53	1,15	3,62	1,73	4,93
2015 I	0,48	1,21	0,40	0,68	0,53	-	-	-	-	-	5,25
II	0,46	1,23	0,55	0,75	0,53	-	-	-	-	-	5,02
III	0,49	1,25	0,75	1,01	0,51	-	-	-	-	-	4,87
IV	0,62	1,28	1,04	1,56	0,54	-	-	-	6,38	-	4,86
V	1,02	1,40	1,23	1,86	0,56	-	-	-	4,25	2,28	4,70
VI	1,31	1,80	1,47	2,09	0,85	-	2,15	-	2,74	1,53	4,68
VII	1,22	2,16	0,40	1,75	0,73	2,03	1,24	-	2,06	1,23	4,85
VIII	0,88	2,01	1,00	1,22	0,65	2,3	1,36	1,02	2,01	1,64	5,03
Wskaźnik zmian w %											
$\frac{\text{VIII 2015}}{\text{VII 2015}}$	72	93	250	70	89	113	110	x	98	133	104
$\frac{\text{VIII 2015}}{\text{VIII 2014}}$	129	114	357	188	114	146	149	90	152	124	100

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag ^a	Brokuly różyczk ^a	Kalafioły różyczk ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2014 VIII	1,01	-	-	0,35	1,22	0,78	1,58	1,01	1,38	0,60	-
IX	0,75	0,30	0,27	0,28	-	0,75	1,57	1,06	-	0,64	0,33
X	0,75	0,31	0,26	0,30	-	-	1,57	1,11	-	0,57	-
XI	0,98	0,34	0,25	0,30	-	-	1,54	1,14	-	-	-
XII	1,08	0,20	0,25	0,31	-	-	1,48	1,13	-	-	-
2014 I-XII	1,12	0,45	0,26	0,35	1,35	0,77	1,57	1,07	1,59	0,60	0,33
2015 I	1,09	0,26	0,26	0,37	-	-	-	-	-	-	-
II	0,80	0,41	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,75	0,47	0,26	0,40	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,95	0,51	0,27	0,43	-	-	-	-	-	-	-
V	1,17	0,70	-	0,35	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,23	0,80	-	-	1,16	-	1,73	-	-	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,13	0,74	1,73	1,08	1,90	-	-
VIII	0,89	-	-	-	-	0,75	1,79	1,16	2,38	0,64	-
Wskaźnik zmian w %											
$\frac{\text{VIII 2015}}{\text{VII 2015}}$	91	x	x	x	x	101	103	107	125	x	x
$\frac{\text{VIII 2015}}{\text{VIII 2014}}$	88	x	x	x	X	96	113	115	172	107	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2014 VI	2,83	-	0,85	0,64	1,26	-	1,05	-	-	1,50	-	0,90	-
VII	2,55	1,26	0,75	0,50	0,65	4,63	0,57	-	-	1,11	-	0,56	-
VIII	1,00	0,79	0,95	0,40	0,50	2,98	0,52	-	-	0,65	-	0,46	0,30
IX	3,80	0,92	1,10	0,35	-	2,88	0,49	-	-	0,44	-	0,43	0,29
X	3,25	-	0,74	0,27	-	2,70	0,46	-	0,60	0,43	1,10	0,44	0,32
XI	-	-	0,69	0,27	-	-	0,44	-	0,60	0,43	1,10	0,41	0,33
XII	-	-	0,63	0,27	0,30	-	0,44	1,30	0,90	0,48	1,40	0,40	-
2014 I-XII	3,19	0,99	1,09	0,50	0,95	3,30	0,63	1,78	0,94	0,85	1,32	0,59	0,54
2015 I	-	-	0,80	0,48	0,33	-	0,52	1,30	0,88	0,47	1,40	0,41	-
II	-	-	0,93	0,58	0,37	-	0,61	1,30	0,89	0,49	1,40	0,41	-
III	-	-	1,41	0,69	0,53	-	0,85	1,49	0,95	0,53	-	0,42	0,35
IV	-	-	2,30	0,96	0,78	-	1,19	1,91	1,09	0,70	-	0,44	0,35
V	3,61	-	1,27	1,12	0,74	-	1,39	2,15	1,32	0,94	-	0,47	0,35
VI	2,38	1,28	0,94	0,74	0,94	-	1,25	-	-	1,08	-	0,47	0,35
VII	1,35	1,21	1,01	0,49	1,25	4,87	1,40	2,73	1,90	0,86	-	0,60	-
VIII	1,25	1,55	1,39	0,53	-	3,65	1,39	-	2,80	0,74	2,00	0,60	-
Wskaźnik zmian w %													
$\frac{\text{VIII 2015}}{\text{VII 2015}}$	93	128	138	108	x	75	99	x	147	86	x	100	x
$\frac{\text{VIII 2015}}{\text{VIII 2014}}$	125	196	146	133	x	122	267	x	x	114	x	130	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2014 VIII	3 069	54 273	24 013	11 999
IX	3 175	78 845	34 079	7 447
X	3 442	82 721	53 735	4 313
XI	2 527	55 008	28 815	3 163
XII	3 796	38 144	21 590	2 301
2014 I-XII	37 542	583 873	309 190	49 807
2015 I	3 046	37 907	17 648	2 367
II	3 305	42 511	16 739	2 317
III	3 746	40 737	18 264	3 014
IV	3 142	30 616	13 727	2 773
V	3 596	30 087	9 289	2 440
VI	2 857	37 002	13 366	2 462
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{\text{VI 2015}}{\text{VI 2014}}$	112	133	56	131

*/ w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												2015						VI 2015 VI 2014 (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
Warzywa ogółem	66095	62397	43488	44234	36715	36766	42580	29624	29315	526093	40066	35771	40049	37360	37450	35589	82		
Cebula	20466	11395	6514	7057	7420	8059	8154	7401	6985	124889	10471	11454	14539	14080	9846	5261	81		
Kapusta	19428	14624	3581	1973	1616	1751	2946	3642	5634	75298	9657	9563	10277	10381	4359	1917	54		
Marchew	4077	2360	2086	3070	1642	1986	2606	3761	4366	42339	5663	4160	2970	1872	2235	1967	94		
Ogórki	1154	1319	1208	2117	1194	870	362	148	361	10139	292	65	130	399	632	665	55		
Pomidory	6798	19224	17174	16543	11919	8139	11514	2990	1111	99337	377	465	701	4042	11710	14700	86		
Kalafiory	475	1740	4315	6036	3923	4455	5875	1666	477	30693	509	511	495	278	858	4541	105		
Przetwory ogółem	52069	44947	40197	44000	38726	51423	56519	51962	50356	613174	53250	55063	62026	52003	46548	44389	110		
Susze	2121	2248	2164	2220	1736	2503	2555	2488	2148	28592	2555	2843	2818	2113	2624	2468	114		
Marynaty	3461	2998	2517	3236	3911	4614	4459	4499	4057	44529	3115	3135	4492	3560	3625	3298	131		
Konserwy	4881	4276	3571	4287	5701	6042	7350	6154	5667	63568	4201	5003	5418	4250	3421	3986	112		
-kapusta kwasz.	808	625	480	463	449	779	920	901	1242	8759	1020	858	1166	983	712	752	157		
Mrożonki	34345	27770	24993	26852	21109	30414	34596	32714	32146	390127	36321	36367	40096	34718	29164	28957	116		
Pieczarki i ich przetwory	24977	22799	21632	19620	18687	21563	24769	24505	23174	277707	23646	22958	27746	22333	24169	23021	106		
Warzywa ogółem	29207	35998	28184	25479	17615	19714	21831	12788	11079	258283	12493	11744	14479	16990	24360	22519	80		
Cebula	6288	4400	3176	3115	2920	3106	3086	2962	2987	46950	3451	3746	4519	4074	3771	2717	86		
Kapusta	3322	3128	929	486	302	302	402	524	749	13856	1401	1471	1922	2150	1315	574	62		
Marchew	1070	614	525	703	354	448	510	806	927	9813	1265	1089	937	826	909	786	150		
Ogórki	1073	1091	818	1038	620	557	394	120	322	7830	227	76	180	462	630	463	57		
Pomidory	6980	14933	13788	11714	5631	5903	8749	2418	1095	75324	445	429	705	4486	10813	9919	72		
Kalafiory	345	1156	2173	3515	2082	2796	2835	922	294	17408	323	269	328	180	617	2304	106		
Przetwory ogółem	38917	34867	30727	34702	29846	37381	40704	36997	35055	452030	36099	38462	45162	36877	36629	35085	114		
Susze	4210	4027	3719	3850	3192	4170	4332	4115	3408	49420	4367	4975	5021	3584	4482	4541	122		
Marynaty	3127	2777	2301	2848	3276	3873	4007	4093	3703	39678	2651	2844	3953	3136	3364	3040	132		
Konserwy	5370	4482	4050	4820	5484	5989	6958	5943	5390	64496	3976	4787	5610	4353	4223	4761	118		
-kapusta kwasz.	511	391	320	328	291	478	575	558	724	5545	558	525	713	602	536	522	163		
Mrożonki	19121	15596	13923	15728	11795	16165	18110	17038	16209	213160	18300	18276	21253	18165	16150	16286	117		
Pieczarki i ich przetwory	35909	32806	30789	27580	27663	31083	34967	34017	32909	397933	33767	31731	39343	32094	36305	34259	111		

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												2015						$\frac{VI\ 2015}{VI\ 2014}$ (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony			
Warzywa ogółem	77169	60397	40101	22988	13 515	12911	21955	42393	53559	536315	52007	53398	68786	59667	46549	33131	83		
Cebula	11565	14965	11045	4666	4 541	5066	6712	6296	6873	101302	5351	5369	7461	6105	8608	7078	64		
Kapusta	7553	5178	669	162	13	10	7	21	25	14744	1563	212	1628	5365	1196	795	119		
Marchew	2688	5424	7792	724	96	109	116	149	290	20081	576	1473	3213	3852	6204	6534	84		
Ogórki	2241	784	2159	3670	1 674	1369	2304	6378	7554	47244	7635	4868	5048	1500	697	2594	120		
Pomidory	18569	16246	8866	7107	3 922	2515	3236	11964	18161	148339	15422	18159	20560	16136	10965	7450	84		
Papryka	7510	5626	4588	4153	644	976	3535	5319	5274	54003	5800	5983	6550	4905	4999	3959	86		
Czosnek	856	547	866	363	264	373	426	404	461	5890	408	473	454	1119	407	348	40		
Przetwory ogółem	18724	19299	15905	16149	13 695	17989	19231	20340	20769	219510	15707	17703	19963	17638	16835	16663	105		
Mrożonki	4306	3109	4378	3264	2 819	2807	3393	3904	4052	44324	2803	3118	3140	3033	3215	3979	91		
Susze	1723	2985	2166	2000	1 324	1690	1731	2817	2858	25007	892	1097	1232	1164	1218	1137	52		
Marynaty	1437	1442	906	741	873	1096	1572	1516	1499	15077	1034	1287	1300	1125	1154	890	98		
Konserwy	4160	2816	2529	3237	3 012	3824	3693	4262	4558	43144	2694	3531	5751	3271	2619	2513	99		
-kukurydza																			
Konserw.	1606	867	731	855	1 353	2264	1435	1663	1990	16930	861	1448	2590	994	615	759	104		
Koncentrat pomid.	4834	6626	3534	4636	3 715	5322	6100	5001	5051	61869	5602	6151	5445	6241	5916	5087	144		
Warzywa ogółem	61168	39984	28546	18008	8 298	8828	18041	36139	47119	61168	54000	54396	67415	61843	45867	25581	90		
Cebula	2773	3663	2879	1131	763	671	731	858	884	2773	707	956	1620	1319	2132	1978	69		
Kapusta	2548	1371	206	55	7	4	5	13	25	2548	295	76	553	2901	514	246	120		
Marchew	936	1519	1586	306	94	104	100	150	206	936	297	498	1224	1771	2935	2564	162		
Ogórki	1402	404	954	1611	684	644	2175	4155	4929	1402	5722	5457	5187	1496	493	1141	120		
Pomidory	21615	13026	7825	5684	2 926	3255	5006	12891	18450	21615	20024	20729	23458	20591	11935	7378	94		
Papryka	9738	8638	9739	5846	667	881	3331	5468	6517	9738	7703	7058	9829	9893	12584	6709	69		
Czosnek	1168	784	774	586	403	450	546	519	639	1168	481	567	672	1506	641	618	80		
Przetwory ogółem	20618	19990	15986	16498	14 941	17925	19940	19846	21636	20618	16781	19033	22868	20940	19256	17857	112		
Mrożonki	3454	2435	3125	2564	2 198	2228	2688	2993	3142	3454	2225	2548	2414	2272	2269	2763	88		
Susze	3760	3400	2675	2398	2 198	2115	2748	2697	3259	3760	2338	2611	3640	4165	2987	2700	101		
Marynaty	1429	1519	1023	851	858	1173	1602	1691	1682	1429	1168	1470	1515	1369	1391	1077	105		
Konserwy	5207	3554	3534	4472	3 789	4742	4552	5293	6125	5207	3302	4414	7193	4533	4053	3459	98		
-kukurydza																			
Konserw.	1704	939	810	949	1 386	2329	1446	1768	2146	1704	808	1487	2601	1047	642	804	99		
Koncentrat pomid.	4370	6813	3172	3913	3 747	4715	5945	4620	4742	4370	5342	5580	5167	5925	5813	4922	155		

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2014 IV	0,31	0,17	0,26	0,93	1,03	0,73	1,46	0,87	0,66	0,50
V	0,39	0,21	0,26	0,83	0,78	0,66	1,45	0,90	0,63	0,50
VI	0,49	0,26	0,25	0,68	0,80	0,50	1,43	0,87	0,67	0,50
VII	0,44	0,25	0,23	0,49	0,71	0,58	1,43	0,82	0,71	0,50
VIII	0,39	0,19	0,22	0,52	0,47	0,53	1,48	0,80	0,65	0,53
IX	0,39	0,17	0,23	0,64	0,73	0,63	1,45	0,80	0,61	0,56
X	0,38	0,14	0,20	1,09	0,76	0,48	1,42	0,83	0,64	0,51
XI	0,40	0,14	0,21	0,81	0,81	0,55	1,36	0,82	0,63	0,43
XII	0,43	0,13	0,21	0,89	0,99	0,62	1,46	0,82	0,62	0,35
2014 I-XII	0,39	0,19	0,23	0,89	0,85	0,63	1,45	0,84	0,65	0,49
2015 I	0,33	0,15	0,22	0,78	1,18	0,64	1,44	0,81	0,55	0,41
II	0,33	0,15	0,26	1,16	0,92	0,53	1,39	0,87	0,61	0,40
III	0,31	0,19	0,32	1,38	1,01	0,66	1,41	0,83	0,61	0,49
IV	0,29	0,21	0,44	1,16	1,11	0,65	1,42	0,84	0,61	0,48
V	0,38	0,30	0,41	1,00	0,92	0,72	1,52	0,92	0,75	0,50
VI	0,52	0,30	0,40	0,70	0,67	0,51	1,52	0,87	0,69	0,49
Wskaźnik zmian w %										
<u>VI 2015</u> V 2015	1,37	1,00	0,98	0,70	0,73	0,71	1,00	0,95	0,92	0,98
<u>VI 2015</u> VI 2014	1,06	1,15	1,60	1,03	0,84	1,02	1,06	1,00	1,03	0,98

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych FM

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2014 III	1,14	0,76	0,84	1,11	-	-	-	13,74	-
IV	1,30	0,89	0,90	1,05	-	-	3,35	3,18	-
V	1,75	1,20	1,04	1,08	-	-	2,41	3,90	-
VI	1,78	1,54	1,25	1,31	3,12	-	1,43	3,84	1,89
VII	1,50	0,95	0,95	1,05	1,82	1,56	1,14	2,72	2,03
VIII	1,02	0,50	0,83	0,80	1,75	1,75	1,59	1,31	2,47
IX	0,72	0,51	0,73	0,68	1,78	1,73	1,57	2,97	2,71
X	0,64	0,47	0,69	0,69	4,33	1,88	3,65	2,14	2,03
XI	0,63	0,31	0,69	0,67	5,93	-	5,93	4,33	2,94
XII	0,67	0,35	0,72	0,66	-	-	6,38	4,21	-
2014 4 I-XII	1,13	0,77	0,86	0,94	3,12	1,73	4,67	4,23	2,35
2015 I	0,70	0,53	0,81	0,67	-	-	10,58	-	-
II	0,71	0,67	0,87	0,66	-	-	10,94	-	-
III	0,77	0,79	1,09	0,69	10,47	-	10,47	12,45	-
IV	0,86	1,13	1,71	0,72	-	-	4,22	7,61	-
V	1,07	1,50	1,97	0,79	-	-	3,00	4,42	-
VI	1,46	1,64	2,13	0,97	2,20	-	1,95	2,94	2,16
VII	1,57	1,57	1,92	1,06	1,94	-	2,05	2,07	1,70
VIII	1,20	0,98	1,37	0,98	2,47	2,00	2,50	1,73	2,44
Wskaźnik zmian w %									
<u>VIII 2015</u> VII 2015	76	62	71	92	x	x	122	84	x
<u>VIII 2015</u> VII 2014	118	196	165	123	x	x	157	132	99

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2014 IV	3,76	10,33	3,61	3,12	3,49	5,28	1,98
V	3,72	10,46	3,63	3,11	3,39	5,33	1,99
VI	3,74	10,38	3,64	3,10	3,42	5,26	1,99
VII	3,70	10,38	3,63	3,14	3,37	5,24	1,99
VIII	3,61	10,42	3,63	3,28	3,41	5,27	1,98
IX	3,20	10,40	3,65	3,31	3,44	5,29	1,95
X	3,54	10,31	3,61	3,29	3,42	5,21	1,95
XI	3,51	10,30	3,54	3,10	3,36	5,36	1,94
XII	3,49	10,22	3,52	3,11	3,28	5,23	1,96
2014 I-XII	3,62	10,38	3,59	3,18	3,42	5,27	1,96
I	3,50	10,39	3,45	3,09	3,31	5,01	2,09
2015 II	3,47	10,69	3,50	3,01	3,36	4,99	2,11
III	3,42	10,61	3,47	2,95	3,37	5,06	2,09
IV	3,42	10,56	3,46	2,94	3,38	5,05	2,10
V	3,47	10,60	3,45	2,95	3,41	5,04	2,14
VI	3,50	10,63	3,31	2,88	3,31	5,00	2,13
Wskaźnik zmian w %							
<u>VI 2015</u> V 2015	101	100	96	98	97	99	100
<u>VI 2015</u> VI 2014	94	102	91	93	97	95	107

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2014 V	2,67	3,35*	2,10	1,95	4,57	4,63	10,80	5,74	6,02	5,02	7,47
VI	3,18	2,65*	2,26	2,55	5,12	5,39	11,96	4,97	4,35	3,41	7,50
VII	3,01	2,35*	2,07	2,27	5,84	5,47	10,97	4,77	3,23	3,32	7,65
VIII	2,33	2,19*	1,66	1,78	4,61	4,55	5,46	2,95	2,73	3,00	7,66
IX	1,84	1,13	1,53	1,56	3,96	4,03	4,98	4,22	3,36	3,86	7,58
X	1,61	0,96	1,43	1,39	3,51	3,94	5,28	4,71	5,07	3,34	7,50
XI	1,52	0,96	1,40	1,32	3,30	3,68	6,98	5,79	-	3,85	7,50
XII	1,54	0,92	1,44	1,31	3,22	3,81	8,64	6,98	-	6,33	7,66
2014 I-XII	2,22	1,34	1,75	1,80	4,06	4,46	8,91	6,09	4,13	4,81	7,63
2015 I	1,51	0,95	1,50	1,33	3,22	4,31	9,61	8,04	-	7,41	7,62
II	1,53	1,14	1,62	1,39	3,22	4,54	9,62	8,13	-	7,63	7,53
III	1,52	1,24	1,88	1,39	3,30	4,85	9,49	7,66	-	6,82	7,46
IV	1,54	1,52	2,47	1,39	3,44	5,30	11,77	8,23	-	6,40	7,37
V	1,87	1,93	3,18	1,45	3,81	5,29	16,00	6,55	6,16	5,36	7,33
VI	2,73	2,16	3,56	2,07	4,42	5,43	11,03	4,66	3,77	3,71	7,43
VII	2,89	2,48*	3,35	2,36	5,55	5,24	9,34	3,64	3,30	2,89	7,48
Wskaźnik zmian w %											
<u>VII 2015</u> VI 2015	106	x	94	114	126	97	85	78	88	78	101
<u>VII 2015</u> VII 2014	96	106	162	104	95	96	85	76	102	87	98

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2014 V	5,86	15,45	8,60	9,42	8,28	10,40	3,88	6,23	9,06	4,24
VI	5,90	15,50	8,60	9,44	8,34	10,35	3,88	6,28	9,09	4,21
VII	5,92	15,50	8,58	9,38	8,34	10,35	3,88	6,30	9,14	4,24
VIII	5,94	15,40	8,48	9,32	8,36	10,25	3,87	6,28	9,11	4,19
IX	5,91	15,20	8,58	9,44	8,48	10,30	3,88	6,30	9,18	4,13
X	5,89	15,00	8,60	9,34	8,54	10,30	3,87	6,30	9,20	4,13
XI	5,82	14,90	8,54	9,40	8,46	10,30	3,83	6,35	9,14	4,14
XII	5,72	14,90	8,66	9,34	8,44	10,35	3,81	6,15	8,89	4,14
2014 I-XII	5,86	15,30	8,56	9,42	8,40	10,35	3,87	6,25	9,14	4,20
2015 I	5,66	15,05	8,60	9,40	8,48	10,40	3,78	6,28	9,06	4,11
II	5,54	15,00	8,44	9,40	8,46	10,45	3,80	6,33	9,11	4,13
III	5,50	14,85	8,52	9,32	8,40	10,45	3,76	6,30	9,14	4,11
IV	5,52	14,75	8,48	9,26	8,36	10,50	3,82	6,23	9,00	4,18
V	5,54	14,65	8,54	9,38	8,42	10,45	3,83	6,28	9,00	4,21
VI	5,56	14,60	8,52	9,46	8,44	10,45	3,82	6,33	8,94	4,22
VII	5,59	14,70	8,52	9,42	8,44	10,50	3,80	6,28	9,03	4,22
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2015</u> <u>VI 2015</u>	101	101	100	100	100	100	99	99	101	100
<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>	94	95	99	100	101	101	98	100	99	100

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

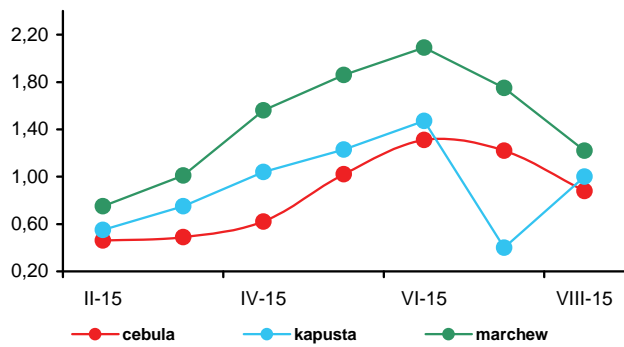
Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory
2014 II	85	79	48	38	-	-
III	87	82	41	38	-	-
IV	86	79	38	35	-	-
V	88	84	36	36	55	49
VI	89	91	35	32	49	55
VII	72	69	44	45	43	46
VIII	68	65	46	44	48	44
IX	64	61	48	49	-	-
X	66	60	49	48	-	-
XI	72	58	46	44	-	-
XII	78	55	47	38	-	-
2015 I	65	68	45	46	-	-
II	68	72	55	44	48	52
III	79	85	85	42	-	-
IV	85	89	88	46	59	-
V	87	87	85	44	44	41
VI	85	79	75	45	58	45
VII	88	88	81	49	65	61

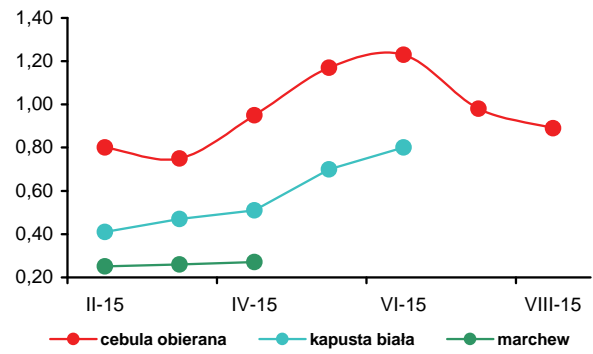
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy.

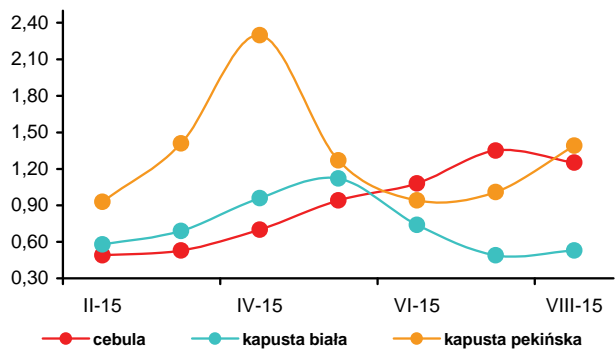
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

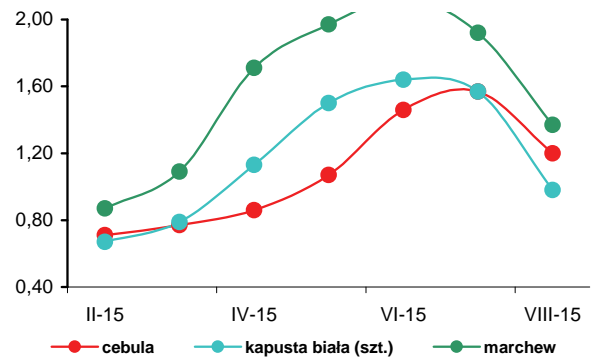
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

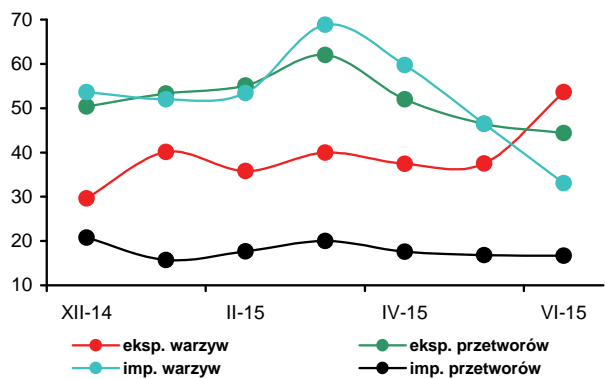
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

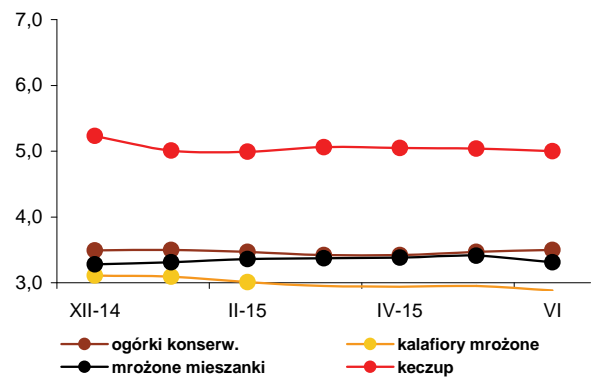
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

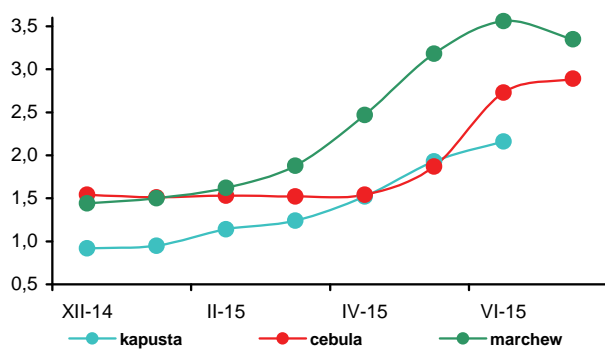
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

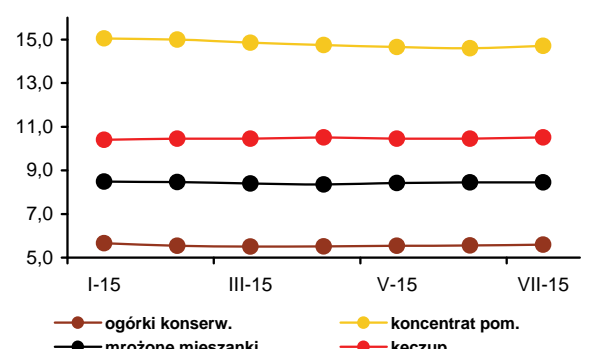
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

W sierpniu 2015 r. w relacji do sierpnia poprzedniego roku ceny jabłek na rynkach hurtowych zmniejszyły się o 3%. Wyższe ceny za jabłka oferowały spółdzielnie ogrodnicze (o 33%) oraz firmy eksportujące (o 48%). Ceny śliwek w skupie w spółdzielniach ogrodniczych zwiększyły się o 49%, a na eksport o 68%. W wyniku niedoboru surowców na rynku, zakłady przetwórcze oferowały za maliny do mrożenia ceny wyższe o 92%, a za

jabłka do tłoczenia o 75%. Droższe były też wiśnie do mrożenia (o 6%), natomiast aronie i wiśnie do tłoczenia potaniały odpowiednio o 40 i 21%. Obniżyły się też ceny hurtowe gruszek (o 29%), czereśni (o 14%), wiśni (o 12%), winogron (o 9%) i bananów oraz śliwek (po 1%). Na rynkach hurtowych podrożały mandarynki (o 1%), pomarańcze (o 4%), truskawki (o 10%), a także cytryny (o 11%). W sierpniu 2015 r. w porównaniu do lipca br. ceny jabłek zmniejszyły się na rynkach hurtowych o 20%, a oferowane przez spółdzielnie ogrodnicze i firmy eksportowe po 26%. Na rynku hurtowym potaniały winogrona (o 56%), gruszki (o 18%), wiśnie (o 16%), banany (o 10%) oraz śliwki (o 1%). Podrożały natomiast pomarańcze (o 2%), cytryny (o 14%), mandarynki (o 16%), czereśnie (o 28%), a także truskawki (o 58%). Zwiększyły się również ceny oferowane przez firmy eksportujące za truskawki i czereśnie (odpowiednio o 11 i 14%). W zakładach przetwórczych płacono więcej o 6% za jabłka i o 48% za maliny, potaniały natomiast wiśnie do tłoczenia (o 21%) i wiśnie do mrożenia (o 7%).

W lipcu 2015 r. w relacji do lipca 2014 r. ceny detaliczne owoców świeżych i chłodzonych zwiększyły się o 6,7%, przetworów owocowych o 2,0%, a obniżyły się owoców mrożonych o 3,9%, przy spadku cen żywności i napojów bezalkoholowych o 1,7%. Najbardziej podrożały jabłka (o 12,6%), owoce jagodowe (o 9,1%), owoce cytrusowe (o 8,4%), banany (o 4,7%), a także orzechy i owoce suszone (o 4,5%). Owoce pestkowe (głównie czereśnie, morele, nektaryny, brzoskwinie, itp.) potaniały o 2,2%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w czerwcu 2015 r. w relacji do czerwca 2014 r. była większa o 10%. Produkcja soków pitnych produkowanych z owoców cytrusowych wzrosła o 16%, pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo warzywnych o 15%, a wytwarzanych z jabłek zmalała o 7%. Zmniejszenie o 48% produkcji

soków zagęszczonych był wynikiem mniejszej podaży surowca. Zmalała także produkcja owoców mrożonych (o 1%) oraz dżemów (o 24%), a zwiększyła się kompotów i owoców pasteryzowanych (o 11%). W I półroczu 2015 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych wzrosła w relacji do analogicznego okresu 2014 r. o 4% do 281,2 tys. ton. Produkcja pitnych soków wytwarzanych z owoców cytrusowych zwiększyła się o 11%, a pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych o 2%. Produkcja owoców mrożonych była większa o 9%. Produkcja soków zagęszczonych zmniejszyła się o 1%, dżemów o 17%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 26%. Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych w lipcu 2015 r. były niższe niż w lipcu 2014 r. o 7%, a pitnych soków pomarańczowych podniosły się o 10%. Geny zbytu dżemów produkowanych z czarnych porzeczek zwiększyły się o 8%, a z truskawek nie zmieniły się.

Wolumen eksportu przetworów owocowych w czerwcu 2015 r. wobec czerwca 2014 r. był większy o 14%, a owoców świeżych mniejszy o 44%. O zmniejszeniu eksportu owoców świeżych zdecydował przede wszystkim spadek zagranicznej sprzedaży jabłek (o 48%). W grupie przetworów owocowych najbardziej wzrósł eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 31%), a także mrożonych owoców (o 6%). Pod wpływem wyższych cen eksportowych jabłek (o 32%) wpływ z zagranicznej sprzedaży owoców świeżych zmniejszyły się mniej niż ich wolumen (o 35% do 39,6 mln euro). Natomiast wpływy z eksportu przetworów owocowych wzrosły mniej (o 9% do 92,7 mln euro) niż wolumen z powodu obniżenia większości cen transakcyjnych. Import owoców świeżych zmniejszył się o 22% do 88,9 tys. ton, w wyniku spadku przywozu większości owoców. Zwiększył się natomiast import przetworów owocowych o 18%, o czym zdecydował wzrost importu soków zagęszczonych i owoców mrożonych (po 39%). Ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 2,7 mln euro, wobec dodatniego 17,0 mln euro w czerwcu 2014 r. W I półroczu 2015 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 76,6 mln euro, wobec dodatniego 83,0 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego, pod wpływem zmniejszenia o 13% wartości eksportu do 781,4,0 mln euro oraz zwiększenia importu o 5% do 858,0 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2014 VI	1,34	-	3,18	-	-	-	-
VII	1,34	-	3,50	2,39	4,69	2,36	1,74
VIII	1,12	2,27	-	2,00	4,85	1,53	1,04
IX	0,99	1,66	-	-	-	-	1,15
X	0,71	2,10	-	-	-	-	1,62
XI	0,73	2,28	-	-	-	-	-
XII	0,77	2,41	-	-	-	-	-
2014 I-XII	1,13	1,91	3,34	2,2	4,77	1,91	1,39
2015 I	0,73	2,41	-	-	-	-	-
II	0,75	2,79	-	-	-	-	-
III	0,97	3,15	-	-	-	-	-
IV	1,39	3,65	-	-	-	-	-
V	2,01	4,49	9,13	-	-	-	-
VI	2,01	3,50	3,29	-	-	-	-
VII	2,02	-	3,91	2,93	4,55	1,83	2,18
VIII	1,49	1,95	-	1,55	3,48	1,66	1,55
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VIII 2015</u> <u>VII 2015</u>	74	x	x	53	76	91	71
<u>VIII 2015</u> <u>VIII 2014</u>	133	86	x	78	72	108	149

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawk i bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
VI	0,30	2,77	1,51	1,50	0,65	5,51	-	-	-	-
VII	-	2,58	-	1,46	0,60	4,26	-	1,18	0,94	-
VIII	0,20	-	-	-	-	4,02	1,25	1,54	1,30	0,65
IX	0,15	-	-	-	-	5,26	1,40	-	-	0,70
X	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	0,70
XI	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014 I-XII	0,28	2,68	1,51	1,48	0,63	4,76	1,33	1,36	1,12	0,68
2015 I	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	2,72	1,64	1,60	0,80	5,55	-	-	-	-
VII	0,33	2,58	-	1,70	0,62	5,22	-	1,76	1,31	-
VIII	0,35	-	-	-	-	7,72	0,75	1,63	1,03	1,04
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>VIII 2015</u> <u>VII 2015</u>	106	x	x	x	x	148	x	93	79	x
<u>VIII 2015</u> <u>VIII 2014</u>	175	x	x	x	x	192	60	106	79	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2014 VI ^a	1,10	1,80	1,61	1,03	1,04	1,09	1,15	-	-	2,92	5,50	-
VII ^a	1,14	1,80	1,60	1,08	1,05	1,08	1,13	-	-	5,25	4,00	-
VIII	0,90	-	-	0,97	-	-	-	1,40	-	10,50	-	0,82
IX	0,55	0,90	0,85	-	0,51	0,55	0,60	1,33	1,50	-	-	0,99
X	0,52	0,85	0,80	0,40	0,46	0,47	0,47	1,42	1,50	-	-	1,20
XI	0,52	0,94	0,80	0,40	0,45	0,45	0,47	1,69	1,70	-	-	-
XII	0,58	1,04	0,87	0,50	0,54	0,55	0,54	2,16	2,09	-	-	-
2014 I-XII	0,93	1,53	1,37	0,88	0,87	0,88	0,93	1,80	1,94	6,22	4,75	1,00
2015 I	0,61	1,11	0,98	0,50	0,54	0,55	0,57	2,21	2,20	-	-	-
II ^a	0,69	1,20	1,00	0,63	0,61	0,67	0,67	2,45	2,40	-	-	-
III ^a	0,96	1,35	1,20	0,99	0,94	0,97	0,95	-	-	-	-	-
IV ^a	1,47	2,00	1,68	1,57	1,51	1,51	1,51	-	-	-	-	-
V ^a	1,80	2,45	2,05	1,95	1,88	1,89	1,89	-	-	-	-	-
VI ^a	1,68	2,50	2,00	1,79	1,75	1,76	1,77	-	-	4,52	6,50	-
VII ^a	1,80	-	-	1,86	1,87	1,83	1,80	-	-	9,00	6,56	-
VIII	1,33	-	-	1,88	1,88	1,85	-	1,80	-	10,00	7,50	1,38
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>VIII 2015</u> <u>VII 2015</u>	74	x	x	101	101	101	x	x	x	111	114	x
<u>VIII 2015</u> <u>VIII 2014</u>	148	x	x	194	x	x	x	129	x	95	x	168

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2014 V	9 974	9 816	25 336	13 757	13 159	4 044	5 387
VI	11 115	9 111	22 702	12 840	85 612	4 087	4 506
VII	9 984	7 079	38 244	21 687	96 253	3 582	5 906
VIII	12 780	10 496	29 255	30 288	36 652	3 660	4 513
IX	8 240	7 258	30 998	44 472	24 461	4 192	4 450
X	12 880	9 123	30 240	72 828	14 255	4 190	5 410
XI	12 446	11 650	28 389	48 489	12 703	3 249	4 987
XII	11 808	13 360	27 416	25 224	12 464	2 959	4 320
2014 I-XII	130 391	116 189	335 171	315 320	350 755	45 120	61 779
2015 I	13 341	10 801	25 716	18 863	16 271	3 155	4 564
II	7 364	7 836	25 107	14 497	17 996	3 372	4 247
III	9 576	12 631	29 288	17 071	18 027	3 695	5 228
IV	9 610	11 510	22 786	9 033	16 573	3 522	4 819
V	13 166	10 110	25 290	5 556	15 282	2 567	4 814
VI	10 346	10 556	26 152	6 621	84 335	3 092	5 003
Wskaźniki zmian (%)							
<u>VI 2015</u> <u>V 2015</u>	79	104	103	119	552	120	104
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>	93	116	115	52	99	76	111

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												2015*						VI 2015 VI 2014 (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
Owoce świeże	183 995	159 040	120 624	87 226	46 893	40 863	70 698	105 393	89 058	1 370 263	132 930	127 849	133 420	104 278	111 464	67 004	56		
Jabłka	172 957	146 962	88 221	40 992	12 546	18 877	54 253	85 913	66 853	1 096 055	114 493	117 535	122 872	95 545	103 022	45 803	52		
Gruszki	2 898	1 671	415	415	1 388	5 032	5 935	4 566	2 417	37 015	4 840	1 670	2 446	1 826	676	319	77		
Truskawki	440	929	13 957	2 454	367	128	127	133	114	19 412	232	337	291	290	346	8 671	62		
Śliwki	93	8	118	1 475	4 563	5 215	863	81	3	12 474	5	5	45	63	24	184	156		
Maliny	144	55	839	5 300	5 592	3 517	1 187	355	349	18 193	629	263	317	282	203	189	23		
Wiśnie	6	1	690	7 034	411		22			8 323	43				739		107		
Przetwory owocowe	68 152	68 505	67 314	75 956	71 462	73 969	85 704	88 495	74 648	870 656	75 710	78 477	89 143	76 952	68 537	76 680	114		
Zagęszczony sok jabłkowy	17 952	21 520	17 150	17 092	19 812	19 994	35 310	36 002	28 752	261 931	28 596	27 869	29 892	25 021	20 689	22 415	131		
Truskawki w puszkach	637	341	760	693	531	578	618	624	468	6 949	588	614	676	723	653	628	83		
Wiśnie w puszkach	554	323	377	536	497	331	509	349	377	5 107	556	444	538	343	334	311	82		
Dżemy	2 763	2 729	2 476	3 320	2 812	3 197	2 830	2 640	2 739	32 521	2 048	2 389	2 354	1 992	1 785	2 147	87		
Mrożonki	25 834	25 550	28 541	30 627	26 806	30 500	27 433	24 793	21 234	322 729	28 099	30 913	35 932	30 866	29 298	30 231	106		
Owoce świeże	68 766	62 514	60 512	63 901	45 194	30 342	28 477	36 727	32 690	612 853	38 148	37 659	44 633	43 680	51 034	39 593	65		
Jabłka	58 573	51 222	30 200	14 716	4 078	4 793	13 387	21 160	15 965	351 592	25 065	28 188	34 419	34 979	42 177	20 693	69		
Gruszki	1 771	1 153	330	279	509	1 669	2 275	1 867	1 012	18 260	2 071	815	1 591	1 213	358	111	33		
Truskawki	648	1 204	12 681	2 452	838	234	144	107	84	19 363	202	259	189	178	480	7 615	60		
Śliwki	154	15	94	1 120	2 229	1 992	439	52	11	6 152	11	8	93	109	41	154	164		
Maliny	342	135	1 568	6 835	6 674	5 101	2 270	649	724	26 197	1 079	499	553	620	424	663	42		
Wiśnie	6	1	688	4 689	249	-	13	-	-	5 803	30	-	-	-	-	430	62		
Przetwory owocowe	88 119	87 979	84 832	97 170	95 523	100 907	102 353	96 881	77 216	1 090 891	84 421	86 686	98 781	85 302	78 769	92 674	109		
Zagęszczony sok jabłkowy	21 946	25 818	20 615	20 558	22 308	20 508	29 951	28 891	23 668	275 911	23 503	22 702	25 061	21 372	17 651	19 155	93		
Truskawki w puszkach	958	489	912	983	732	787	794	947	651	9 839	829	875	927	1 106	932	912	100		
Wiśnie w puszkach	651	449	508	623	581	444	626	457	476	6 567	779	518	696	415	437	411	81		
Dżemy	4 315	4 168	3 920	5 208	4 561	5 564	4 936	3 988	3 978	52 796	3 108	3 788	3 868	3 135	2 986	3 840	98		
Mrożonki	33 511	33 250	33 104	37 451	35 614	39 487	35 504	31 620	26 985	413 709	34 882	36 676	43 293	37 221	35 143	35 643	108		

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												2015*						VI 2015 VI 2014 (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
	103 704	109 863	114 033	146 461	136 996	92 148	99 141	117 420	146 124	1 417 247	120 540	109 962	118 652	99 832	94 611	88 850			
Banany	30 015	36 726	25 687	21 431	25 044	20 162	23 549	30 734	27 318	329 658	29 124	32 754	33 514	32 021	31 691	23 351	78		
Owoce cytrusowe	40 106	24 247	14 865	13 087	11 168	14 147	28 432	51 858	92 421	475 944	69 787	54 442	54 072	37 583	23 774	11 501	77		
Brzoskwinie i nekt.	78	5 258	22 807	42 015	37 244	14 708	829	77	49	123 192	9	35	103	210	3 069	13 655	60		
Winogrona	7 903	7 933	4 249	7 537	14 697	16 226	18 921	9 448	4 574	105 279	3 556	4 981	5 706	5 951	3 073	1 236	29		
Arbuzy	2 442	11 757	26 837	42 232	29 848	4 675	503	255	227	120 414	305	470	1 390	2 286	8 488	21 702	81		
Jabłka	2 027	1 803	2 648	3 109	1 230	3 029	2 226	691	948	20 807	743	962	2 153	2 163	2 893	3 060	116		
Przetwory razem	30 349	30 009	22 294	22 294	23 101	26 940	30 735	31 121	42 402	355 215	33 741	33 752	36 163	27 363	23 550	26 339	118		
Soki zagęszczone	15 333	16 536	9 573	7 621	9 166	11 875	13 708	13 812	25 804	176 696	20 796	19 695	18 850	14 135	10 472	13 352	139		
-sok pomarańczowy	2 954	2 908	2 587	2 363	2 301	2 359	3 672	3 243	3 932	33 545	2 634	2 214	3 163	2 922	2 548	2 530	98		
Mrożonki	3 067	3 579	2 531	4 543	4 783	4 696	3 462	2 764	3 371	42 099	2 399	3 474	2 893	3 081	3 161	3 525	139		
Susze	882	1 007	868	1 200	1 131	1 278	1 516	1 400	1 267	14 290	1 272	1 102	1 648	948	683	828	95		
Dżemy	892	632	856	863	680	794	763	630	743	8 956	581	893	1 034	910	624	709	83		
Przetwory puszkow.	10 071	8 203	8 309	8 300	7 263	8 084	11 088	12 323	11 035	111 066	8 478	8 279	11 622	8 193	8 541	7 793	94		
-ananasy	1 464	1 353	850	1 529	962	1 061	1 759	1 558	1 495	16 217	782	1 325	1 982	1 458	1 514	847	100		
-brzoskwinie	2 929	1 320	1 106	1 001	1 324	1 844	2 911	3 620	3 571	24 721	1 382	2 238	2 621	1 435	1 344	1 266	114		
Owoce świeże	93 624	99 738	90 504	93 409	90 871	82 998	95 141	98 297	111 132	1 139 803	92 013	93 513	108 044	94 392	92 476	79 810	88		
Banany	22 960	24 321	15 445	12 827	15 486	14 064	16 700	19 771	17 303	219 196	19 428	23 726	27 445	24 705	21 684	16 026	104		
Owoce cytrusowe	23 092	17 975	12 609	12 647	13 760	15 311	22 191	31 931	52 681	312 926	40 144	31 622	31 950	23 625	19 342	10 817	86		
Brzoskwinie i nekt.	131	5 492	19 072	24 778	20 056	9 397	653	74	43	79 901	16	40	169	267	3 843	13 243	69		
Winogrona	11 340	10 021	4 804	9 336	12 984	13 352	16 339	12 056	8 117	121 178	5 610	8 009	9 871	9 921	5 205	2 432	51		
Arbuzy	1 906	5 284	9 014	7 208	4 610	845	295	299	334	31 198	291	492	1 069	1 749	5 223	7 431	82		
Jabłka	1 755	1 623	1 925	1 735	730	704	756	477	513	12 841	610	735	1 186	1 196	1 875	2 395	124		
Przetwory razem	42 622	41 491	37 874	37 124	38 503	43 494	49 984	48 045	47 155	509 718	45 024	42 476	56 643	49 240	49 235	55 157	146		
Soki zagęszczone	15 437	15 505	12 213	10 258	10 571	11 419	14 868	13 477	16 419	160 209	13 813	11 749	14 707	16 386	13 375	15 679	128		
-sok pomarańczowy	5 102	4 603	4 240	4 084	4 050	4 155	6 570	5 799	7 090	58 260	4 611	3 951	5 917	5 373	4 761	4 528	107		
Mrożonki	4 820	6 051	4 067	7 828	8 066	7 558	5 967	5 296	5 507	70 287	4 462	5 619	6 281	5 985	6 343	5 919	146		
Susze	2 553	3 009	2 504	3 451	3 125	4 540	6 139	5 334	4 963	46 279	4 474	4 680	4 590	4 103	2 850	3 164	126		
Dżemy	1 387	1 300	1 345	1 296	1 091	1 104	1 409	1 240	1 188	15 071	1 067	1 384	1 758	1 695	1 016	1 464	109		
Przetwory puszkow	18 256	15 488	17 473	14 103	15 486	18 496	21 091	22 351	18 743	214 023	20 700	18 546	29 022	20 778	25 461	28 633	164		
-ananasy	1 273	1 305	726	1 259	948	966	1 575	1 452	1 462	14 569	852	1 376	2 151	1 648	1 663	1 079	149		
-brzoskwinie	2 451	1 197	948	881	1 229	1 477	2 309	2 803	2 672	20 446	1 203	1 761	2 162	1 254	1 071	1 116	118		

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2014 V	0,35	0,69	1,30	0,68	2,46	1,08	1,28	0,95	1,20	1,43	1,39
VI	0,34	0,80	0,91	0,65	1,87	1,00	1,03	0,93	1,20	1,20	1,35
VII	0,36	0,67	1,00	0,41	1,29	0,67	1,23	0,83	1,20	1,42	1,16
VIII	0,33	0,37	2,28	0,75	1,19	0,61	1,26	0,83	1,13	1,38	1,17
IX	0,25	0,33	1,83	0,47	1,45	-	1,23	0,91	1,03	1,36	1,34
X	0,25	0,38	1,13	0,45	1,91	0,62	1,21	0,86	0,85	1,28	1,23
XI	0,25	0,41	0,80	0,56	1,83	-	1,20	0,81	0,80	1,52	1,31
XII	0,24	0,42	0,74	0,54	2,08	-	1,22	0,72	0,82	1,39	1,26
2014 I-XII	0,32	0,49	1,00	0,46	1,44	0,70	1,22	0,89	1,05	1,42	1,29
2015 I	0,22	0,43	0,87	0,78	1,72	0,69	1,17	0,75	0,82	1,41	1,40
II	0,24	0,49	0,77	0,54	1,90	-	1,11	0,68	0,81	1,43	1,17
III	0,28	0,65	0,65	0,67	1,75	-	1,09	0,73	0,84	1,37	1,29
IV	0,37	0,66	0,61	0,75	2,20	-	1,10	0,79	0,85	1,53	1,21
V	0,41	0,53	1,39	-	2,09	-	1,10	0,78	0,85	1,43	1,31
VI	0,45	0,35	0,88	0,66	3,50	0,58	1,10	0,86	0,85	1,45	1,33
Wskaźniki zmian cen (%)											
$\frac{VI\ 2015}{V\ 2015}$	110	66	63	x	167	x	100	110	100	101	102
$\frac{VI\ 2015}{VI\ 2014}$	132	44	97	102	187	58	107	92	71	121	99

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2014 VIII	1,97	-	-	-	-	3,94	7,38	3,46	10,50	2,38	3,86	7,58	6,17	4,45	5,67
IX	1,19	1,16	1,18	1,25	1,20	2,63	8,33	-	-	1,38	4,31	11,28	5,71	4,18	4,78
X	1,12	1,14	1,16	1,19	1,15	2,46	9,88	-	-	1,89	4,38	6,87	6,53	4,23	4,66
XI	1,10	1,05	1,15	1,20	1,08	2,63	-	-	-	-	4,18	4,94	5,26	4,16	5,71
XII	1,04	1,03	1,06	1,10	1,05	2,77	-	-	-	-	4,09	4,47	3,77	3,70	7,85
2014 I-XII	1,54	1,48	1,52	1,53	1,52	3,16	7,29	3,57	8,94	2,30	4,22	6,08	5,29	4,05	8,39
2015 I	1,06	1,04	1,07	1,10	1,07	2,73	-	-	-	-	4,20	4,25	4,02	3,71	10,13
II	1,09	1,08	1,09	1,10	1,08	2,79	-	-	-	-	4,89	4,17	4,20	3,67	9,73
III	1,25	1,16	1,23	1,28	1,20	2,83	-	-	-	-	5,15	4,32	4,50	3,60	10,31
IV	1,68	1,70	1,78	1,72	1,77	3,08	-	-	-	-	4,97	4,56	4,57	3,65	10,81
V	2,15	1,95	2,20	2,15	1,95	3,31	11,58	-	-	-	4,59	5,33	4,66	3,75	10,54
VI	2,35	2,30	2,38	2,37	2,36	3,31	3,81	-	6,91	-	4,45	6,48	4,80	3,85	14,82
VII	2,39	-	-	-	-	3,41	5,14	3,61	7,04	2,38	4,26	7,32	5,40	4,56	11,74
VIII	1,92	-	-	-	-	2,79	8,11	3,05	9,04	2,36	3,83	8,38	6,24	4,64	5,17
Wskaźniki zmian cen (%)															
$\frac{VIII\ 2015}{VII\ 2015}$	80	x	x	x	x	82	158	84	128	99	90	114	116	102	44
$\frac{VIII\ 2015}{VIII\ 2014}$	97	x	x	x	x	71	110	88	86	99	99	111	101	104	91

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jablkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2014	V	7,70	9,10	2,15	2,45
	VI	7,77	8,97	2,15	2,43
	VII	7,63	8,97	2,13	2,45
	VIII	7,83	8,83	2,12	2,44
	IX	7,87	8,87	2,11	2,48
	X	7,70	8,67	1,94	2,50
	XI	7,53	8,60	1,91	2,50
	XII	7,40	8,60	1,85	2,47
2014	I-XII	7,68	8,92	2,08	2,44
2015	I	8,33	8,63	2,03	2,56
	II	8,33	8,77	2,02	2,58
	III	8,37	8,87	2,00	2,57
	IV	8,17	9,10	1,97	2,63
	V	8,13	9,07	2,00	2,67
	VI	8,30	9,07	1,97	2,66
	VII	8,27	9,00	1,99	2,69
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>VII 2015</u> <u>VI 2015</u>		100	99	101	101
<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>		108	100	93	110

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki	
2014	V	2,93	6,50	-	25,21	12,38	-	11,96	5,33	4,75	7,11	6,36
	VI	3,03	6,70	10,23	12,62	5,24	-	11,03	5,03	4,92	7,82	7,22
	VII	3,17	6,35	5,54	11,89	8,25	15,94	10,24	4,63	5,16	8,33	7,26
	VIII	2,85	5,39	3,28	-	-	15,42	7,49	4,57	5,37	10,67	7,14
	IX	2,25	4,36	2,75	-	-	15,16	6,16	4,87	5,58	12,87	7,85
	X	2,00	4,11	3,87	-	-	-	6,54	5,07	5,58	8,16	7,54
	XI	1,96	4,35	-	-	-	-	8,40	5,00	4,96	6,82	5,92
	XII	1,95	4,56	-	-	-	-	11,25	4,84	4,49	6,05	4,80
2014	I-XII	2,60	5,38	5,13	16,57	8,62	15,50	10,55	4,99	4,92	7,63	6,40
2015	I	1,99	4,79	-	-	-	-	12,78	4,86	4,53	5,74	5,04
	II	1,98	4,87	-	-	-	-	11,90	5,38	4,45	5,48	5,45
	III	2,03	5,04	-	-	-	-	12,15	5,53	4,36	5,54	5,70
	IV	2,36	5,49	-	-	-	-	13,13	5,50	4,49	5,77	5,89
	V	3,00	6,24	-	32,57	13,90	-	13,05	5,25	4,64	6,53	5,99
	VI	3,38	6,69	-	13,52	5,73	-	14,36	5,08	4,90	7,59	6,45
	VII	3,56	6,82	5,91	10,54	7,08	17,16	12,66	4,87	5,39	8,46	7,56
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>VII 2015</u> <u>VI 2015</u>		105	102	x	78	124	x	88	96	110	111	117
<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>		112	107	107	89	86	108	124	105	104	102	104

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2014 V	13,94	3,81	4,47	16,60	7,40	6,31
VI	14,00	3,80	4,47	16,66	7,40	6,38
VII	14,00	3,83	4,47	16,62	7,36	6,45
VIII	13,89	3,80	4,47	16,32	7,34	6,38
IX	13,83	3,78	4,48	16,64	7,34	6,38
X	13,58	3,75	4,47	16,60	7,34	6,38
XI	13,36	3,72	4,44	16,56	7,32	6,36
XII	13,22	3,72	4,38	16,48	7,20	6,25
2014 I-XII	13,83	3,79	4,47	16,60	7,38	6,34
2015 I	13,31	3,68	4,41	16,48	7,34	6,24
II	13,33	3,75	4,40	16,34	7,38	6,31
III	13,31	3,73	4,40	16,30	7,40	6,25
IV	13,53	3,72	4,42	15,82	7,52	6,25
V	13,58	3,74	4,40	15,98	7,54	6,22
VI	13,56	3,66	4,39	15,82	7,76	6,22
VII	13,39	3,70	4,42	15,92	7,88	6,19
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VII 2015</u> <u>VI 2015</u>	99	101	101	101	102	100
<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>	96	97	99	96	107	96

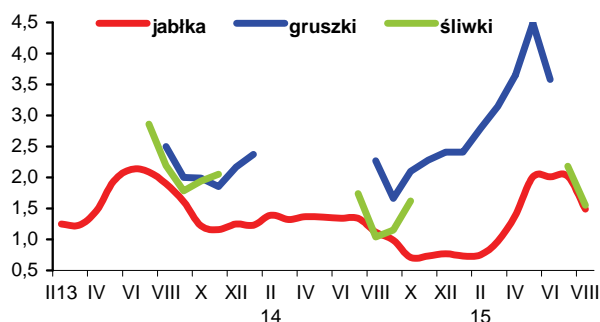
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

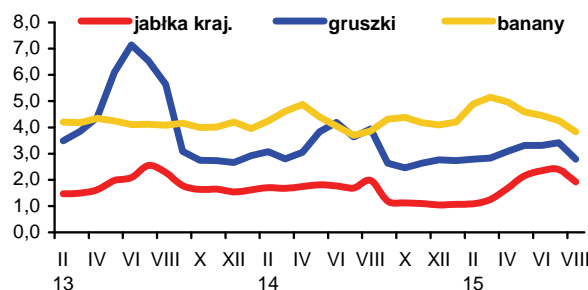
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2014 I	89	72	-	55	53	-
II	77	79	-	59	52	-
III	82	65	-	55	48	-
IV	79	69	-	52	51	-
V	82	74	74	48	49	-
VI	78	69	67	45	46	35
VII	72	66	66	47	52	31
VIII	62	65	-	49	56	26
IX	59	67	-	51	58	29
X	56	68	-	55	54	-
XI	55	72	-	51	48	-
XII	56	66	-	49	47	-
2015 I	49	68	-	57	54	-
II	55	-	-	48	49	-
III	79	75	-	51	50	-
IV	82	76	79	44	46	-
V	88	78	75	46	55	-
VI	79	75	-	48	48	42
VII	-	66	-	45	59	42
VIII	-	68	-	44	55	32

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

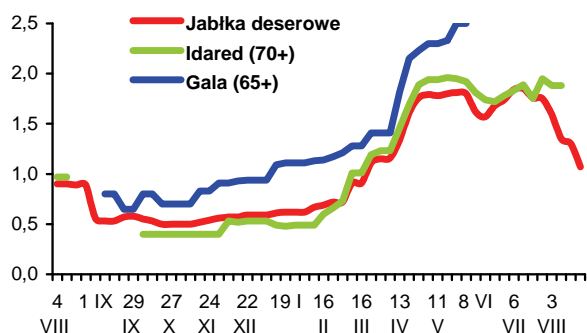
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2013 - 2015 r. (zł/kg)

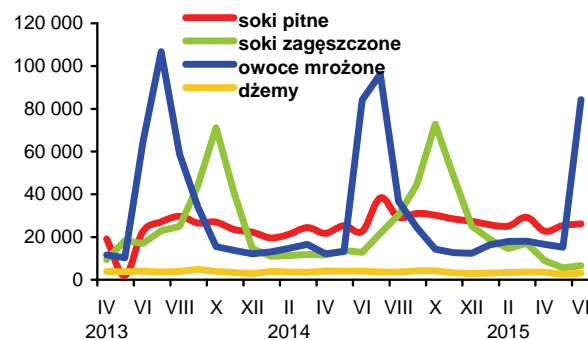
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2013 - 2015 (zł/kg)

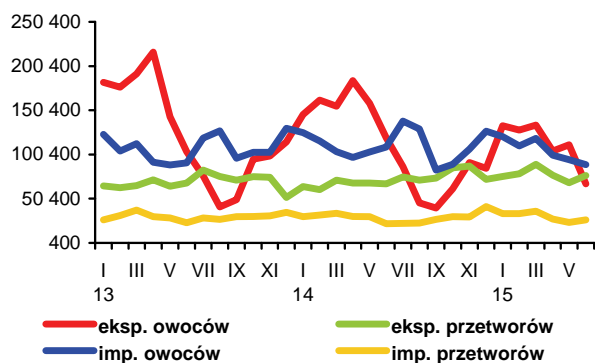
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od VIII 2014 r. do VIII 2015 r. (zł/kg)

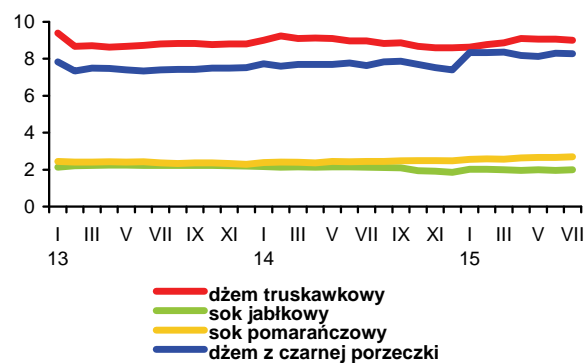
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2013 - 2015 r. (tony)

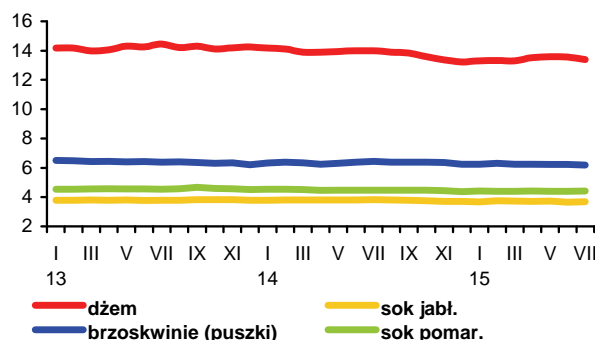
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2013 - 2015 r. (tony)

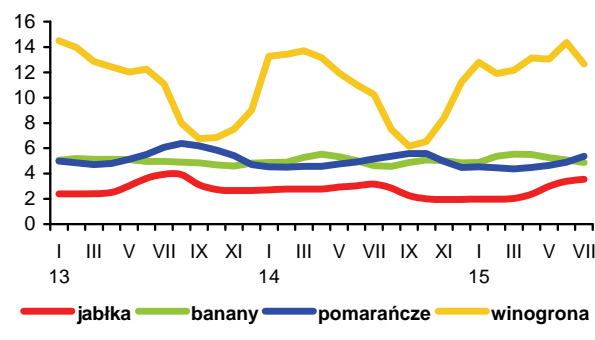
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2015 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2015 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2013 - 2015 r. (zł/kg)

W sierpniu odnotowano dalsze obniżki cen trwałych artykułów mlecznych na europejskich giełdach towarowych (wg firmy analitycznej CLAL i Komisji Europejskiej), przy czym pogłębił się spadek cen masła i mleka w proszku. W ciągu miesiąca masło potaniało o 10% do 2607 EUR/t, chude mleko w proszku o 7% do 1604 EUR/t, a pełny proszek mleczny o 12% do 1910 EUR/t. Zmniejszyła się natomiast dynamika spadku cen serów dojrzewających. Za Edam płacono 2440 EUR/t, za Goudę 2530 EUR/t, a za Cheddar 3030 EUR/t, tj. o 1-2% mniej niż w lipcu. W tym czasie na giełdzie w Chicago wzrosły ceny masła i sera Cheddar, przy dalszym spadku cen mleka w proszku, a na giełdzie Fonterra w Oceanii produkty te potaniały.

Wysokie dostawy surowca do krajowego przemysłu mleczarskiego, a także spadek cen artykułów mlecznych na rynkach zagranicznych przyczyniły się do obniżek cen skupu mleka do poziomu najniższego od prawie pięciu lat. W lipcu za 1 hl surowca mlecznego płacono średnio 108,47 zł, tj. o 1,7% mniej niż przed miesiącem i o 19,0% mniej niż przed rokiem. W pierwszych siedmiu miesiącach br. przeciętny poziom cen skupu mleka wyniósł 115,58 zł/hl i był o 19,7% niższy niż w analogicznym okresie 2014 r.

Niskie ceny mleka surowego notuje się również w innych krajach Unii Europejskiej, przy czym średnia cena skupu mleka w „starych” krajach członkowskich wzrosła w lipcu o 0,2% do 30,64 EUR/100 kg, a w „nowych” krajach spadła o 0,4% do 26,18 EUR/100 kg. W efekcie przeciętny poziom cen skupu mleka w całej Unii Europejskiej wyniósł 30,03 EUR/100 kg i był o 0,1% wyższy niż w czerwcu.

W lipcu potaniało również krajowe bydło mleczne. Na targowiskach za krowę mleczną płacono średnio 3110 zł/szt., tj. o 2,2% mniej niż w czerwcu i o 3,9% mniej niż przed rokiem. Ceny jałówek spadły odpowiednio o 3,3 i 5,6% do 1936 zł/szt.

Pod wpływem pogarszającej się koniunktury na światowym rynku mleka oraz niskich cen skupu surowca mlecznego, w lipcu odnotowano dalszy spadek cen zbytu przetworów mlecznych (średnio o ok. 1% w stosunku do czerwca). Podrożał tylko tłusty ser twarogowy i masło z dodatkiem oleju (o 0,2-0,3%). Najgłębsze były obniżki cen sera Gouda (o 4,3%), przy spadku cen innych serów dojrzewających o 1,4-1,5%, a także mleka w proszku (o 3,0-3,8%) oraz jogurtu owocowego (o 3,2%). Najmniej potaniało masło w blokach, masło konfekcjonowane i mleko skondensowane (po 0,3%) oraz półtłusty ser twarogowy (o 0,4%). Ceny serków homogenizowanych i twarogowych obniżyły się o 0,6-1,1%, a śmietany o 0,5-1,0%. Nie zmieniły się ceny jogurtu naturalnego, a także świeżego mleka o zaw. 1,5-2,0% tł. w kartonie oraz mleka o zaw. 3,0-3,5% tł. w folii, przy spadku cen innych rodzajów mleka pitnego o 0,5-1,6%. W okresie styczeń-lipiec br. przeciętny poziom cen zbytu produktów mlecznych był o ok. 9% niższy niż przed rokiem, o czym zadecydował głęboki spadek cen produktów trwałych (o 10-38%).

Na rynku detalicznym ceny przetworów mlecznych były średnio o 0,4% niższe niż w czerwcu. Najbardziej potaniały sery dojrzewające i topione (o 0,8%) oraz jogurty i śmietana (po 0,6%), a najmniej twarogi, serki twarogowe, serki homogenizowane, napoje i desery mleczne (średnio o 0,1%). Spadły również ceny pełnego mleka spożywczego (o 0,3%), przy wzroście cen chudego mleka pitnego (o 0,1%). Ceny mleka zagęszczonego i w proszku pozostały na poziomie czerwca. Ceny masła spadły o 2,0%. W pierwszych siedmiu miesiącach br., w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r., średni poziom cen detalicznych artykułów mlecznych obniżył się o 2,8%, a masła o 9,5%.

Po zniesieniu kwotowania towarowej produkcji mleka w kwietniu br., mleczarnie skupują rekordowe ilości surowca, znacznie przekraczające 900 mln l miesięcznie. Mimo suszy w lipcu dostawy

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

mleka wyniosły 964,5 mln l i były o 2,2% większe niż w czerwcu i o 3,5% większe niż przed rokiem. Od stycznia do lipca skupiono ok. 6,2 mld l surowca mlecznego, tj. o 2,3% więcej niż w analogicznym okresie 2014 r.

W wyniku wzrostu skupu mleka, a także pod wpływem wyższych cen uzyskiwanych w eksporcie, w II kwartale br. zakłady mleczarskie przede wszystkim znacznie zwiększyły produkcję chudego mleka w proszku (o 28% w stosunku do I kwartału). Wobec zwiększonego popytu krajowego silnie wzrosła również produkcja fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty (o 43%).

Pod wpływem znacznie niższych cen zbytu i pogorszenia opłacalności eksportu w I półroczu br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, zmniejszyła się natomiast produkcja większości przetworów mlecznych, przede wszystkim mleka w proszku (o 29%), serów pleśniowych i proszkowanych (o 13%) oraz serów topionych (o 9%). Zmniejszono także produkcję serów dojrzewających (o 6%), jogurtów, śmietany i chudego mleka w proszku (o 4-5%) oraz fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty (o 1%). Wzrosła również produkcja masła i tłuszczów mlecznych (o 6%), mleka i śmietany skondensowanej, mleka płynnego przetworzonego, łącznie z mlekiem przeznaczonym do dalszego przerobu (o 7-8%) oraz twarogów (o 3%). Nieznacznie wzrosła też produkcja suszonej serwatki.

Znacznie niższe ceny uzyskiwane w eksporcie w I półroczu 2015 r., w stosunku do I półroczu 2014 r., przyczyniły się do pogorszenia wartościowych wyników handlu zagranicznego przetworami mlecznymi. Wpływ z eksportu zmalał o 18% do 851,0 mln EUR, przy zmniejszeniu wydatków na import o 12% do 376,4 mln EUR. W konsekwencji dodatnie saldo obrotów handlowych branży mleczarskiej w I półroczu br. wyniosło 474,6 mln EUR i było o 22% mniejsze niż przed rokiem.

Ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych wzrosła w tym okresie o 30% do 751 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, o czym zadecydował spadek importu (o 18% do 711 mln l), zwłaszcza mleka w proszku, suszonej serwatki oraz masła. Eksport utrzymał się na ubiegłorocznym poziomie około 1,46 mld l i stanowił podobnie jak przed rokiem 28% skupionego surowca mlecznego. Najgłębszy był spadek wywozu mleka w proszku (o 11%), którego udział w wartości eksportu przetworów mlecznych spadł z 25 do 17%, a także serów dojrzewających i topionych (o 12%), których udział w wartości eksportu serów ogółem zmniejszył się z 77 do 69%. Zmalał też eksport serwatki oraz jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 4-5%). Silnie zwiększono natomiast sprzedaż zagraniczną mleka płynnego i śmietany (o 49%) oraz twarogów i kazeiny (odpowiednio o 30 i 27%). Wzrósł również eksport lodów (o 14%) i masła (o 9%).

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2013 I-XII	9 643,0	135,64	.
2014 I-XII	10 326,3	137,11	.
2014 VI	910,8	135,73	134,12
VII	932,1	133,97	132,77
VIII	912,5	128,17	126,48
IX	865,7	124,68	124,64
X	842,6	124,38	124,63
XI	778,8	124,47	124,76
XII	841,5	123,48	126,57
2015 I	824,6	122,18	122,15
II	756,6	120,74	121,55
III	844,2	121,02	122,06
IV	884,9	116,43	118,17
V	965,0	112,52	115,01
VI	943,7	110,40	112,17
VII	964,5	108,47	111,99
Wskaźnik zmian w %			
$\frac{\text{VII 2015}}{\text{VI 2015}}$	102,2	98,3	99,8
$\frac{\text{VII 2015}}{\text{VII 2014}}$	103,5	81,0	84,3

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2013 I-XII	3 025,1	108,3	45,6	433,7	350,6	172,5	405,2	312,9
2014 I-XII	2 882,2	179,5	56,6	420,0	378,1	179,6	406,0	301,3
2014 ^a V	237,5	17,8	4,1	39,2	36,5	15,1	35,2	26,3
VI	225,9	18,2	3,1	35,2	35,4	14,8	31,9	26,4
VII	234,1	16,9	3,4	36,7	34,5	15,9	32,4	29,2
VIII	232,9	14,4	4,3	34,5	29,6	14,7	31,5	25,7
IX	228,1	15,1	4,1	32,8	29,3	16,0	32,4	25,2
X	234,1	12,6	3,1	34,9	29,5	14,9	34,6	25,8
XI	235,4	10,0	2,5	31,4	29,6	15,3	35,6	21,5
XII	229,9	12,5	3,2	28,0	30,3	16,0	32,5	27,2
2015 I	228,3	12,5	2,8	34,4	26,4	16,5	35,6	23,7
II	218,7	11,8	2,4	30,4	25,5	15,1	33,2	21,6
III	249,1	12,6	3,2	39,3	30,8	15,4	41,2	21,8
IV	247,0	14,2	4,1	35,1	29,4	15,2	33,4	25,3
V	258,6	16,3	3,8	35,9	33,4	16,3	35,7	25,0
VI	251,8	16,7	2,8	35,0	33,6	14,7	34,1	25,4
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
$\frac{\text{VI 2015}}{\text{V 2015}}$	97,4	102,3	72,0	97,4	100,4	90,4	95,7	101,4
$\frac{\text{VI 2015}}{\text{VI 2014}}$	111,5	91,9	90,4	99,3	94,7	99,6	107,0	95,9

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2014 VI	1,96	2,14	12,30	14,81	15,14	17,16	0,94	5,74	10,32	14,34
VII	1,97	2,12	12,30	14,60	15,27	17,16	0,98	5,72	10,34	14,47
VIII	1,98	2,11	11,71	14,24	15,02	16,95	0,97	5,71	10,36	14,35
IX	1,97	2,08	10,58	13,20	13,93	16,09	0,97	5,67	10,25	13,47
X	1,94	2,07	9,96	12,75	13,95	16,07	0,97	5,66	10,21	13,25
XI	1,94	2,05	9,59	12,41	14,29	16,09	0,96	5,62	10,19	13,27
XII	1,93	2,04	8,94	12,20	14,23	15,90	0,96	5,59	10,14	13,13
2015 I	1,93	2,02	8,43	11,87	13,76	15,59	0,96	5,68	10,11	12,80
II	1,93	2,01	8,56	11,66	14,06	15,53	0,97	5,63	10,10	12,91
III	1,93	2,01	8,79	11,74	14,48	15,71	0,96	5,61	10,05	12,90
IV	1,92	1,99	8,29	11,65	13,94	15,44	0,95	5,60	10,03	12,39
V	1,91	1,90	8,08	11,39	13,40	14,86	0,95	5,59	9,96	11,92
VI	1,89	1,90	7,95	11,09	13,35	14,85	0,93	5,57	9,92	11,74
VII	1,89	1,87	7,65	10,76	13,31	14,80	0,90	5,54	9,94	11,24
VIII ^a	1,80	1,86	7,11	9,25	11,77	12,79	.	5,12	9,24	10,35
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2015</u> <u>VI 2015</u>	100,0	98,4	96,2	97,0	99,7	99,7	96,8	99,5	100,2	95,7
<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>	95,9	88,2	62,2	73,7	87,2	86,2	91,8	96,9	96,1	77,7

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 24-30 VIII 2015 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2014 VI	2,79	3,03	16,85	3,36	4,60	0,73	1,25	1,75	14,31	21,99
VII	2,78	3,00	16,93	3,36	4,61	0,72	1,25	1,74	14,35	21,67
VIII	2,76	2,98	16,94	3,35	4,57	0,72	1,26	1,73	14,42	21,60
IX	2,76	2,95	16,84	3,37	4,49	0,73	1,26	1,71	14,42	21,32
X	2,74	2,94	16,83	3,39	4,49	0,73	1,25	1,72	14,41	20,92
XI	2,73	2,94	16,79	3,38	4,42	0,73	1,25	1,72	14,46	20,80
XII	2,71	2,95	16,80	3,38	4,37	0,73	1,25	1,71	14,28	20,42
2015 I	2,71	2,95	16,82	3,38	4,35	0,74	1,26	1,70	14,30	20,29
II	2,70	2,94	16,79	3,37	4,32	0,74	1,25	1,70	14,15	19,86
III	2,68	2,93	16,92	3,38	4,28	0,73	1,25	1,69	14,08	19,93
IV	2,69	2,92	16,79	3,37	4,26	0,73	1,24	1,69	14,13	19,76
V	2,65	2,91	16,96	3,38	4,21	0,73	1,24	1,68	13,98	19,33
VI	2,65	2,88	16,91	3,38	4,15	0,73	1,23	1,69	14,11	19,03
VII	2,63	2,88	16,92	3,38	4,07	0,72	1,23	1,67	14,16	18,95
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2015</u> <u>VI 2015</u>	99,2	100,0	100,1	100,0	98,1	98,6	100,0	98,8	100,4	99,6
<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>	94,6	96,0	99,9	100,6	88,3	100,0	98,4	96,0	98,7	87,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

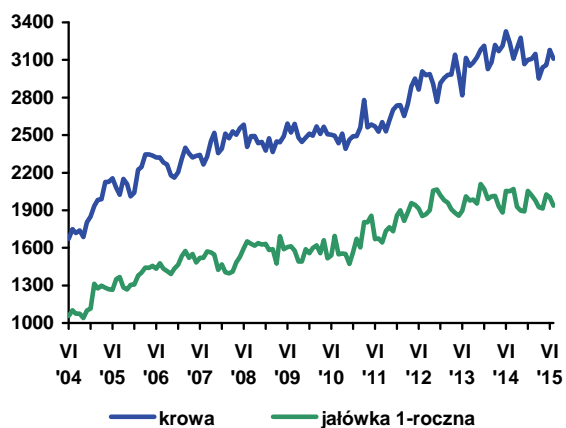
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2013 I-XII	94,6	207,6	32,5	300,6	107,9	84,2	60,9	13,6	166,0	30,4
2014 I-XII	157,7	207,5	35,7	385,5	110,2	118,5	65,6	14,9	191,2	34,2
2014 V	15,3	16,8	3,8	29,8	9,0	12,2	5,1	0,9	18,2	2,7
VI	15,2	18,1	3,5	30,4	9,0	8,9	4,9	0,9	17,3	2,9
VII	17,5	21,0	2,7	31,9	9,2	7,5	5,8	1,2	17,7	2,6
VIII	10,0	16,3	2,6	31,1	8,6	8,0	5,0	1,2	19,1	2,8
IX	11,3	17,6	2,7	45,5	9,2	6,7	4,5	1,3	13,8	2,8
X	14,2	16,0	2,6	47,4	9,8	7,0	5,8	1,5	14,4	3,3
XI	13,3	14,5	2,0	38,5	8,8	7,4	6,4	1,6	15,5	3,2
XII	7,3	16,5	2,4	28,7	8,8	8,2	6,1	1,2	17,1	2,9
2015 I	9,4	17,1	4,4	31,6	9,9	9,9	6,7	1,1	16,1	3,2
II	14,4	16,1	4,6	35,2	9,0	6,9	5,8	1,2	17,6	2,7
III	13,7	18,0	3,1	47,8	10,4	6,7	5,8	1,0	18,5	3,6
IV	14,4	17,8	3,3	41,3	8,0	8,6	4,9	0,9	14,9	3,7
V	12,8	18,4	3,6	41,5	8,2	10,5	5,6	0,8	13,9	3,1
VI	9,9	18,5	3,7	44,7	8,1	8,3	5,8	1,0	16,2	3,3
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)										
<u>VI 2015</u> <u>V 2015</u>	77,6	100,7	102,5	107,8	99,5	78,7	103,6	119,2	116,9	105,9
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>	65,2	102,5	106,8	147,0	90,8	93,3	117,1	116,5	93,9	111,6

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

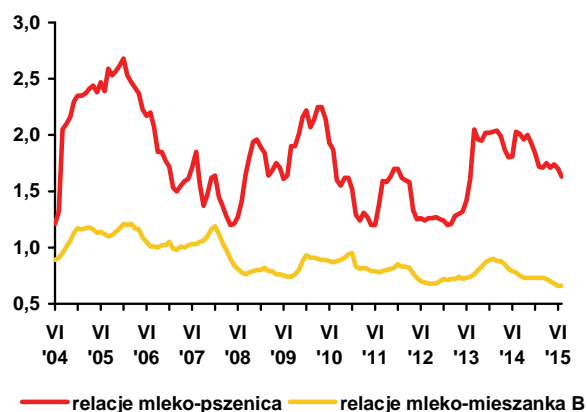
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2013 I-XII	2 778	3 332	3 770	760	1 108	1 838	3 627	4 384	636	1 404
2014 I-XII	2 775	3 195	3 416	698	1 200	1 889	3 756	4 008	469	1 548
2014 V	3 040	3 185	3 274	796	1 204	1 562	3 705	4 120	407	1 506
VI	2 954	3 050	3 330	787	1 186	1 979	3 654	3 971	501	1 575
VII	2 798	3 174	3 469	777	1 217	2 073	3 784	3 972	524	1 606
VIII	2 786	3 186	3 352	689	1 214	2 417	3 854	4 178	413	1 509
IX	2 403	3 032	3 054	561	1 196	2 467	3 887	3 803	450	1 490
X	2 130	3 037	3 135	602	1 203	2 482	3 821	3 707	377	1 425
XI	1 889	3 001	3 168	579	1 211	2 395	3 668	3 649	415	1 459
XII	2 082	2 915	3 110	642	1 186	1 917	3 618	3 619	399	1 525
2015 I	1 818	2 649	2 798	539	1 048	1 942	3 379	3 550	388	1 371
II	1 764	2 617	2 839	567	1 032	2 452	3 320	3 373	385	1 423
III	1 993	2 729	3 166	554	1 070	2 425	3 642	3 670	395	1 359
IV	2 161	2 684	3 028	551	1 129	1 975	3 709	3 825	392	1 345
V	2 080	2 778	2 932	562	1 149	1 968	3 597	3 543	443	1 318
VI	2 106	2 771	2 979	561	1 135	2 326	3 817	3 660	396	1 317
Wskaźnik zmian w %										
<u>VI 2015</u> <u>V 2015</u>	101,3	99,7	101,6	99,8	98,8	118,2	106,1	103,3	89,4	99,9
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>	71,3	90,9	89,5	71,3	95,7	117,5	104,5	92,2	79,0	83,6

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF.

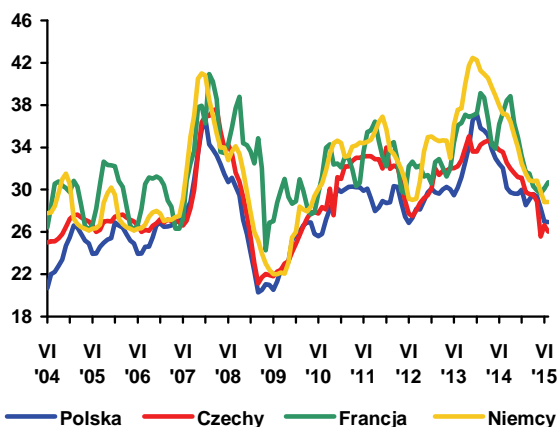
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

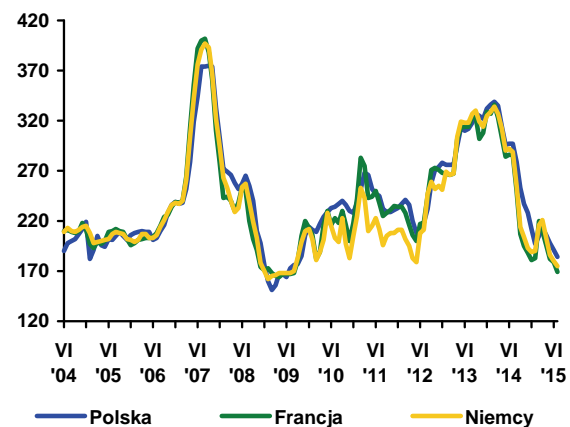
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

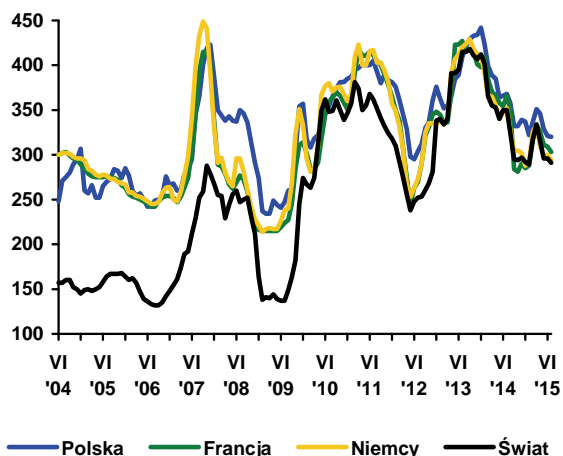
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

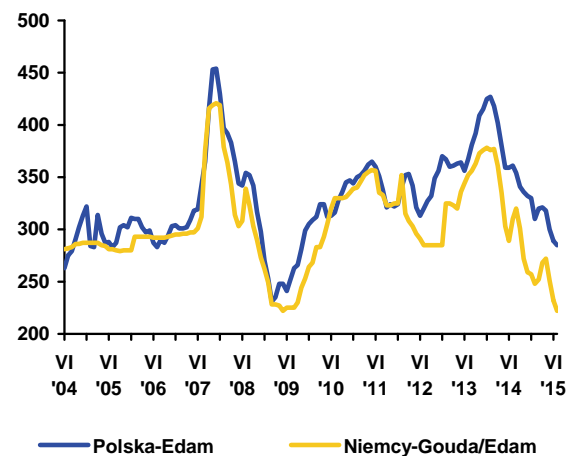
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Dorota
Pasińska**

W okresie styczeń-lipiec 2015 średnia cena skupu bydła była o 0,5% wyższa niż przed rokiem i o 5,6% niższa niż w analogicznym okresie w roku 2012 (6,07 zł/kg w. ż.). W lipcu 2015 r. cena skupu bydła ogółem spadła w ciągu miesiąca o 6,6% do 5,81 zł/kg w. ż. i była niższa o 1,4% niż przed rokiem. W podobnym stopniu spadły ceny skupu młodego bydła i wyniosły w lipcu 6,06 zł/kg w. ż. wobec 6,41 zł/kg w. ż. w czerwcu. Spadkowi średniej ceny skupu bydła towarzyszył 0,5% spadek cen skupu trzody chlewnej i 3,7% wzrost

cen skupu drobiu. Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej w III tygodniu sierpnia ceny zakupu bydła młodego (8-12 miesięcy), byków (powyżej 12 miesięcy) oraz jałówek wzrosły, natomiast krów spadły, przy znacznym zróżnicowaniu regionalnym. Średnie ceny bydła żywego w III tygodniu sierpnia wzrosły w regionie centralnym (o 2% do 6,00 zł/kg w. ż.) i południowym (o 3% do 6,00 zł/kg w. ż.), a w regionie północnym spadły (o 4% do 5,19 zł/kg). Różnica pomiędzy ceną żywca wołowego w regionie centralnym i w regionie północnym zwiększyła się (z 48 do 82 gr/kg). We wszystkich regionach ceny ćwierci z byków wzrosły (centralnym, południowym i północnym), a ceny ćwierci z krów spadły. Ceny ćwierci z krów, podobnie jak przed miesiącem, były najdroższe w regionie północnym, pomimo tego że w tym regionie cena skupu krów była najniższa. Natomiast ceny ćwierci z byków (do lat dwóch) były sprzedawane po najwyższych cenach w regionie południowym, a po najniższych cenach w regionie centralnym.

Utrzymuje się konkurencyjność cenowa polskiej wołowiny na rynku unijnym. W trzecim tygodniu czerwca średnia cena rynkowa tuszy młodego bydła zarówno w Polsce jak i w UE podniosła się o 0,2% (odpowiednio do 309,52 EUR/100 kg i 385,13 EUR/100 kg). Ceny polskie były niższe o prawie 20% niż średnio w UE-28.

W okresie styczeń-czerwiec 2015 r. liczba ubitych sztuk bydła wzrosła o ponad 9% (do 795,4 tys. szt.) o czym zdecydowało zwiększenie ubojów bydła dorosłego (w tym jałówek o 10%, krów o 9%, byków o 11%). W I półroczu cieląt ubito mniej o 3% (35,3 tys. szt.), co było wypadkową 27% zmniejszenia uboju cieląt o wadze do 65 kg oraz wzrostu ubojów cieląt o wadze od 65 do 160 kg o 14% i cieląt dużych (o wadze 160-300 kg) o 32%.

Od kilku lat rośnie skup bydła. W okresie styczeń 2015 - lipiec 2015 r. skup bydła wynosił 232,5 tys. ton w. ż. i był większy o 25% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego i o 47% większy niż w 2012 r. W tym okresie w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego

zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 113,0 tys. ton mięsa wołowego wbc, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem i o 7% więcej niż w 2012 r.

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w I połowie 2015 r. był większy o ok. 8% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Zdecydowało o tym przede wszystkim 12% zwiększenie eksportu mięsa wołowego (do 170,9 tys. ton). Natomiast eksport bydła spadł w tym czasie o 24% (do 7,9 tys. ton) a przetworów wołowych był wyższy o 2% (9,9 tys. ton). Największymi odbiorcami polskiego bydła były Holandia (14,9 tys. sztuk), Hiszpania (11,5 tys. sztuk), Bośnia i Hercegowina (7,4 tys. szt.), Włochy (6,8 tys. sztuk) oraz Chorwacja (4,2 tys. szt.), a mięsa wołowego Włochy (42,3 tys. ton), Niemcy (27,9 tys. ton), Holandia (19,9 tys. ton), Hiszpania (11,4 tys. ton) i Francja (10,3 tys. ton). Dominującą pozycję w polskim eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe świeże, schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wynosił około 90%. Ceny eksportowe wołowiny mrożonej wzrosły o 4% do 3,15 EUR/kg, a schłodzonej o 5% do 3,33 EUR/kg. Pomimo wzrostu średniej ceny eksportowej bydła o 2%, jego wywóz spadł. Spadek eksportu bydła rzeźnego spowodowany jest rosnącym zainteresowaniem tuczem i ubojem z przeznaczeniem na eksport w postaci mięsa wołowego, za które uzyskuje się wyższe ceny.

Import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w pierwszym półroczu 2015 r. wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 17% do 25,8 tys. ton. Zdecydowało o tym przede wszystkim zwiększenie przywozu wołowiny o 51%, w tym mięsa mrożonego o 38% do 2,6 tys. ton i mięsa schłodzonego o 56% do 7,7 tys. ton. Import bydła wzrósł o 18% (do 63,3 tys. szt.). Głównymi rynkami zaopatrzenia w bydło były: Litwa (17,3 tys. szt.), Słowacja (11,7 tys. szt.), Niemcy (9,7 tys. szt.), Włochy (6,1 tys. szt.) oraz Łotwa (5,8 tys. szt.), a w wołowinę mrożoną i schłodzoną Niemcy (1,8 tys. ton), Litwa (1,5 tys. ton), Słowacja (1,3 tys. ton), Irlandia (1,2 tys. ton) i Wielka Brytania (1,0 tys. ton). Średnia cena importowa wołowiny schłodzonej spadła o 21% (do 2,67 EUR/kg), wołowiny mrożonej o 4% do 3,20 EUR/kg, a bydła o 3% (do 2,12 EUR/kg). Sprzyjało to przywozowi produktów wołowych.

Przy znacznym wzroście obrotów handlowych żywcem wołowym, mięsem i przetworami wołowymi saldo obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego w I półroczu 2015 r. wzrosło do ok. 555 mln EUR.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2013	I-XII	645,5	334,5	25,3	290,0	36,9	22,8	12,0
2014	I-XII	675,0	354,8	20,4	308,8	70,0	42,2	25,1
2014	VII	27,9	30,3	1,8	26,4	3,2	2,0	1,0
	VIII	25,1	27,9	1,6	24,1	3,0	1,5	1,3
	IX	30,6	31,0	1,8	26,9	4,1	2,6	1,3
	X	32,0	32,9	2,0	28,6	3,6	2,3	1,1
	XI	28,0	28,8	1,5	25,0	4,2	2,7	1,3
	XII	27,5	28,2	1,2	24,6	4,0	1,8	2,0
2015	I	28,4	27,2	1,4	24,3	4,1	2,5	1,5
	II	32,6	28,8	1,1	26,1	4,3	2,4	1,7
	III	38,9	36,5	1,1	33,5	5,3	3,0	2,2
	IV	31,6	31,3	1,5	28,1	4,9	2,5	2,1
	V	31,9	33,9	1,6	30,8	3,6	2,3	1,2
	VI	33,4	31,3	1,2	28,2	3,6	2,0	1,5
	VII	35,7	-	-	-	-	-	-
w % skupu	sprzed roku	128,0	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	106,9	-	-	-	-	-	-

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Źródło: Na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2013	XI	6,04	10,04	25,78	26,58	4,26	4,40
	XII	6,10	9,69	25,63	26,40	4,20	4,33
2014	VI	5,99	9,70	25,10	26,18	4,19	4,37
	VII	5,89	9,68	25,13	26,24	4,27	4,46
	VIII	5,99	9,55	25,09	26,22	4,19	4,38
	IX	5,85	9,38	25,02	26,19	4,28	4,48
	X	5,62	9,40	24,93	26,10	4,44	4,64
	XI	5,65	9,50	24,82	26,09	4,39	4,62
	XII	5,75	9,52	24,75	25,89	4,30	4,50
2015	I	5,99	9,36	24,72	25,94	4,13	4,33
	II	6,13	9,82	24,66	25,87	4,02	4,22
	III	6,15	8,95	24,86	25,90	4,04	4,21
	IV	6,08	9,68	24,75	25,94	4,07	4,27
	V	6,13	9,93	24,68	25,90	4,03	4,23
	VI	6,22	9,66	24,79	25,80	3,99	4,15
	VII	5,81	9,50	-	25,93	-	4,46
w % ceny	sprzed roku	98,6	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	93,4	-	-	-	-	-

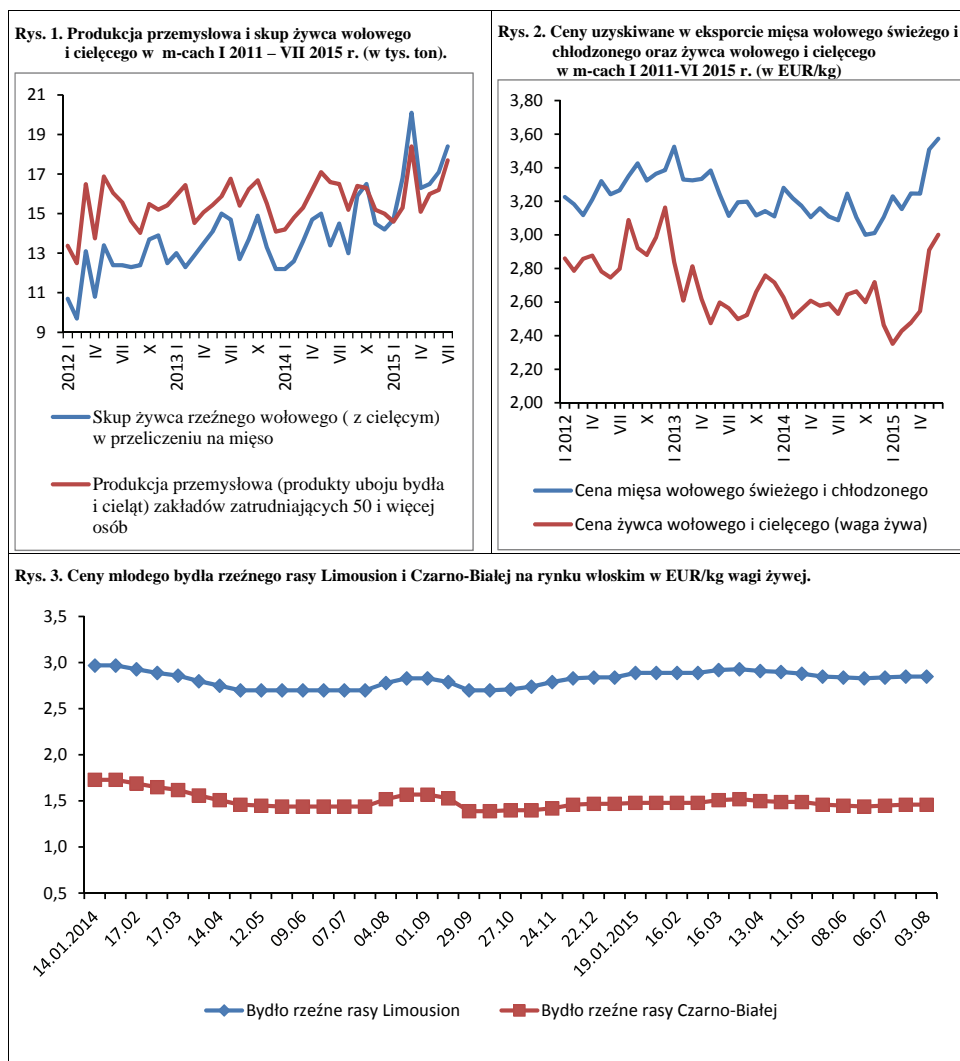
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	XII 2014	I 2015	II 2015	III 2015	IV 2015	V 2015	VI 2015	VII 2015	VIII 2015
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):									
Bydło ogółem	5,79	5,90	6,24	6,19	6,08	6,18	6,30	5,83	5,93
Byki do 2 lat	6,66	6,84	7,06	6,94	6,76	6,93	6,95	6,57	6,80
Krowy	4,27	4,44	4,78	4,89	4,87	4,87	4,92	4,59	4,45
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	10,37	10,65	10,46	10,66	10,55	10,63	11,16	10,94	11,23
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):									
ćwierci z byków do 2 lat	12358	12558	12643	12517	12096	12381	12879	12299	12588
ćwierci z krów rzeźnych	9173	9222	9765	10144	10096	10024	10435	9731	9356
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:									
UE	375,40	383,14	390,45	391,89	388,20	379,19	379,86	384,49	385,13
Polska	302,20	305,69	321,53	321,48	320,81	317,81	318,45	304,46	309,52

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), FAMMU.

Miniony sezon 2014/2015 charakteryzował się niższymi cenami zbóż i pasz oraz głębokim spadkiem cen trzody. Przeciętne targowiskowe ceny żyta i jęczmienia były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 12% i 13%. Spadek cen trzody był znacznie głębszy, bo wyniósł 21%. Relacje cen trzoda:żyto i trzoda jęczmień zawężyły się o około 10%. Relacja cen trzody do targowiskowych cen żyta kształtowała się jak 1:7,7 wobec 1:8,5 rok wcześniej. a do targowiskowych cen jęczmienia, jak 1:6,2 wobec 1:6,8.

Ostało to zainteresowanie chowem trzody, co w marcowym spisie pogłównia wyraziło się spadkiem trzody na chów. W marcu 2015 r. pogłównie świń wyniosło 11 512 tys. sztuk i było o 2,9% większe niż w marcu 2014 r., ale pogłównie trzody na chów o wadze 50 kg i więcej obniżyło się o 4%, w tym loch prośnych o 3,1%. GUS nie ogłosił jeszcze wyników czerwcowego spisu pogłównia zwierząt, ale sądzić można, że badanie wykaże niższą stopę wzrostu pogłównia.

Na tym tle powstaje pytanie o sytuację na rynku trzody w sezonie 2015/2016. W lipcu przeciętna cena skupu trzody wyniosła 4,41 zł/kg i była o 17% niższa od ceny z lipca 2014 r. Zazwyczaj w III kwartale ceny trzody sezonowo rosną. Na przykład w 2013 r. cena trzody w lipcu była o 4% wyższa niż w czerwcu, w sierpniu o 3% wyższa niż w lipcu, a we wrześniu zbliżona do ceny sierpniowej. Tymczasem drugi rok z rzędu zjawisko to nie występuje. W lipcu 2014 r. ceny trzody były co prawda nieco wyższe niż w czerwcu, ale w sierpniu obniżyły się o 3% w stosunku do lipca, a we wrześniu o 5% w stosunku do sierpnia. W 2015 r. obniżki tych cen są znacznie mniejsze, ale nadal występują. W lipcu b.r. cena trzody była niższa niż w czerwcu o 0,5%. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika że w sierpniu przeciętna cena trzody może wynieść około 4,37 zł/kg, a więc byłaby nadal o 16% niższa od ceny sprzed roku i o 1% niższa od ceny z lipca b.r. Pomimo to sądzić można, że w IV kwartale ceny trzody zbliżą się poziomów ubiegłorocznych, a w grudniu mogą go przekroczyć. Średni poziom cen w IV kwartale może wynieść około 4,40 zł/kg.

Komisja Europejska utrzymuje prognozę cen z kwietnia b.r., z której wynika, że w IV kwartale przeciętna cena trzody klasy E w UE-28 wyniesie 145,20 EUR/100 kg wagi poubojowej. Przy kursie złotego względem euro wynoszącym w sierpniu 4,19 oznacza to cenę ok. 4,60 zł/kg wagi żywej. Z dzisiejszej perspektywy taka cena wydaje się jednak trudna do osiągnięcia.

Jan Małkowski

Danuta Zawadzka

Komisja Europejska przewiduje też, że w nadchodzącym 2016 r., w Unii Europejskiej będzie miał miejsce ok. 1% wzrost produkcji oraz ok. 8% wzrost eksportu. W rezultacie na rynku pojawi się nieznaczna nadwyżka podaży, która nie powinna powodować dalszego spadku cen, ale też nie pozwoli na ich wzrost. Ceny będą więc prawdopodobnie oscylować wokół poziomów tegorocznych.

W tej sytuacji o opłacalności chowu świń w sezonie 2015/2016 i jego dalszych losach decydować będą ceny zbóż i pasz. Jeśli po tegorocznych żniwach ceny te pozostałyby na poziomie ubiegłego roku, to w III kwartale relacje cen trzody do cen żyta mogłyby kształtować się jak 1:7, a do cen jęczmienia jak 1:6. W IV kwartale byłoby to odpowiednio 1:7,5 i 1:6,0. Takie relacje byłyby co prawda nadal bardzo wąskie, ale pozwalałyby na to, by w grudniu, a być może także w następnych okresach spisowych oczekiwać stanu pogłównia trzody zbliżonego do stanów sprzed roku.

Wzrost cen zbóż po żniwach spowodowałby natomiast znaczące pogorszenie opłacalności chowu. Ewentualna skala spadku pogłównia zależna by była od skali wzrostu cen zbóż i pasz. Skutki takiego wzrostu cen przeniosłyby się głównie na przyszły rok. Jest to trudne do skwantyfikowania, ale jeśli w grudniu cena trzody kształtowałaby się na poziomie 4,20-4,30 zł/kg, a więc byłaby wyższa od ubiegłorocznej o około 1-3%, a ceny zbóż byłyby wyższe o około 10%, to relacja cen trzoda:żyto wyniosłaby 1:6,7, a relacja cen trzoda:jęczmień 1:5,5. Podobny poziom relacji cen w grudniu 2012 r. i w I kwartale 2013 r. doprowadził do ok. 5% spadku pogłównia trzody w marcu 2013 r.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2013	VII	89,4	108,6	66,0	118,1	54,2	102,1	11,8
	VIII	84,4	98,9	67,0	110,4	52,5	87,4	14,5
	IX	87,2	107,5	60,8	108,6	52,4	108,1	8,4
	X	96,7	99,2	72,6	114,0	58,5	111,0	14,1
	XI	90,6	99,4	68,8	113,3	53,9	109,1	14,9
	XII	91,8	100,7	64,7	122,8	52,6	113,1	12,1
2014	I	94,2	97,4	66,8	114,6	53,0	111,8	13,8
	II	83,7	97,5	50,8	91,5	45,1	103,2	5,7
	III	107,7	115,2	49,9	83,3	55,8	94,1	-5,9
	IV	114,4	124,6	56,3	94,5	57,7	122,2	-1,4
	V	91,4	102,0	61,9	107,7	49,4	91,7	12,5
	VI	95,6	118,0	51,0	81,7	52,4	102,3	-1,4
	VII	105,1	117,5	57,1	86,5	53,8	99,3	3,3
	VIII	102,0	120,8	58,7	87,6	54,0	102,9	4,7
	IX	116,3	133,4	68,1	112,0	54,9	104,8	13,2
	X	120,1	124,2	69,9	96,3	62,8	107,4	7,1
	XI	112,0	123,7	63,4	92,2	51,8	96,1	3,9
	XII	119,1	129,8	58,8	90,9	57,4	109,1	1,4
2015	I	116,7	123,9	60,8	91,0	53,4	100,8	7,4
	II	100,9	120,5	55,1	108,5	50,2	111,3	4,9
	III	134,6	125,0	62,7	125,7	71,5	128,1	-8,8
	IV	106,3	92,9	55,8	99,1	54,1	93,8	1,7
	V	116,7	127,7	59,3	95,8	57,7	116,8	1,6
	VI	118,2	123,6	60,3	118,2	57,4	109,5	2,9
	VII	117,1	111,5	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2014	I	5,06	7,4	5,9	143,59	3,5	273,11	1,9	170
	II	4,60	6,8	5,3	143,56	3,2	272,53	1,7	167
	III	4,73	7,0	5,4	143,27	3,3	271,81	1,7	160
	IV	5,02	7,3	5,8	144,86	3,5	270,59	1,9	169
	V	5,02	7,5	5,9	144,68	3,5	272,41	1,8	175
	VI	5,31	8,0	6,3	144,53	3,7	271,59	2,0	168
	VII	5,33	8,0	6,4	143,99	3,7	270,99	2,0	165
	VIII	5,19	8,6	6,8	142,33	3,6	269,95	1,9	161
	IX	4,95	8,4	6,7	140,28	3,5	267,44	1,9	162
	X	4,61	7,9	6,4	139,03	3,3	266,19	1,7	165
	XI	4,41	7,5	6,2	138,23	3,2	265,13	1,6	159
	XII	4,16	7,3	5,8	137,93	3,0	264,98	1,6	154
2015	I	4,05	6,8	5,6	137,46	2,9	264,24	1,5	153
	II	4,44	7,8	6,2	137,12	3,2	264,13	1,7	152
	III	4,38	7,6	6,0	136,95	3,2	264,19	1,7	159
	IV	4,40	7,6	6,1	136,49	3,2	264,57	1,7	164
	V	4,23	7,4	6,0	136,14	3,1	263,85	1,6	163
	VI	4,43	7,9	6,5	135,96	3,3	263,34	1,7	158
	VII	4,41	7,7	6,4	135,18	3,3	263,00	1,7	154

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2014 I	6,63	13,83	20,39	12,92	15,43	24,49	15,90	111,6	120,1	123,1
II	6,03	13,31	20,23	12,83	15,01	24,47	15,83	112,8	121,0	123,4
III	6,20	13,10	20,13	12,79	14,53	24,49	15,84	110,9	121,7	123,8
IV	6,58	13,40	20,19	12,83	14,76	24,55	15,87	110,1	121,6	123,7
V	6,58	13,44	20,21	12,81	15,02	24,57	15,80	111,8	121,6	123,3
VI	6,96	13,53	20,21	12,82	15,03	24,32	15,75	111,1	120,3	122,9
VII	7,00	13,56	20,33	12,86	15,23	24,40	15,90	112,3	120,0	123,6
VIII	6,82	13,49	20,30	12,87	15,08	24,47	15,80	111,8	120,5	122,8
IX	6,50	13,41	20,27	12,86	14,93	24,37	15,89	111,3	120,2	123,6
X	6,05	13,02	20,20	12,82	14,59	24,24	15,94	112,1	120,0	124,3
XI	5,79	12,85	20,12	12,80	14,50	24,22	15,70	112,8	120,4	122,7
XII	5,46	12,71	19,98	12,71	14,28	24,12	15,63	112,4	120,7	123,0
2015 I	5,32	12,50	19,88	12,62	14,34	24,34	15,58	114,7	122,4	123,5
II	5,83	12,38	19,81	12,48	13,98	24,18	15,50	112,9	122,1	124,2
III	5,75	12,50	19,88	12,57	14,02	24,22	15,50	112,2	121,8	123,3
IV	5,76	12,49	19,86	12,55	14,07	24,34	15,32	112,7	122,6	122,1
V	5,54	12,44	19,92	12,56	13,96	24,46	15,40	112,2	122,8	122,6
VI	5,80	12,47	19,95	12,55	13,81	24,42	15,41	110,7	122,4	122,8
VII	5,78	12,46	19,94	12,54	13,84	24,27	15,46	111,1	121,7	123,3

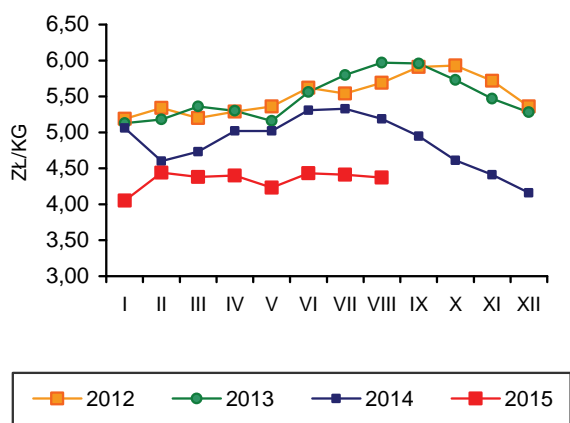
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

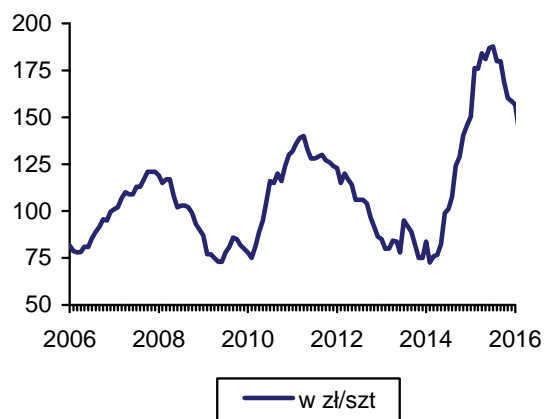
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2013 VI	172,08	172,89	170,82	154,16	100,5	101,2	112,1
VII	181,09	179,81	177,84	159,75	99,3	101,1	112,6
VIII	190,07	187,97	189,82	165,69	98,9	99,0	113,4
IX	191,04	187,49	185,86	169,39	98,1	101,1	110,7
X	180,44	181,19	177,27	166,78	100,4	102,2	108,6
XI	171,55	169,44	168,18	162,94	98,8	100,7	104,0
XII	170,13	168,41	170,18	158,40	99,0	99,0	106,3
2014 I	159,74	159,53	159,78	151,40	99,9	99,8	105,4
II	155,14	149,20	155,26	147,95	96,5	96,1	100,8
III	154,14	149,30	156,28	143,22	97,2	95,5	104,2
IV	161,51	160,70	163,56	148,26	99,5	98,3	108,4
V	163,96	163,05	166,47	150,31	99,5	97,9	108,5
VI	170,87	171,07	176,48	155,83	100,1	96,9	109,8
VII	169,58	170,12	171,23	152,73	100,4	99,4	111,4
VIII	164,79	162,18	167,28	149,69	98,4	96,9	108,3
IX	158,32	155,06	160,69	149,31	98,2	96,2	105,6
X	143,42	144,83	144,41	134,14	101,0	100,4	108,1
XI	140,83	140,33	143,08	135,54	99,7	98,1	103,5
XII	134,64	129,63	135,68	134,07	96,2	95,5	96,1
2015 I	130,12	126,28	132,28	124,34	97,0	95,5	101,6
II	137,02	139,91	143,73	122,84	102,1	97,3	113,9
III	141,13	141,61	145,69	129,28	100,3	97,2	109,5
IV	144,04	146,61	148,78	131,37	101,8	98,5	111,6
V	142,03	139,59	146,34	135,63	98,3	95,4	102,9
VI	146,44	143,84	150,88	136,05	98,2	95,3	105,7
VII	144,25	140,56	144,07	135,09	97,4	97,6	104,0
VIII	142,80	138,80	140,70	129,80	97,2	98,6	106,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

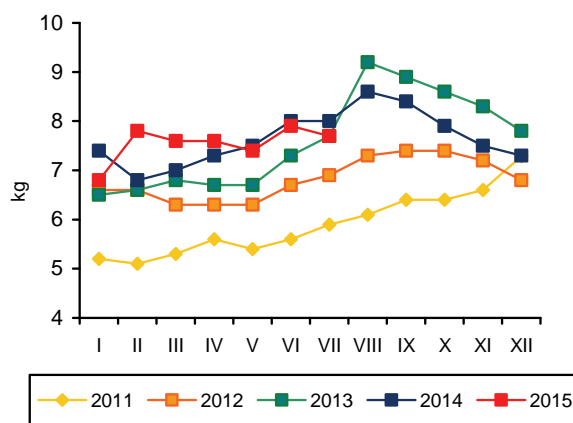
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

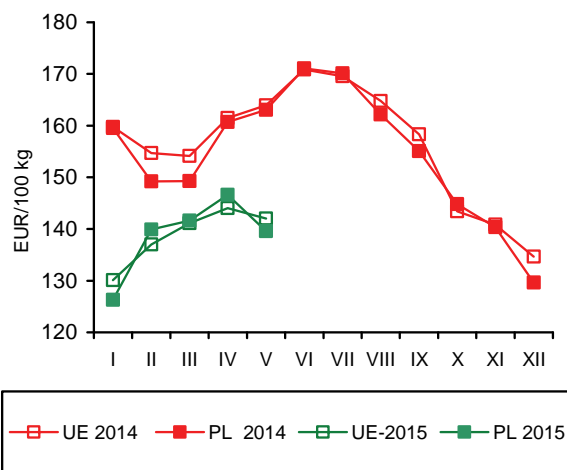
Rys. 2. Miesięczne ceny psziąt w Polsce

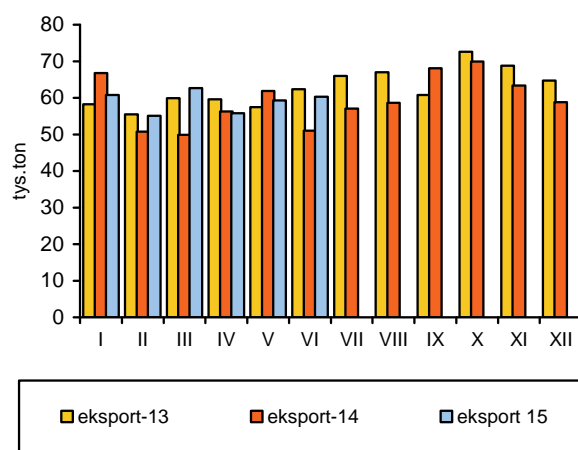
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

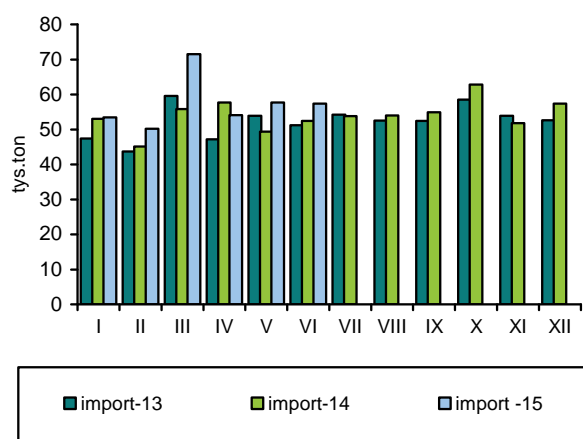
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w lipcu 2015 r. ok. 174 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 0,6% więcej niż przed miesiącem i o 3% więcej niż przed rokiem. Produkcja przemysłowa mięsa drobiowego w dużych zakładach zwiększyła się w okresie siedmiu miesięcy br. o ok. 100 tys. ton, tj. o 9% w porównaniu z tym samym okresem przed rokiem.

W pierwszej połowie 2015 r. za granicę sprzedano o 16%, tj. o 53,7 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż w roku poprzednim, a eksport stanowił ok. 32% przemysłowej produkcji drobiu wytwarzanej w zakładach średnich i dużych. Import mięsa drobiowego obniżył się o 5,4%, tj. o ok. 1 tys. ton. W czerwcu 2015 r. sprzedaż zagraniczna zwiększyła się o 17,8% w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, natomiast import był o 2% mniejszy. Sprzedaż zagraniczna była nadal głównym czynnikiem sprawczym rozwoju produkcji. Mimo rosyjskiego embarga, eksport drobiu z Polski w dalszym ciągu rozwijał się dynamicznie, przy czym postępuje dywersyfikacja rynków zbytu. Poza UE wysłano w pierwszym półroczu br. o 40% więcej mięsa drobiowego niż przed rokiem.

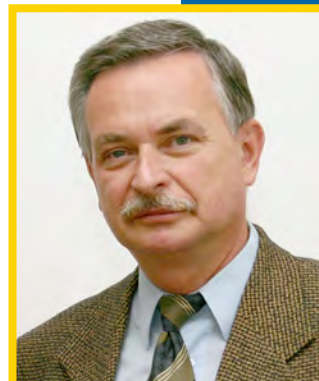
Pełnoporcjowe mieszanki pasz przemysłowych dla kurcząt potaniały w lipcu 2015 r. o 0,5% w relacji miesiąc do miesiąca, natomiast mieszanki dla indyków były o 0,4% droższe. W relacji do lipca 2014 r. ich ceny były niższe odpowiednio o 6,8% i o 7,5%. Relacja cen żywiec/pasza wyniosła na rynku kurcząt 2,93 wobec 2,88 przed rokiem, a na rynku indyków 4,46 wobec 4,09. Opłacalność produkcji zarówno kurcząt rzeźnych, jak i indyków poprawiła się w porównaniu z poprzednim rokiem. W relacji miesiąc do miesiąca opłacalność produkcji kurcząt była w lipcu br. wyższa, natomiast indyków – nieco niższa.

Średnia cena skupu kurcząt wyniosła w sierpniu 2015 r. 3,63 zł/kg i była o 2,7% niższa niż w lipcu i o 7,2% niższa niż dwanaście miesięcy wcześniej. Za indyki rzeźne

ptacono 5,96 zł/kg, tj. o 0,5% mniej niż przed miesiącem i o 0,7% mniej niż przed rokiem. Średnie ceny zbytu uzyskiwane przez ubojnie przemysłowe za tuszki kurcząt były o 5% niższe, a za tuszki indyków o 0,9% wyższe niż w sierpniu poprzedniego roku. W połowie br. cena detaliczna kurczęcia patroszonego o 5,2% przewyższała poziom majowy, ale była o 7% niższa niż przed rokiem.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim jeszcze się poprawiły. W czerwcu 2015 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o ok. 38% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przed rokiem były wyższe o 30%. Przeciętna cena sprzedaży kurcząt w UE-28 obniżyła się w tym czasie o 2%, podczas gdy cena polska spadła o 7,6%. Obniżki cen drobiu notowano we wszystkich obserwowanych krajach członkowskich Unii Europejskiej z wyjątkiem Francji. Ich dynamika była najsilniejsza w Holandii (-7,9%) i na Węgrzech (-6,5%), a najniższa w Czechach (-0,4%) i w Niemczech (-2,2%). Przyczyną spadkowych tendencji cen jest wysoka podaż mięsa drobiowego w całej UE.

W czwartym kwartale 2014 r. konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych była 1,9% większa niż przed rokiem, a wędlin drobiowych o 5,6% większa. W całym 2014 r. bezpośrednie spożycie mięsa drobiowego wzrosło tylko o 1,3%, mimo spadku cen detalicznych o 2,8%. Konsumpcja wędlin drobiowych nie zmieniła się.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
I	111,0	133,0	146,0	162,0	174,0
II	101,0	122,0	131,0	142,0	159,0
III	110,0	136,0	148,0	157,0	174,0
IV	116,0	126,0	157,0	169,0	171,0
V	116,0	137,0	151,0	163,0	182,0
VI	118,0	137,0	144,0	145,0	173,0
VII	112,0	132,0	157,0	169,0	174,0
VIII	114,0	139,0	151,0	154,0	
IX	116,0	134,0	150,0	171,0	
X	128,0	156,0	175,0	179,0	
XI	127,0	142,0	162,0	163,0	
XII	127,0	133,0	155,0	156,0	
RAZEM	1396,0	1627,0	1827,0	1930,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2014	2015	2014	2015
I	3608	2608	54126	62369
II	2666	2901	51192	61355
III	3056	3042	56110	69070
IV	2788	2869	58158	66779
V	3378	3141	61662	65502
VI	2969	2911	55591	65462
VII	3087		59640	
VIII	3102		52602	
IX	3406		63526	
X	3739		73800	
XI	2910		65489	
XII	2684		57037	
RAZEM	37393		708933	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a,b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	1357	1304	3,49	3,39	6,41	6,55	7,20	6,90
II	1351	1321	3,72	3,45	6,48	6,51	7,31	6,91
III	1373	1322	3,70	3,56	6,73	6,67	7,47	6,95
IV	1379	1311	3,64	3,40	6,77	6,57	7,32	6,96
V	1370	1299	3,69	3,53	6,72	6,53	7,31	6,75
VI	1377	1279	3,89	3,62	6,79	6,77	7,63	7,10
VII	1365	1272	3,93	3,73	6,72	6,66	7,66	
VIII	1335		3,91	3,63	6,85	6,51	7,75	
IX	1314		3,72		6,39		7,39	
X	1279		3,57		6,76		7,15	
XI	1280		3,47		6,60		6,91	
XII	1276		3,49		6,67		6,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I	1630	1433	1377	5,57	5,78	6,02	8,39	8,84	8,85
II	1621	1434	1395	5,72	5,71	6,02	8,77	8,51	8,74
III	1630	1451	1393	5,69	5,68	5,97	9,42	8,60	9,68
IV	1622	1442	1361	5,71	5,72	5,99	8,46	9,57	8,75
V	1588	1443	1342	5,71	5,86	5,97	8,49	8,70	8,86
VI	1565	1448	1337	5,99	6,01	5,99	9,20	8,83	8,94
VII	1569	1451	1343	6,17	5,94	5,99	8,75	8,78	8,86
VIII	1549	1410		6,22	6,00	5,96	8,68	8,89	8,97
IX	1497	1416		6,24	6,04		9,17	8,83	
X	1437	1336		6,38	6,03		9,18	8,80	
XI	1423	1319		6,13	6,10		9,20	9,26	
XII	1410	1329		6,09	6,06		9,47	9,56	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2013 I	134,71	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,12	194,75
II	139,52	256,00	197,50	166,80	230,00	200,00	189,95	192,14
III	147,95	256,68	196,40	164,41	230,00	200,00	179,57	193,23
IV	140,82	258,77	194,80	165,09	230,00	202,60	178,55	194,22
V	150,27	259,00	194,97	168,14	230,81	201,81	177,12	197,31
VI	148,12	262,27	196,24	168,30	235,00	204,40	183,08	200,10
VII	152,47	264,00	194,04	168,91	235,00	203,00	187,40	200,38
VIII	151,56	264,87	194,40	166,97	235,00	203,00	195,55	200,86
IX	144,27	265,97	194,63	168,49	235,00	203,00	186,78	197,62
X	128,01	266,00	195,25	169,45	233,26	201,48	182,01	191,62
XI	121,20	266,00	187,02	166,61	225,00	197,60	172,82	187,84
XII	130,40	266,00	182,96	166,12	225,00	198,71	169,58	189,83
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
2015 I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
III	132,40	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
IV	125,10	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	187,90
V	131,90	262,00	181,70	154,80	222,00	196,00	167,90	188,10
VI	139,30	262,00	182,30	153,30	225,00	196,00	174,30	192,12

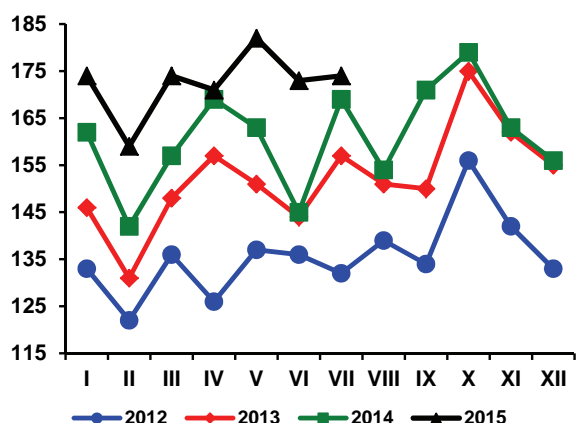
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

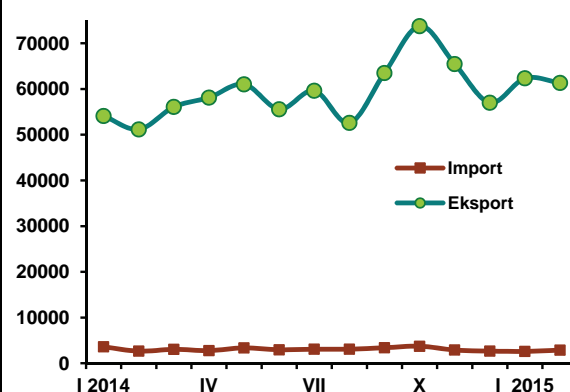
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
I	1,50	1,53	1,49	0,21	0,20	0,20
II	1,48	1,44	1,51	0,20	0,19	0,18
III	1,50	1,45	1,47	0,20	0,19	0,19
IV	1,60	1,60	1,63	0,20	0,18	0,19

Źródło: Dane GUS.

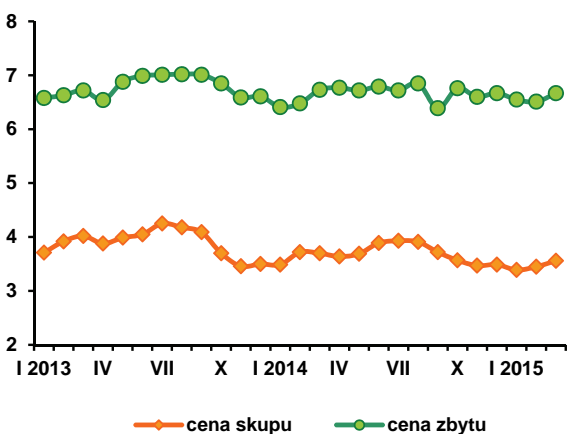
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

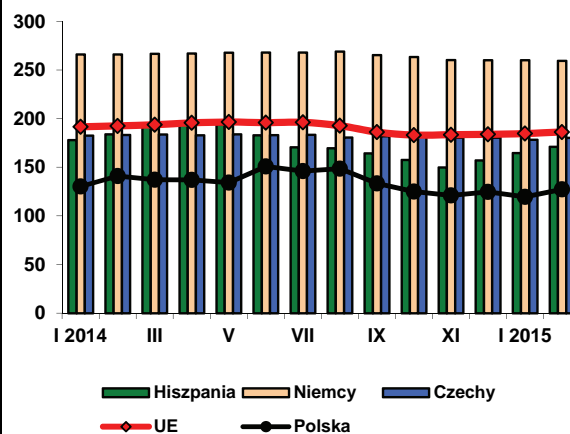
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W sierpniu 2015 r. przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych sprzedawanych przez zakłady pakujące wyniosła 34,83 zł/100 sztuk i była o 3,7% niższa niż przed miesiącem, ale o 9,5% przewyższała poziom ubiegłoroczny. W relacji rok do roku jaja największe, klasy XL podrożały o 12%, duże, klasy L o 8,9%, średnie, klasy M o 4,2%, a małe, klasy S o 12,4%. W porównaniu z lipcem br. największy spadek cen miał miejsce na rynku jaj klasy M (o 11%). Jaja klasy L potaniały o 6,8%, a klasy S o 4,8%. Tylko jaja klasy XL podrożały o 5,8%. Średnia cena jaj wszystkich klas wagowych z ośmiu miesięcy br. była o 12% wyższa niż w analogicznym okresie 2014 r.

Cena skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przetwórstwa wyniosła w sierpniu br. 3491 zł/tonę i była o 9,3% wyższa niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. Średnia cena skupu jaj przerobowych z ośmiu miesięcy 2015 r. wyniosła 3419 zł/tonę, tzn. o 6,7% przewyższała poziom ubiegłoroczny.

Przeciętna opłacalność produkcji jaj konsumpcyjnych poprawiła się w połowie 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim. Ceny

jaj uzyskiwane przez producentów wzrosły średnio o 7,4%, a ceny mieszanek pasz przemysłowych dla kur niosek były niższe o 10,9%. Relacja cen jaj do cen paszy była więc korzystniejsza niż przed rokiem. W lipcu ceny pasz pełnoporcjowych dla kur niosek wzrosły o 1%.

Ceny detaliczne jaj konsumpcyjnych od dłuższego czasu kształtują się na poziomie zbliżonym do 0,51 zł/sztukę. Jest to w znacznym stopniu następstwem spadkowej tendencji spożycia bezpośredniego. W czerwcu 2015 r. średnia cena jaj spożywczych w handlu detalicznym obniżyła się o 2% do 0,50 zł/sztuka. Przeciętna miesięczna cena detaliczna jaj w pierwszym półroczu br. była również o ok. 2% niższa niż rok wcześniej, ale nadal o 13% przewyższała poziom z 2011 r.

Średnie miesięczne ceny sprzedaży jaj klasy L i M w Unii Europejskiej w czerwcu 2015 r. były o 10% niższe od polskich cen wyrażonych w euro. Dwanaście miesięcy wcześniej ceny unijne o 1,7% przewyższały ceny polskie. W połowie br. przeciętnie w Unii Europejskiej za 100 kg jaj konsumpcyjnych trzeba było zapłacić o 13,27 euro mniej niż w Polsce, podczas gdy przed rokiem o 2,08 euro więcej. W Polsce, ceny

jaj wyrażone w euro wzrosły w tym czasie o 7%, podczas gdy średnie ceny unijne obniżyły się o 5,5%. W Niemczech jaja potaniały, w relacji rok do roku o 6,2%, we Francji o 5%, a w Holandii o 4,6%. W Czechach ceny jaj prawie nie uległy zmianie, pozostając na najniższym poziomie ze wszystkich obserwowanych państw członkowskich Wspólnoty.

W pierwszej połowie 2015 r. sprzedano za granicę o 2,5% mniej jaj w skorupkach i o 4,4% mniej przetworów z jaj niż przed rokiem. Było to następstwem dużej podaży jaj w Unii Europejskiej oraz niskiej konkurencyjności cenowej polskiej oferty. Import jaj spożywczych

zmniejszył się w tym czasie o 10%, natomiast przetworów z jaj był o 8,7% większy. Podaż jaj spożywczych na jednolitym rynku europejskim nadal jest wysoka, co utrzymuje spadkową tendencję cen.

Bardzo wysokie ceny detaliczne jaj w latach 2012 i 2013 znalazły odzwierciedlenie w spadku ich konsumpcji bezpośredniej. W czwartym kwartale 2014 r. była ona o 1,7% mniejsza niż w roku poprzednim. Przeciętne miesięczne spożycie jaj na jedną osobę w gospodarstwach domowych obniżyło się w 2014 r. o 1,1% w porównaniu do 2013 r. i o ok. 4% w porównaniu z rokiem 2011.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	2339	1892	23037	15583	522	416	1739	1497
II	1491	1363	21046	16425	333	421	1444	1004
III	1759	1824	20211	18864	367	473	1485	1173
IV	1437	1224	15385	19009	337	431	1646	1694
V	2045	1366	17121	20522	337	344	1840	1992
VI	1619	1913	16214	19799	377	385	1516	1886
VII	1771		15525		417		1368	
VIII	2350		14122		377		1407	
IX	3065		15747		479		1672	
X	1912		17744		589		1831	
XI	1791		16188		414		1650	
XII	2176		15019		682		1336	
RAZEM	23755		207359		5231		18934	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	42,10	44,20	30,80	36,20	28,80	32,10	21,30	28,90
II	41,80	42,80	32,90	35,80	29,50	33,40	20,80	27,20
III	42,10	43,00	29,90	33,60	29,80	29,80	21,00	27,00
IV	43,20	42,20	32,70	34,10	29,50	31,10	23,00	28,10
V	40,40	41,90	30,80	33,20	27,50	29,50	21,00	24,00
VI	42,20	43,10	32,10	37,50	29,40	33,00	19,50	24,90
VII	44,20	43,10	33,40	38,30	27,50	33,80	22,20	29,40
VIII	40,70	45,60	32,70	35,60	28,90	30,10	24,90	28,00
IX	42,70		34,40		31,10		28,60	
X	42,80		35,00		30,80		24,20	
XI	43,60		35,90		30,80		24,00	
XII	44,40		36,50		33,50		28,40	

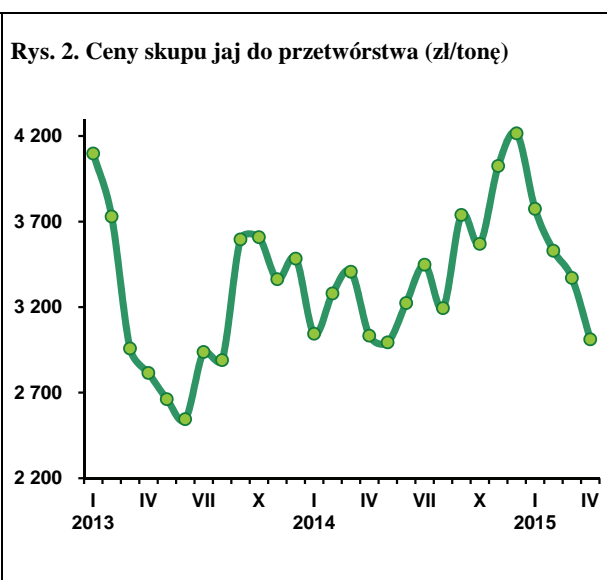
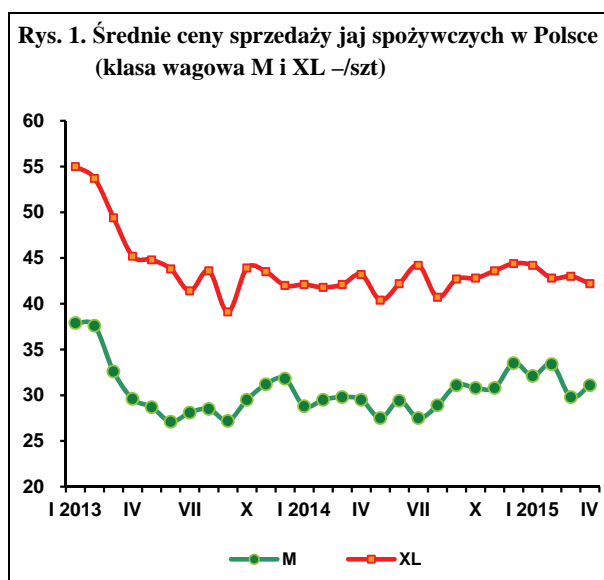
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2013 I	157,59	133,13	152,21	131,06	120,71	152,91
II	152,26	131,18	159,16	114,30	114,67	147,03
III	145,90	123,40	149,87	100,31	98,71	137,22
IV	128,06	107,11	113,92	92,49	82,43	123,86
V	123,59	92,35	93,69	86,69	82,16	117,30
VI	115,11	94,70	96,25	87,22	86,53	116,55
VII	116,98	91,42	90,81	88,47	87,65	117,44
VIII	113,78	90,04	91,71	89,65	85,10	117,02
IX	117,93	92,72	103,42	104,45	94,10	124,49
X	123,96	103,24	107,53	104,90	102,90	129,26
XI	126,95	100,81	112,26	113,48	105,27	133,14
XII	128,99	103,06	116,82	112,17	102,55	133,59
2014 I	119,32	103,61	112,75	103,78	91,68	127,30
II	123,06	102,44	121,69	98,75	96,71	128,29
III	119,16	108,00	123,78	102,57	102,00	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	95,45	93,47	125,22
V	119,43	99,66	104,84	94,54	90,16	120,76
VI	121,40	94,09	107,55	101,45	100,47	123,48
VII	124,02	93,99	104,57	107,72	100,24	125,44
VIII	124,10	94,69	96,62	102,06	89,97	122,29
IX	128,93	100,17	106,98	110,02	100,67	127,13
X	130,42	111,33	107,80	104,88	138,84	128,95
XI	132,73	115,76	112,40	116,94	141,94	133,80
XII	136,39	120,82	125,23	129,56	150,18	139,32
2015 I	133,31	115,82	119,06	119,34	107,90	132,75
II	137,02	114,19	123,86	111,98	109,00	131,08
III	134,41	112,82	135,98	112,85	108,94	132,43
IV	133,80	102,30	112,89	104,40	97,67	124,08
V	133,60	102,30	112,90	104,40	97,67	124,32
VI	129,91	94,29	100,83	96,43	95,87	116,64

Źródło: Dane MRiRW.

W 2015 r. ceny owiec i jagniąt w Unii Europejskiej oscylują wokół poziomów ubiegłorocznych. W I kwartale zarówno ceny owiec jak i jagniąt były wyższe od cen sprzed roku odpowiednio o 17% i 10%. Wzrost cen miał miejsce we wszystkich miesiącach kwartału. W II kwartale sytuacja się odmieniła. Geny wyższe niż rok wcześniej wystąpiły tylko w kwietniu, a w maju i w czerwcu mieliśmy do czynienia z ich spadkiem, znacznie głębszym w przypadku owiec ciężkich. W rezultacie przeciętna cena jagniąt była o 0,5% wyższa niż rok wcześniej, w tym w maju niższa o 1%, a w czerwcu o 2%. Średnia kwartalna cena owiec ciężkich była natomiast niższa o 4%, w tym w maju o 6%, a w czerwcu o 9%. Rosnąca stopa spadku tych cen mogła w obu przypadkach przemawiać za tym, że dotychczasowa tendencja wzrostowa przekształca się w tendencję spadkową.

Tymczasem w dwu pierwszych miesiącach III kwartału sytuacja się zróżnicowała. Geny jagniąt zaczęły ponownie rosnać. W lipcu ich przeciętna cena w UE-28 wyniosła 587 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w sierpniu 612 EUR. Ceny te były wyższe niż w analogicznych miesiącach poprzedniego roku odpowiednio o 1,1% i 3,8%. W dodatku wydaje się, że rosnąca stopa może sygnalizować powrót do tendencji wzrostowej. Ceny owiec ciężkich, co prawda, maleją nadal, ale stopy ich spadku są coraz mniejsze, co może zapowiadać nadchodzący wzrost cen w skali roku. W lipcu przeciętna cena owiec ciężkich w UE-28 wyniosła 482 EUR/100 kg, a w sierpniu 477 EUR. Ceny te były niższe niż przed rokiem o 5% i 1%.

Geny polskich owiec ciężkich od początku roku zachowują się odwrotnie niż przeciętne ceny unijne, a więc obniżają się gdy przeciętne ceny unijne rosną i odwrotnie. W I kwartale ceny polskich owiec ciężkich były o 1% niższe niż rok wcześniej, a w II kwartale

o 6% wyższe, w tym w maju o 7%, a w czerwcu o 2%. W III kwartale zaczęły one ponownie rosnać. W lipcu cena polskich owiec ciężkich wyniosła 382 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w sierpniu 374 EUR. Ceny te były wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o 4% i 1%.

Wzrost cen wyrażonych w euro sprzyja polskim hodowcom. Poza dwoma miesiącami (styczeń i kwiecień), w których odnotowano spadek cen skupu w stosunku do roku ubiegłego, w pozostałych miesiącach były one wyższe. W I kwartale przeciętna cena skupu owiec wyniosła 7,25 zł/kg wagi żywej i była o 24% wyższa niż rok wcześniej. W II kwartale osiągnęła 7,13 zł/kg i była o 2% wyższa niż przed rokiem, w tym w maju o 13,5%, a w czerwcu o 18%. Następny kwartał rozpoczął się ceną 7,31 zł/kg, która była wyższa niż w lipcu 2014 r. o 21%.

W nadchodzących miesiącach roku ceny polskich owiec ciężkich prawdopodobnie będą pozostawały pod wpływem cen unijnych i kursu złotego względem euro, ale mogą też, jak dotychczas, realizować własną ścieżkę rozwojową. W przypadku cen wyrażonych w euro trochę może niepokoić niższa sierpniowa stopa wzrostu niż lipcowa, ale mając na uwadze rozwój cen w Unii Europejskiej można mieć nadzieję, że w relacji 12-miesięcznej ceny będą rosły.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	Zmiana w % 2014/2013
I półrocze	770	767	750	98
II półrocze	690	761	740	97
Rok	1 460	1 528	1 490	98

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2013	91,4	76,5	72,0	211,0	93,6	115,1	110,3	69,3	73,7	113,2	126,5	93,3	1246
2014	46,2	89,6	163,1	87,1	118,8	147,4	x	x	x	x	x	x	1100 ^{a)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	50,5	117,1	226,5	41,3	126,9	128,1	x	x	x	x	x	x	88,3
Import 2013	85,4	50,2	48,5	58,2	85,0	113,3	116,8	62,4	82,2	96,3	64,5	74,5	937
2014	98,0	50,6	86,1	53,7	74,7	115,4	x	x	x	x	x	x	950 ^{a)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	114,8	100,8	177,5	92,3	87,9	101,9	x	x	x	x	x	x	101,4

Źródło: Dane CIHZ

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
2013/2014	6,40	6,71	5,95	6,65	8,23	6,40	6,50	4,62	8,16	6,35	6,36	6,02
2014/2015	6,62	6,77	5,59	5,67	8,79	6,36	6,80	8,59	6,67	7,21	7,51	7,31
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,4	100,9	93,9	85,3	106,8	99,4	104,6	185,9	81,7	113,5	118,1	121,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
VI 2014	8,1	17,2	1,96	4,17
VII	8,1	17,3	1,96	4,17
VIII	7,9	16,8	1,88	4,00
IX	7,8	16,6	1,86	3,96
X	7,8	16,6	1,86	3,96
XI	7,7	16,3	1,82	3,86
XII	8,8	18,7	2,09	4,43
I 2015	8,4	17,9	1,97	4,18
II	8,5	18,0	2,02	4,30
III	8,8	18,8	2,14	4,55
IV	8,7	18,4	2,15	4,57
V	8,6	18,2	2,10	4,46
VI	8,5	18,4	2,04	4,34
VII	8,4	18,2	2,00	4,26

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
2013/2014	51,60	51,49	51,44	51,60	51,50	53,04	52,83	52,11	52,08	52,89	52,73	51,57
2014/2015	52,40	53,46	52,90	53,43	53,35	52,41	52,32	51,72	51,82	52,61	52,71	53,41
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,6	103,8	102,8	103,5	103,6	98,8	99,0	99,3	99,5	99,5	100,0	103,6

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
UE-28												
2013/14	648,7	630,0	581,5	586,8	552,3	537,3	534,7	588,6	581,1	582,5	580,9	589,2
2014/15	603,0	627,8	635,5	660,9	656,7	632,8	619,4	617,1	576,7	567,9	587,0	611,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,9	99,7	108,8	112,6	118,9	117,8	115,8	104,8	99,2	97,5	101,1	103,8
Włochy												
2013/2014	687,3	707,2	671,3	698,4	572,5	546,6	544,9	657,2	597,8	600,5	616,6	634,2
2014/2015	682,9	682,4	663,9	693,9	596,3	545,9	627,5	621,6	570,9	581,9	601,4	610,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,4	96,5	98,9	99,4	104,2	99,9	115,2	94,6	95,5	96,9	97,5	96,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
UE-28												
2013/2014	482,7	476,1	483,6	485,9	488,0	490,3	516,0	560,0	578,0	571,9	508,7	482,1
2014/2015	469,5	471,3	495,1	517,5	531,5	541,9	572,4	572,1	542,2	518,0	482,4	476,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	97,3	99,0	102,4	106,5	108,9	110,5	110,9	102,2	93,8	90,6	94,8	98,9
Wielka Brytania												
2013/2014	461,6	458,3	474,3	471,9	480,6	499,9	543,8	582,9	607,8	617,9	514,1	471,0
2014/2015	450,1	448,5	484,9	524,5	544,4	564,8	608,4	592,2	556,3	546,2	481,9	467,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	97,5	97,9	102,2	111,1	113,3	113,0	111,9	101,6	91,5	88,4	93,7	99,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2013/2014 NZD/szt. 15 kg	65,31	72,20	76,48	69,35	64,92	65,91	64,95	68,12	58,86	76,22	78,35	78,23
2014/2015 NZD/szt. 15 kg	76,94	81,87	82,34	72,12	63,95	69,00	60,37	59,67	53,12	69,49	75,4	70,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	117,8	113,4	107,7	104,0	98,5	104,7	92,9	87,6	90,2	91,2	96,2	89,7

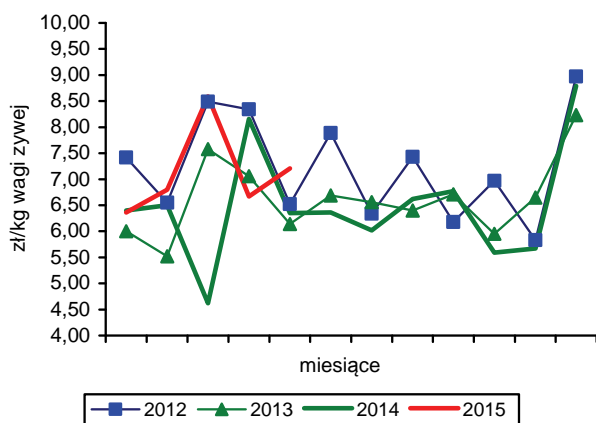
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRIfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

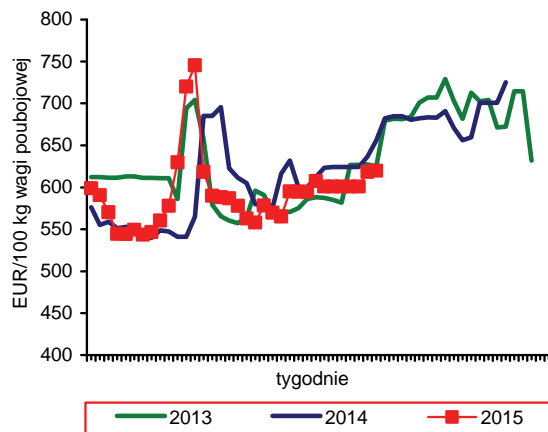
Wyszczególnienie	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2013/2014 AUD/100 kg cwe	439	398	407	423	423	504	556	572	570	585	551	479
2014/2015 AUD/100 kg cwe	495	438	463	521	550	547	519	541	575	586	586	584
miesiąc roku poprzedniego = 100	112,7	110,1	113,8	123,2	130,0	108,5	93,3	94,6	100,9	100,2	106,4	121,9

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

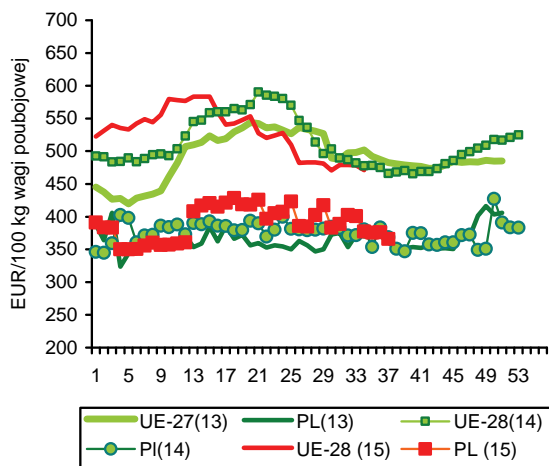
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

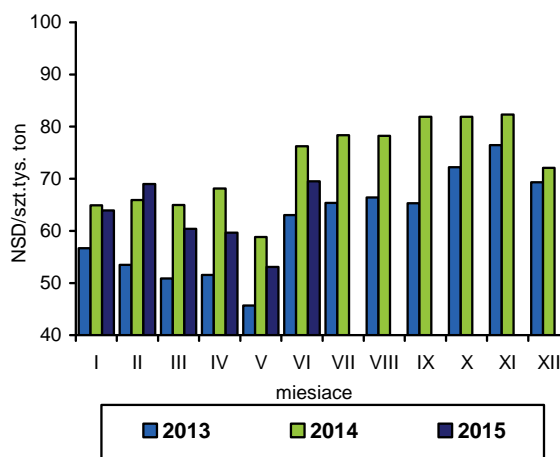
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

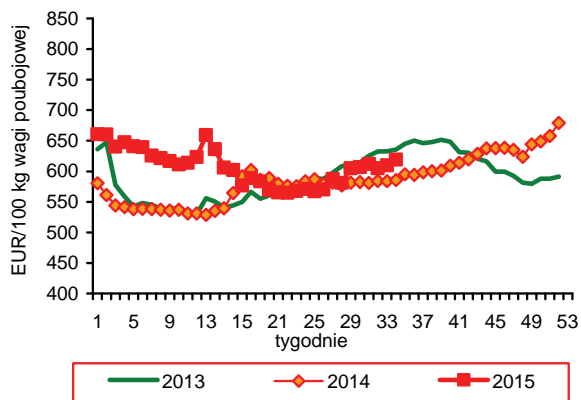
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

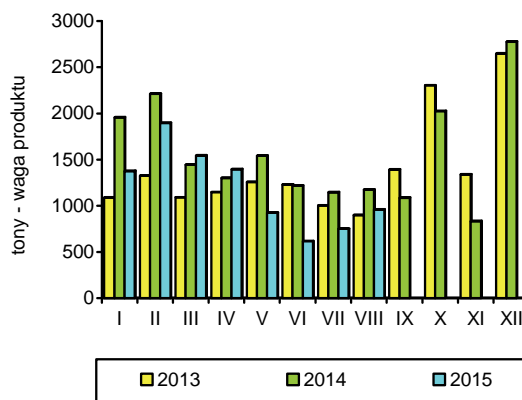
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-lipiec 2015 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 91,9 tys. ton i były o 8,7% większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Największy wzrost odnotowano w wyładunkach śledzi (o 35% do 18,4 tys. ton), dorszy (o 29% do 8,4 tys. ton) oraz ryb pozostałych (o 21% do 4,7 tys. ton). Połowy szprotów zwiększyły się w znacznie mniejszym stopniu, tj. o 6% do 53,9 tys. ton. Znaczne ograniczenie połowów wystąpiło tylko w przypadku storni (o 32% do 6,5 tys. ton), ale w analizowanym okresie roku poprzedniego były one wyjątkowo wysokie. Obecny poziom wyładunków nie odbiega znacząco od wyników osiąganych przez rybaków w latach wcześniejszych. Wykorzystanie kwot połowowych na koniec lipca br. wyniosło dla szprotów 85,9%, dorszy – 54,5%, śledzi – 42,1% i łososi – 30,1%.

W I półroczu 2015 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 194,9 tys. ton i była o 4,0% większa niż rok wcześniej. Wzrost produkcji wystąpił głównie w grupie przetworów i konserw z ryb (o 7,2% do 103,9 tys. ton), w tym produktów ze śledzi o 6,6% (do 48,2 tys. ton), sardynek i szprotów o 8,5% (do 7,2 tys. ton) oraz makreli o 12,3% (do 5,7 tys. ton). Wyraźnie wyższa niż przed rokiem była także produkcja wędzonych łososi (o 7,1% do 25,8 tys. ton). Spośród grup produktów o mniejszym stopniu przetworzenia od początku roku dynamicznie rośnie produkcja świeżych i chłodzonych filetów z ryb morskich (blisko 2,3-krotnie do 10,9 tys. ton), głównie pod wpływem rosnącego popytu na łososię i dorsze. W I półroczu 2015 r. wyraźnie ograniczono natomiast produkcję całych, mrożonych ryb morskich, w strukturze których dominują krajowe szproty (spadek o 21,2% do 20,7 tys. ton). Bardziej równomierne rozłożenie połowów w poszczególnych miesiącach skutkuje brakiem konieczności mrożenia ryb i późniejszego ich wykorzystywania w przetwórstwie (głównie na produkty wędzone i konserwy). Niewielkie zmiany wolumenu produkcji wystąpiły w mrożonych filetach z ryb morskich (wzrost o 0,7% do 13,2 tys. ton) oraz w grupie pozostałych ryb wędzonych (spadek o 1,0% do 10,4 tys. ton). Duże i średnie zakłady przetwórstwa ryb (zatrudnienie powyżej 9 osób) osiągnęły w I półroczu 2015 bardzo dobre wyniki ekonomiczno-finansowe. Przychody z całokształtu prowadzonej działalności wzrosły o 10,0% do 4,34 mld zł, a ze sprzedaży produktów o 9,5% do 3,82 mld zł. Zdecydowanie wyższa była dynamika wzrostu krajowej sprzedaży produktów (o 14,9% do 1,46 mld zł) niż przychodów eksportowych (wzrost o 6,4% do 2,36 mld zł). Zysk netto zwiększył się w porównaniu z I półroczem 2014 r. o 81% do 134,3 mln zł.

W I półroczu 2015 r. wzrosły obroty handlowe rybami, owocami morza oraz ich przetworami. Wolumen eksportu zwiększył się o 19,9% do 227,6 tys. ton, głównie pod

wpływem wzrostu sprzedaży bezpośredniej ryb przez rybaków bałtyckich i dalekomorskich. Relatywnie niskie ceny uzyskiwane ze sprzedaży tych ryb spowodowały, że dynamika wzrostu wartości wywozu była zdecydowanie niższa i wyniosła 3,2% (3,18 mld zł). Zwiększenie eksportu burtowego wpłynęło głównie na obroty w grupie ryb świeżych (22,6 tys. ton) i mrożonych (48,7 tys. ton) – wzrost odpowiednio o 74,1 i 33,3%. W konsekwencji udział tego asortymentu w strukturze ilościowej eksportu zwiększył się w porównaniu z I półroczem 2014 r. o 5,2 pkt. proc. do 31,3%, ale w ujęciu wartościowym nadal stanowiły ok. 7%. W eksporcie decydujący udział mają trzy grupy towarowe: ryby filetowane, ryby wędzone, suszone i solone oraz przetwory i konserwy z ryb. Ich łączny eksport zwiększył się o 4,7% do 122,9 tys. ton, przy 2,7% wzroście jego wartości (do 2,86 mld zł). Wolumen importu zwiększył się w tym czasie o 1,2% do 249,1 tys. ton, a wydatki na jego przywóz wzrosły o 1,7% do 3,18 mld zł. Zmiany przywozu podstawowych grup towarowych ryb, owoców morza oraz ich przetworów były w I półroczu 2015 r. niewielkie, z wyjątkiem rosnącego od kilku lat popytu na ryby świeże i chłodzone oraz na produkty niekonsumpcyjne (odpady rybne oraz mączki rybne). W strukturze ilościowej przywozu ryby świeże i chłodzone stanowiły 34,0%, tj. o 2,4 pkt. proc. więcej niż w I półroczu 2014 r. Udział filetów i mięsa z ryb w imporcie wyniósł 31,4%, ryb mrożonych 18,2%, a przetworów i konserw 9,4%. Udział pozostałych grup wyniósł 7,4%, z czego 2,2% stanowiły owoce morza, a 4,1% produkty niekonsumpcyjne.

Ceny detaliczne ryb i owoców morza obniżyły się w okresie styczeń-lipiec 2015 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego średnio o 0,8%, natomiast w lipcu br. w porównaniu z grudniem 2014 r. były wyższe o 0,8%. W ujęciu średniorocznym spadki cen odnotowano głównie w asortymencie ryb świeżych i chłodzonych (o 2,7%), suszonych, solonych i wędzonych ryb i owoców morza (o 2,1%) oraz w grupie pozostałych przetworów (o 1,8%). Wyższe ceny konsumenci płacili tylko za ryby mrożone (o 3,7%) oraz świeże, chłodzone i mrożone owoce morza (o 0,8%).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łośność bałtycki
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2014 VI	2 123	2 636	972	545	862	7 138	130	1
VII	341	999	193	720	1 743	3 996	632	7
VIII	102	1 343	127	595	1 787	3 954	4 019	4
IX	663	3 907	918	548	646	6 682	1 979	5
X	1 688	4 875	1 341	820	387	9 111	2 810	61
XI	2 996	3 216	1 641	565	193	8 611	3 938	176
XII	2 232	1 188	1 362	505	120	5 407	1 509	1 292
2015 ^{a,b} I	3 656	1 394	1 579	1 090	101	7 820	1 453	235
II	7 958	2 420	1 204	2 183	83	13 848	3 440	490
III	15 588	5 026	1 370	1 875	183	24 042	4 877	452
IV	14 539	2 509	1 422	249	634	19 353	5 788	404
V	9 582	2 495	1 493	270	1 246	15 086	4 387	229
VI	2 186	3 246	1 181	498	1 325	8 436	553	2
VII	386	1 276	170	350	1 178	3 360	838	1
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>	113,2	127,7	88,1	48,6	67,6	84,1	132,6	14,3
<u>I-VII 2015</u> <u>I-VII 2014</u>	105,9	135,0	129,4	67,8	120,6	108,7	128,0	115,5

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 05.09.2015 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2011 I-XII	8 384	36 228	82 449	182 415	97 385	12 191	11 110	309 476
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2014 VI	511	4 072	5 171	13 529	5 950	660	874	23 283
VII	262	3 081	5 909	13 028	6 465	604	821	22 280
VIII	192	3 395	6 156	14 322	6 474	761	918	24 065
IX	333	5 121	6 882	18 038	8 420	997	960	30 374
X	910	7 199	8 281	19 313	9 721	1 039	1 092	35 703
XI	1 648	6 885	9 762	19 968	10 508	971	884	38 230
XII	974	4 821	12 459	18 196	10 350	956	664	36 450
2015 I	1 658	8 641	5 984	17 640	8 555	1 060	835	33 923
II	1 427	8 501	7 175	18 567	9 093	1 288	903	35 670
III	2 365	10 810	9 089	20 884	10 017	1 523	1 184	43 148
IV	1 906	4 527	6 259	16 473	7 221	1 286	862	29 165
V	1 739	3 398	6 457	15 024	6 611	1 204	881	26 618
VI	1 772	3 238	6 088	15 315	6 681	877	1 024	26 413
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>	346,8	79,5	117,7	113,2	112,3	132,9	117,2	113,4
<u>I-VI 2015</u> <u>I-VI 2014</u>	231,6	85,2	102,6	107,2	106,6	108,5	112,3	104,0

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2014 VI	31,3	8,7	5,6	3,5	7,7	33,3	10,4	4,7	2,8	12,0
VII	27,8	9,2	5,3	4,2	4,3	34,9	11,5	5,8	3,5	11,2
VIII	27,7	8,4	5,0	3,5	7,3	34,1	12,2	5,3	2,9	11,0
IX	27,8	10,3	5,5	4,1	3,0	48,2	16,8	8,7	4,6	14,9
X	34,0	10,5	7,5	5,2	5,3	56,6	21,7	11,4	4,4	15,4
XI	36,2	11,1	6,5	5,4	6,4	57,3	22,8	8,9	4,9	16,0
XII	37,4	10,8	4,6	6,9	8,9	55,1	21,6	9,6	4,7	14,9
2015 ^b I	38,5	10,2	6,4	4,1	12,4	42,6	15,8	9,2	3,7	10,3
II	35,7	10,5	5,8	4,1	8,0	42,9	14,4	9,0	4,3	11,9
III	45,8	11,7	7,1	5,8	9,5	51,7	16,0	8,1	5,1	19,4
IV	39,0	9,7	5,8	4,2	5,9	39,3	12,0	6,7	3,6	14,6
V	36,0	9,3	6,0	3,9	6,0	37,6	10,0	7,0	2,7	15,0
VI	32,6	9,3	5,6	3,6	6,9	35,0	10,5	5,4	2,9	13,4
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>	104,2	106,9	100,0	102,9	89,6	105,1	101,0	114,9	103,6	111,7
<u>I-VI 2015</u> <u>I-VI 2014</u>	119,9	103,3	106,1	106,0	133,3	101,2	97,2	97,7	101,3	108,8

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,68	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,37
2014 VI	4,89	4,87	5,27	5,67	5,69	7,50	6,45	10,93	19,22	12,50
VII	5,17	4,89	5,30	5,61	5,58	7,27	5,88	11,14	19,91	11,34
VIII	5,12	4,89	5,18	5,62	5,77	7,18	5,75	11,89	18,12	12,01
IX	5,02	5,59	4,45	5,59	5,14	6,92	6,46	11,51	18,79	12,48
X	4,98	6,50	4,18	5,36	4,46	6,89	5,88	11,82	18,90	12,53
XI	6,50	6,37	4,16	4,55	4,63	5,91	5,93	12,18	20,49	11,35
XII	6,90	6,20	4,20	4,38	4,33	6,26	6,38	12,01	22,18	12,72
2015 ^a I	6,09	6,37	4,67	3,80	4,29	8,41	6,49	13,14	21,60	12,24
II	6,65	6,47	4,55	4,99	4,82	8,03	6,73	13,99	20,63	13,55
III	6,58	6,19	4,32	4,69	5,12	7,90	6,48	14,02	20,39	12,27
IV	6,24	6,21	4,18	4,86	5,09	8,90	8,13	14,33	19,15	12,55
V	5,52	5,32	4,37	4,49	4,98	9,20	8,60	14,91	18,87	12,74
VI	5,94	6,00	4,47	4,64	5,07	8,75	7,47	13,56	19,31	12,34
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>	121,5	123,2	84,8	81,8	89,1	116,7	115,8	124,1	100,5	98,7
<u>I-VI 2015</u> <u>I-VI 2014</u>	108,8	114,8	72,1	75,2	86,4	124,0	124,8	124,4	87,8	99,2

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,20	49,90	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2014 VI	9,44	19,95	15,15	16,75	53,30	50,39	69,98	2,60	1,31
VII	9,14	18,05	19,27	16,60	53,30	48,96	74,59	2,54	1,34
VIII	9,36	20,83	20,35	20,75	53,67	49,11	68,14	2,40	1,34
IX	9,13	18,83	15,79	20,60	54,31	51,98	57,98	2,34	1,34
X	9,10	20,09	18,15	18,81	54,85	51,55	55,15	2,57	1,57
XI	8,92	20,84	19,22	19,17	56,66	53,95	56,06	2,64	1,11
XII	9,22	22,84	18,75	20,62	56,68	53,44	53,28	2,62	1,06
2015 ^a I	8,81	24,03	21,38	21,46	53,78	51,49	53,09	3,05	1,79
II	8,33	27,03	20,14	22,86	52,03	51,06	50,93	2,75	1,78
III	8,64	25,80	19,11	22,73	51,94	50,52	51,68	-	1,38
IV	8,89	24,44	19,26	20,93	50,01	48,86	54,18	2,74	1,38
V	8,86	25,41	18,96	21,57	50,35	47,10	54,77	2,58	1,58
VI	9,74	23,61	19,14	20,97	51,64	53,67	60,16	2,74	1,45
Wskaźnik zmian (%)									
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>	103,2	118,3	126,3	125,2	96,9	106,5	86,0	105,4	110,7
<u>I-VI 2015</u> <u>I-VI 2014</u>	90,5	117,9	102,0	133,9	94,7	101,5	108,7	109,5	100,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	-	7,56	75%	9,18	75%
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2014 VI	10,83	-	12,68	58%	14,19	65%	10,26	-	9,70	76%	10,43	69%
VII	10,77	-	12,62	57%	14,14	65%	10,19	-	9,68	76%	10,39	68%
VIII	10,80	-	12,56	57%	14,16	65%	10,18	-	9,72	76%	10,35	68%
IX	10,97	-	12,73	57%	14,16	65%	10,21	-	9,64	75%	10,26	68%
X	10,83	-	12,98	58%	14,16	65%	10,31	-	9,62	76%	10,22	67%
XI	9,29	-	12,78	58%	14,16	65%	10,44	-	9,81	78%	10,39	69%
XII	9,30	-	13,08	59%	14,16	65%	10,53	-	9,65	77%	10,83	72%
2015 I	10,03	-	13,66	61%	14,10	64%	10,67	-	9,80	78%	10,43	69%
II	10,63	-	13,69	61%	14,88	68%	11,05	-	9,95	80%	10,47	70%
III	10,67	-	13,77	61%	14,56	66%	11,13	-	9,86	80%	10,37	70%
IV	10,88	-	14,03	62%	14,94	67%	11,63	-	10,04	81%	10,46	70%
V	10,84	-	13,61	61%	14,76	66%	11,51	-	10,08	82%	10,40	70%
VI	11,04	-	13,75	62%	14,70	65%	11,59	-	10,06	82%	10,42	69%
VII	11,09	-	13,72	62%	15,27	68%	12,16	-	10,10	82%	10,55	70%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>	103,0	x	108,7	x	108,0	x	119,3	x	104,3	x	101,5	x
<u>I-VII 2015</u> <u>I-VII 2014</u>	101,7	x	107,3	x	101,8	x	114,0	x	102,3	x	99,0	x

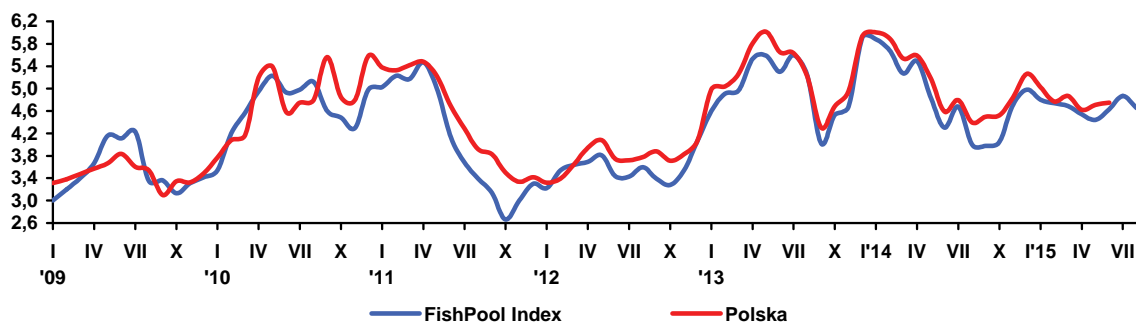
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

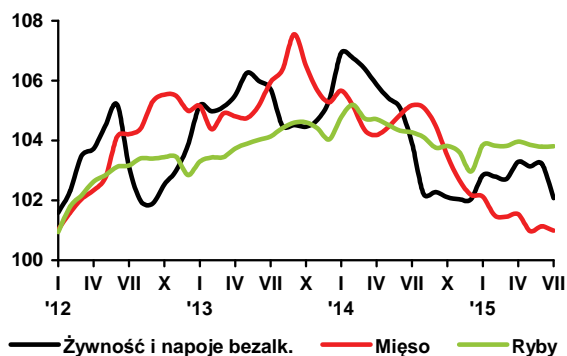
Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2013I-XII	21,83	13,20	26,65	75,66	31,94	16,54	20,95	27,50	33,41	16,05	14,60
2014I-XII	21,76	12,58	26,97	77,54	31,88	16,72	20,77	27,87	34,06	15,24	14,11
2014 VI	21,66	12,50	26,85	78,00	31,87	16,87	20,62	27,69	34,18	15,21	-
VII	21,81	12,52	26,96	78,30	31,96	16,81	20,70	27,62	34,00	15,20	-
VIII	21,75	12,46	27,07	77,70	31,85	16,75	20,72	27,75	34,06	15,14	-
IX	21,74	12,42	27,40	76,90	31,57	16,62	20,77	27,94	33,88	15,16	-
X	21,76	12,49	27,57	76,60	31,71	16,66	20,90	27,75	33,94	15,16	14,43
XI	21,75	12,57	27,79	76,40	31,80	16,48	20,57	27,94	33,88	15,08	14,54
XII	21,76	12,54	28,17	76,60	31,79	16,24	20,27	27,81	33,82	14,99	12,87
2015 I	21,96	b.d.	28,76	78,00	31,91	16,22	20,60	27,87	33,71	15,02	13,55
II	21,79	b.d.	29,38	77,20	32,15	16,07	20,72	27,94	33,82	15,02	13,99
III	22,08	b.d.	29,98	76,30	32,26	15,84	20,45	28,00	33,88	14,89	14,26
IV	22,26	b.d.	30,26	76,90	32,35	15,99	20,27	28,06	33,82	14,94	14,24
V	22,41	b.d.	30,47	76,10	32,36	15,97	20,15	28,00	33,82	14,91	-
VI	22,63	b.d.	30,69	75,50	32,42	15,85	20,25	28,00	33,65	15,03	-
VII	22,60	b.d.	30,80	75,90	32,45	15,81	20,20	27,75	33,41	15,04	-
Wskaźnik zmian (%)											
<u>VII 2015</u> <u>VII 2014</u>	103,6	x	114,2	96,9	101,5	94,1	97,6	100,5	98,3	98,9	x
<u>I-VII 2015</u> <u>I-VII 2014</u>	102,2	x	113,3	98,1	100,9	94,8	97,6	100,1	98,7	97,7	98,4

Źródło: Dane GUS.

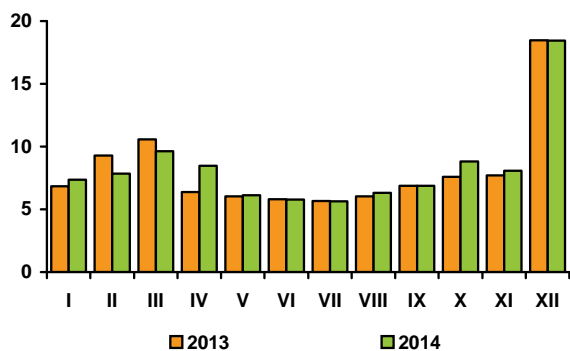
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

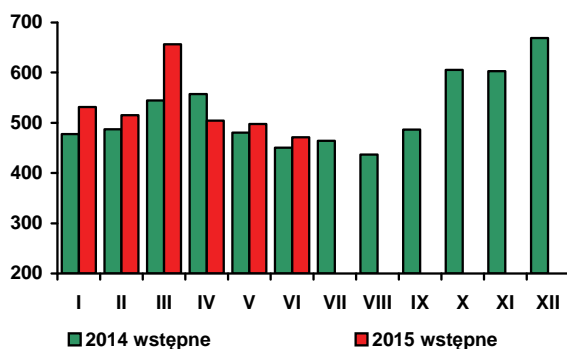
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2011=100)

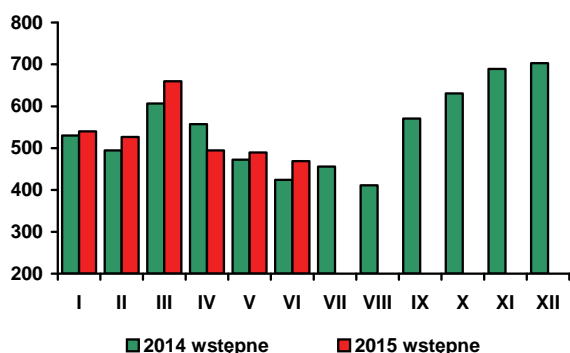
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 – dane GUS, rys. 7-8 - dane MF.

W lipcu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 1,1% (po wzroście o 0,1% w czerwcu), w tym żywności o 1,2%, przy spadku łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,1%. Najbardziej zmalały ceny warzyw (o 9,3%), masła (2,0%), owoców (o 1,8%) i mąki (o 1,6%). Spośród warzyw potaniały głównie warzywa świeże (o 9,9%), w tym zwłaszcza pomidory (o 22,4%), kapusta i kalafiorowate (po 19,1%), ogórki o 10,2%, sałata o 6,3% i marchew o 5,6%. Wzrosły natomiast ceny buraków (o 20,5%) i cebuli (o 2,5%). O spadku cen owoców zadecydowała obniżka cen owoców jagodowych (o 17,5%), pestkowych (o 5,9%) i bananów (o 4,6%), której towarzyszył wydatny wzrost cen cytrusów (o 9,8%) i jabłek (o 5,7%). Tańsze w lipcu, niż przed miesiącem, były artykuły mleczarskie (średnio o 0,4%), w tym sery dojrzewające o 0,8%, jogurty i śmietana po 0,6%, przy niewielkim spadku cen mleka i twarogów (po 0,1%). Obniżyły się ceny mięsa wieprzowego (o 0,5%) i wołowego (o 0,4%), przy stabilizacji cen drobiu i wędlin. Na poziomie poprzedniego miesiąca utrzymały się ceny ryb i pieczywa. Wzrosły natomiast ceny cukru (o 4,1%) oraz ryżu, i wyrobów cukierniczych (po 0,4%), jak również makaronów, czekolady i jaj (po 0,2%).

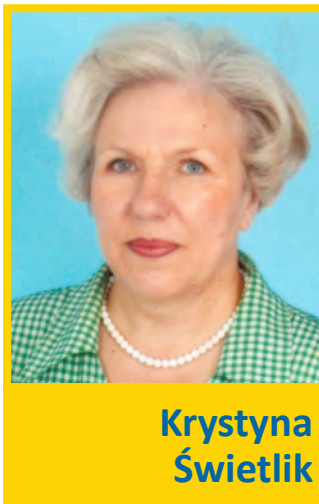
W lipcu 2015 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 1,7% niższe niż w lipcu 2014 r., przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,7%. Obniżyły się ceny wszystkich podstawowych grup produktów spożywczych, z wyjątkiem owoców, których średnie ceny przewyższyły poziom sprzed roku o 6,3%. Istotnie potaniały: masło (o 11,9%), tłuszcze wieprzowe (o 9,2%), mięso wieprzowe (o 8,1%) cukier (o 6,5%), sery dojrzewające (o 6,3%) i mięso drobiowe (o 6,1%). Mniej, niż rok wcześniej płacono w lipcu br. także za margaryny (o 4,3%), oleje (o 3,7%), twarogi (o 2,5%), mięso wołowe (o 2,2%) oraz wędliny (o 1,6%). Ceny warzyw świeżych obniżyły się o 1,6%, przy wzroście cen ziemniaków (o 5,9%). Nieco tańsze niż przed rokiem były makarony (o 1,0%), ryż i ryby (po 0,4%), napoje bezalkoholowe (o 0,3%) oraz pieczywo (o 0,1%). Wrosły natomiast ceny czekolady (o 2,8%), lodów (o 0,7%) i wyrobów cukierniczych (o 0,4%).

W okresie styczeń – lipiec 2015 r. średni poziom cen żywności i napojów bezalkoholowych był o 2,7% niższy, w tym żywności o 3,0% niższy niż w okresie styczeń – lipiec 2014 r., przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 1,2%. Bardziej niż żywność potaniały towary i usługi związane z transportem (o 9,0%, w tym paliwa do prywatnych środków transportu – o 13,4%) oraz odzież i obuwie (o 5,0%). Nieznacznie obniżyły się ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 0,2%) oraz „innych towarów i usług” (o 0,3%). Ceny pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych wykazywały tendencję wzrostową. Najbardziej wzrósł przeciętny poziom cen towarów i usług związanych z łącznością (o 2,8%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,4%), a najmniej – towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania (o 0,6%, w tym nośników energii o 0,4%).

Niska inflacja, pozytywne tendencje na rynku pracy i poprawa sytuacji dochodowej ludności sprzyjały wzrostowi konsumpcji. W lipcu 2015 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 0,9% większe niż przed rokiem, liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się o 15,6%, a stopa rejestrowanego bezrobocia wyniosła 10,1% i była o 1,7 pkt. proc. niższa niż w lipcu 2014 r. W lipcu br. siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw była o 3,3% wyższa niż przed rokiem, a przeciętna miesięczna realna emerytura i renta pracownicza wzrosła o 3,1%.

Z danych GUS wynika, że w lipcu br. **sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych**, w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób była **o 2,8% większa niż przed miesiącem i o 4,8% większa niż przed rokiem**, przy wzroście całkowitej sprzedaży odpowiednio o 2,2% i 3,5%. W okresie styczeń-lipiec br. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych była o 5,3% większa niż w analogicznym okresie ub. roku, podczas gdy sprzedaż ogółem zwiększyła się o 3,7%.

Żywność jest nadal tańsza niż przed rokiem, ale spadki jej cen są coraz mniejsze. W styczniu wyniosły 3,9%, w kwietniu 2,5%, w maju 2,2%, a w lipcu 1,8% w stosunku rocznym. W sierpniu, z powodu suszy, ceny żywności zbliżyły się do ubiegłorocznych, a w okresie wrzesień-październik mogą ten poziom przewyższyć. W IV kwartale należy się liczyć z dalszym ich wzrostem, hamowanym przez malejące ceny energii, gazu i paliw. W grudniu br. mogą być o około 2,0% wyższe, niż w analogicznym okresie przed rokiem.

**Krystyna
Świetlik**

**Paweł
Wyrzykowski**

Według metodologii Eurostat-u, w lipcu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się w UE-28 średnio o 0,7%, w przeciwieństwie do cen towarów i usług konsumpcyjnych, które wzrosły o 0,5%. Spadki cen dotyczyły warzyw i owoców (po 3,7%), mleka, serów i jaj (o 0,3%) oraz cukru i wyrobów cukierniczych (o 0,1%). Nie zmieniły się ceny pieczywa i produktów zbożowych oraz mięsa, a wzrosły - olejów i tłuszczów (o 0,4%), oraz ryb i owoców morza (o 0,3%). Żywność i napoje bezalkoholowe najbardziej potaniały na Cyprze (o 2,8%), w Czechach (o 2,2%), Rumunii (o 1,7%) oraz na Słowacji (o 1,3%). Wzrost cen żywności odnotowano jedynie w Szwecji (o 0,9%), Holandii (0,4%) i na Malcie (o 0,1%).

W lipcu 2015 r., ceny żywności i napojów bezalkoholowych były w UE-28 przeciętnie o 0,2% niższe niż w lipcu 2014 r., podczas gdy ogólny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych wzrósł o 0,1%. Tańsze niż przed rokiem było mleko, sery i jaja (o 2,9%), mięso (o 1,4%) oraz cukier i wyroby cukiernicze (o 0,1%). Silny wzrost cen zaobserwowano w przypadku owoców (o 4,9%). Warzywa oraz ryby i owoce morza podrożały o 1,1%, a oleje i tłuszcze o 0,9%. Ceny pieczywa i produktów zbożowych były stabilne. Głęboki spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych w Rumunii (o 7,1%) spowodowany był obniżeniem w tym kraju stawek podatku VAT na żywność i napoje bezalkoholowe (z 24 do 9%). Na Cyprze żywność potaniała o 5,1%, w Finlandii o 2,7%, a w Irlandii o 2,3%. Największy wzrost cen odnotowano natomiast na Malcie (o 2,4%), w Szwecji (o 2,0%), Portugalii (o 1,5%) i Hiszpanii (o 1,4%).

Według FAO, w lipcu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności obniżyły się o 1,0%, do najniższego poziomu od września 2009 r. Najgłębszy spadek cen odnotowano w przypadku produktów mleczarskich (o 7,2%), w tym zwłaszcza mleka w proszku. Produkty mleczarskie potaniały ze względu na niepewność co do popytu z Chin, Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, wysoką produkcję w UE, oraz redukcję zapasów w Nowej Zelandii (spowodowaną końcem roku finansowego w tym kraju). Ceny olejów i tłuszczów obniżyły się o 5,5% osiągając najniższy poziom od lipca 2009 r. Spadek cen dotyczył głównie oleju palmowego (ze względu na rosnącą produkcję w Azji Południowo-Wschodniej i zmniejszenie zamówień eksportowych z Malezji) i sojowego (pod wpływem większej dostępności eksportowej tego produktu w Ameryce Południowej i korzystnych perspektyw dotyczących podaży w sezonie 2015/16). Ze względu na doniesienia o niekorzystnych warunkach zbiorów trzciny cukrowej w Brazylii, wzrosły ceny cukru (o 2,5%). Produkty zbożowe podrożały o 2,0%, co było związane ze wzrostem cen pszenicy i kukurydzy spowodowanym niekorzystną pogodą w Ameryce Północnej i Europie. Ceny artykułów mięsnych wzrosły o 0,3%. Podrożała przede wszystkim wołowina (szczególnie w Australii, gdzie wzrasta popyt eksportowy ze strony USA, Korei Południowej i Japonii), podczas gdy ceny wieprzowiny i mięsa owczego obniżyły się, a drobiu były stabilne.

W lipcu 2015 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 19,4% niższy niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. Potaniały wszystkie grupy artykułów żywnościowych, w tym artykuły mleczarskie o 34,1%, cukier o 30,1%, oleje roślinne o 18,5%, artykuły mięsne o 15,4%, a zbożowe o 10,1%.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu 2015 r.

Wyszczególnienie	VII 2015			I – VII 2015
	VI 2015=100	VII 2014=100	XII 2014 = 100	I – VII 2014 = 100
O G Ó Ł E M	99,9	99,3	100,2	98,8
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,9	98,3	100,0	97,3
w tym żywność	98,8	98,2	100,1	97,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,0	100,9	101,0	101,4
Odzież i obuwie	97,5	95,5	95,1	95,0
Mieszkanie	100,0	100,7	100,4	100,6
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,0	100,9	100,5	100,6
w tym nośniki energii	100,0	100,4	99,9	100,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,0	99,7	100,0	99,8
Zdrowie	101,5	102,5	102,5	101,4
Transport	101,0	93,0	99,1	91,0
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	101,2	89,5	99,7	86,6
Łączność	101,6	101,8	101,4	102,8
Rekreacja i kultura	100,7	100,9	101,6	101,3
Edukacja	100,1	101,1	100,1	101,2
Restauracje i hotele	100,1	101,3	101,0	101,3
Inne towary i usługi	100,0	99,8	100,0	99,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lipcu 2015 r.

Wyszczególnienie	VII 2015			I-VII 2015
	VI 2015 = 100	VII 2014=100	XII 2014=100	I-VII 2014=100
Żywność (bez napojów bezalkoholowych)	98,8	98,2	100,1	97,0
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	99,7	99,9	99,6
Pieczywo	100,0	99,9	99,8	99,8
Ryż	100,4	99,6	100,3	96,9
Makarony	100,2	99,0	99,7	99,0
Mięso i przetwory	99,9	96,0	98,8	96,7
Mięso wieprzowe	99,5	91,9	96,6	93,5
Mięso wołowe	99,6	98,7	99,1	98,8
Drób	100,0	93,9	101,1	94,9
Przetwory mięsne i wędliny	100,0	98,4	99,2	98,6
Ryby i owoce morza	100,0	99,6	100,8	99,2
Mleko, sery i jaja	99,7	96,9	98,0	97,3
Artykuły mleczarskie	99,6	96,8	98,2	97,2
Mleko	99,9	96,3	98,5	96,4
Sery twarogowe	99,9	97,5	98,8	98,3
Sery dojrzewające i topione	99,2	93,7	95,7	94,2
Jaja	100,2	97,5	96,7	97,9
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,1	92,6	96,3	93,7
Masło	98,0	88,1	92,6	90,5
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,6	90,8	94,9	90,8
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,9	95,7	99,2	96,7
Oleje roślinne	99,6	96,3	99,0	96,0
Owoce	98,2	106,3	117,4	96,9
Jabłka	105,7	112,6	182,8	90,4
Owoce cytrusowe	109,8	108,4	134,5	100,1
Banany	95,6	104,7	100,1	102,4
Warzywa	90,7	99,6	98,0	93,2
Ziemniaki	77,5	105,9	159,9	95,6
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,8	99,7	101,4	96,7
Cukier	104,1	93,5	106,4	79,6
Napoje bezalkoholowe	100,1	99,7	99,9	99,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8	100,0	99,9	100,2	100,7
	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9					
Pieczywo i produkty zbożowe	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0					
Mięso	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4	101,1	99,0	99,2	99,6
	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9					
Ryby i owoce morza	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,2	100,0	99,8	99,7
	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0					
Mleko, sery, jaja	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1	101,0	100,8	100,5	100,5
	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7					
Tłuszcze	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8	100,7	100,4	100,1	99,5
	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1					
Owoce	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0	93,5	95,0	99,5	100,3
	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2					
Warzywa	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7	99,1	103,9	104,5	108,9
	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7					
Cukier i wyroby cukiernicze	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4	99,8	99,6	99,8	98,7
	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8					
Cukier	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2	98,9	98,8	98,0	96,7
	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1					
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9					
III. Średnia płaca ^a	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4					

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5	102,6	101,9	101,7	101,5
	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3					
Pieczywo i produkty zbożowe	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7	100,7	100,6	100,5	100,4
	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7					
Mięso	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8	102,1	100,9	100,1	100,3
	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0					
Ryby i owoce morza	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9	101,1	101,1	100,9	101,2
	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6					
Mleko, sery, jaja	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2	101,2	101,8	102,0	102,2
	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9					
Tłuszcze	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3	104,9	104,1	103,8	103,0
	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6					
Owoce	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5	104,3	99,2	100,8	99,7
	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3					
Warzywa	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3	119,6	117,8	115,3	112,3
	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6					
Cukier i wyroby cukiernicze	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1	96,6	96,5	96,2	95,4
	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7					
Cukier	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4	87,1	86,1	84,6	82,4
	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5					
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3					
III. Średnia płaca ^a	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3					

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

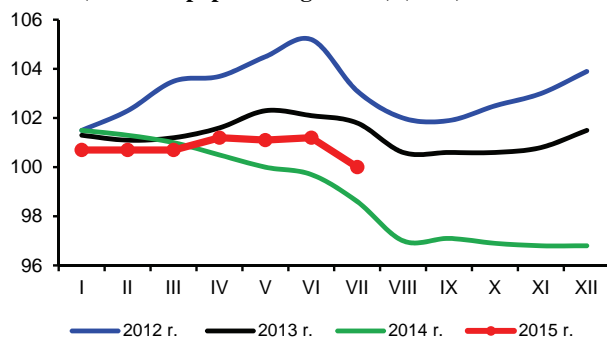
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

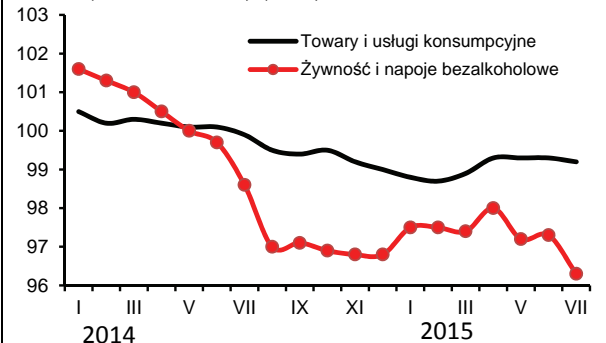
Wyszczególnienie a – 2014 r. b – 2015 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,03	4,03	4,02	4,00	3,95	3,91	3,86	3,86	3,82	3,85	3,82	3,81
	b	3,80	3,80	3,79	3,77	3,79	3,80	3,78					
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,22	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
	b	2,21	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20					
Makaron – 250 g	a	2,28	2,30	2,28	2,27	2,27	2,27	2,26	2,25	2,26	2,27	2,26	2,25
	b	2,25	2,24	2,24	2,24	2,24	2,23	2,24					
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,50	2,49	2,49	2,40	2,46	2,47	2,45	2,46	2,45	2,44	2,41	2,39
	b	2,45	2,45	2,41	2,42	2,44	2,43	2,38					
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,37	26,31	26,22	26,26	26,32	26,18	26,24	26,22	26,19	26,10	26,09	25,89
	b	25,94	25,87	25,90	25,94	25,90	25,80	25,93					
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	33,71	33,38	33,13	33,06	33,31	32,97	32,90	32,49	32,64	32,53	32,48	32,45
	b	32,58	32,45	32,28	32,51	32,47	32,32	32,22					
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	15,43	15,01	14,53	14,76	15,02	15,03	15,23	15,08	14,93	14,59	14,50	14,28
	b	14,34	13,98	14,02	14,07	13,96	13,81	13,84					
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,20	7,31	7,47	7,32	7,31	7,63	7,56	7,75	7,39	7,15	6,91	6,93
	b	6,90	6,91	6,95	6,96	6,75	7,10	7,12					
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	24,49	24,47	24,49	24,55	24,57	24,32	24,40	24,47	24,37	24,24	24,22	24,12
	b	24,34	24,18	24,22	24,34	24,46	24,42	24,27					
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,90	15,83	15,84	15,87	15,80	15,75	15,90	15,80	15,98	15,94	15,70	15,63
	b	15,58	15,50	15,50	15,32	15,40	15,41	15,46					
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	21,87	21,85	21,79	21,74	21,66	21,66	21,81	21,75	21,74	21,76	21,75	21,76
	b	21,96	21,79	22,08	22,26	22,41	22,63	22,60					
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,98	3,01	3,05	3,00	3,01	3,03	3,00	2,98	2,95	2,94	2,94	2,95
	b	2,95	2,94	2,93	2,92	2,91	2,88	2,88					
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,03	1,04	1,03	1,03	1,01	1,01	1,02	1,03	1,03	1,04	1,03	1,04
	b	1,04	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,04					
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,36	13,48	13,53	13,47	13,52	13,46	13,49	13,44	13,51	13,45	13,44	13,35
	b	13,39	13,30	13,32	13,33	13,23	13,32	13,26					
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	23,15	23,35	23,30	22,98	22,45	21,99	21,67	21,60	21,32	20,92	20,80	20,42
	b	20,29	19,86	19,93	19,76	19,33	19,03	18,95					
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	6,15	6,16	6,25	6,23	6,23	6,22	6,26	6,23	6,24	6,19	6,07	6,05
	b	5,89	5,88	5,90	5,89	5,87	5,88	5,84					
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,54	0,53	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,52
	b	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,50	0,50					
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,76	4,75	4,74	4,66	4,68	4,60	4,61	4,57	4,49	4,49	4,42	4,37
	b	4,35	4,32	4,28	4,26	4,21	4,15	4,07					
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	4,09	4,08	4,04	4,08	4,10	4,05	4,05	4,02	4,03	4,05	4,01	4,00
	b	3,93	4,01	3,90	3,98	3,99	3,95	3,94					
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,66	6,59	6,52	6,42	6,47	6,37	6,32	6,23	6,18	6,11	6,14	5,94
	b	6,07	6,06	6,02	5,96	5,85	5,91	5,86					
Ślonina – 1 kg	a	7,00	6,93	6,67	6,55	6,43	6,34	6,35	6,29	6,30	6,25	6,17	6,12
	b	6,07	5,97	5,92	5,87	5,78	5,65	5,69					
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,93	1,92	1,90	1,89	1,88	1,86	1,86	1,84	1,83	1,83	1,81	1,77
	b	1,78	1,74	1,74	1,73	1,73	1,71	1,72					
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,11	2,99	2,87	2,65	2,58	2,48	2,39	2,30	2,23	2,19	2,12	2,07
	b	2,04	2,06	2,10	2,12	2,13	2,10	2,19					
Jablka – 1 kg	a	2,71	2,77	2,78	2,77	2,93	3,03	3,17	2,85	2,25	2,00	1,96	1,95
	b	1,99	1,98	2,03	2,36	3,00	3,38	3,56					

Źródło: Dane GUS

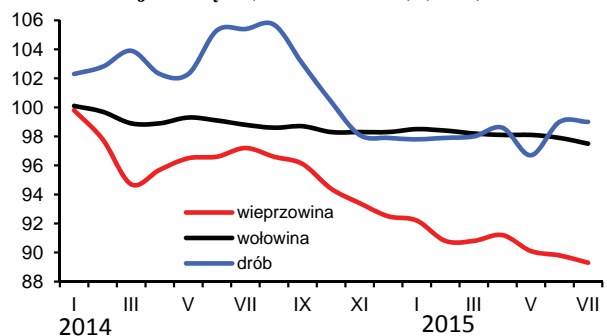
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

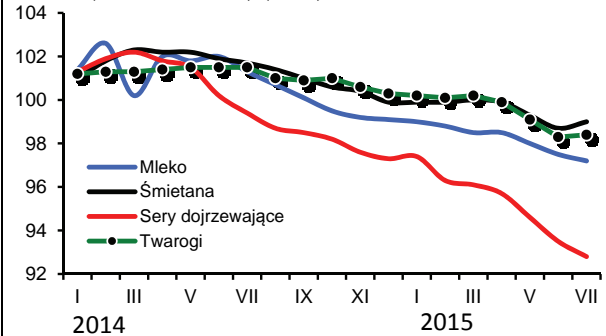
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2013 = 100) (w %)

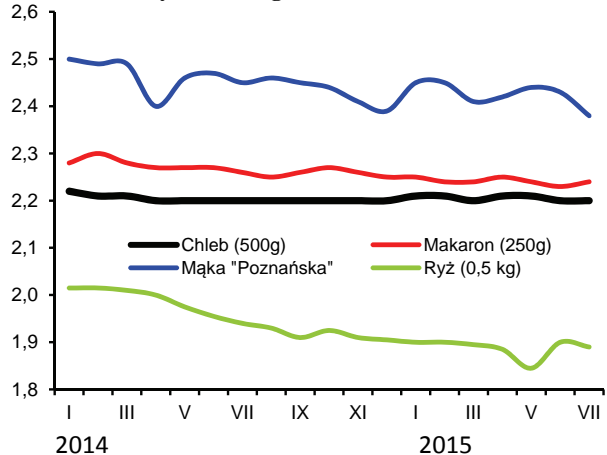
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2013 = 100) (w %)

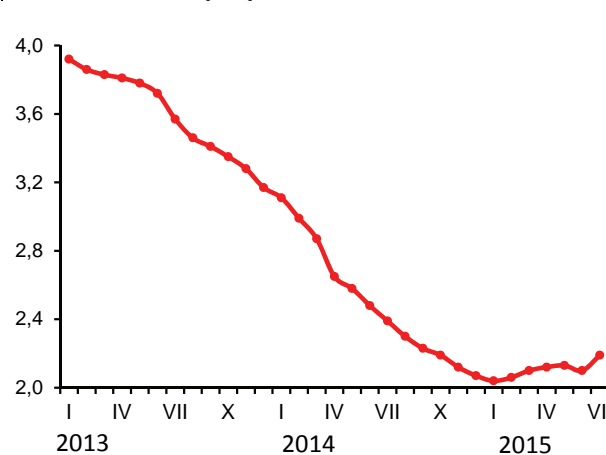
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2013 = 100) (w %)

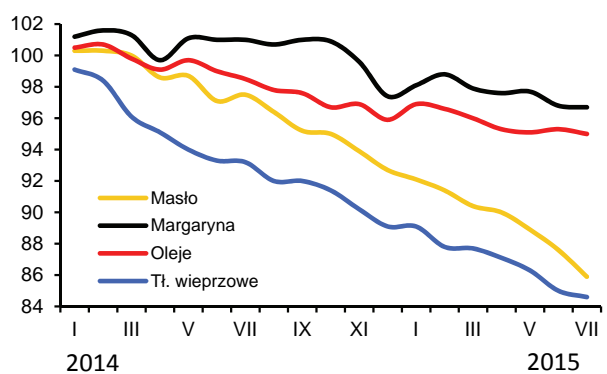
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

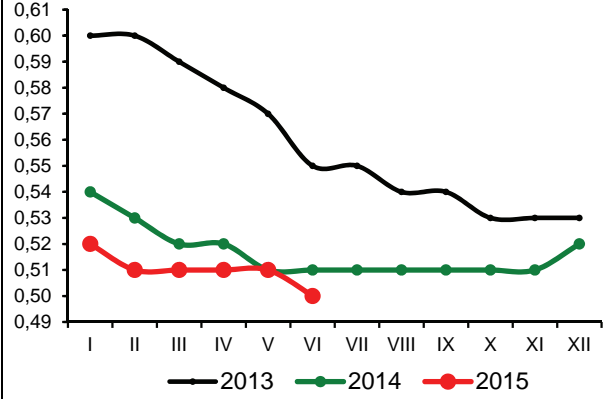
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2013 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W lipcu 2015 r. odnotowano niewielki spadek popytu na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa w porównaniu z miesiącem poprzednim, co przełożyło się na niewielkie wahania cen większości środków produkcji. Spadki cen wystąpiły na rynku nawozów mineralnych i bezpośrednich nośników energii. Wzrosły ceny maszyn rolniczych, natomiast ceny środków ochrony roślin oraz materiałów budowlanych pozostały stabilne. Relacje cen większości środków produkcji do cen zbóż były lepsze niż miesiąc wcześniej, o czym zadecydowały przede wszystkim wyższe ceny zbóż.

Popyt na nawozy mineralne w lipcu br. był niższy niż w miesiącach poprzednich, co skutkowało obniżkami cen. Ceny zmalały po raz pierwszy od początku roku, a średni spadek wyniósł 0,6%. Najbardziej zostały zmniejszone ceny nawozów azotowych, np. saletrzaku o 1,9%, a saletry amonowej o 1,8%. Ceny nawozów mineralnych w lipcu 2015 r. były średnio o 1,0% niższe niż rok temu o tej porze, przy czym najbardziej zmalały ceny polifoski (o 5,3%) i superfosfatu potrójnego (o 2,6%). Ceny nawozów azotowych w tym okresie spadły od 0,8 do 1,6%. Warto dodać, że w bieżącym roku popyt na nawozy jest niższy niż w latach poprzednich, co jest związane m.in. z mniejszymi dochodami rolników. W nadchodzących miesiącach z powodu sezonowego spadku popytu, ale także niskiego poziomu cen nawozów w handlu światowym, ceny na krajowym rynku powinny zmaleć.

Poprawiły się relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż. Na zakup 1 kg NPK w lipcu 2015 r. należało przeznaczyć równowartość 5,8 kg pszenicy, tj. o 0,2 kg mniej niż w czerwcu 2015 r. oraz o 0,1 kg pszenicy mniej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,3 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (7,1 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej również poprawiły się w porównaniu z miesiącem poprzednim. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość ponad 87 kg żywca wieprzowego, tj. o 1 kg mniej niż miesiąc wcześniej, ale o 14 kg więcej niż przed rokiem o tej porze.

Ceny nawozów wapniowych w lipcu 2015 r. pozostały stabilne w porównaniu do poprzedniego miesiąca. W ujęciu rocznym nawozy wapniowe potaniały natomiast o 9,5%.

W handlu światowym¹ ceny nawozów mineralnych zmalały w lipcu 2015 r. średnio o 2,9%, w tym mocznik² potaniał o 6,5%, fosforan amonu³ o 0,8%, a sól potasowa⁴ o 0,7%. Ceny superfosfatu potrójnego⁵ pozostają stabilne od 3 miesięcy. W relacji 12-miesięcznej nawozy mineralne w lipcu 2015 r. były średnio o 4,2% niższe. W tym mocznik potaniał w tym czasie o 9,5%, superfosfat potrójny o 7,7%, fosforan amonu o 6,1%, a ceny soli potasowej wzrosły o 6,3%.

Na krajowym rynku bezpośrednich nośników energii podobnie jak w miesiącu poprzednim odnotowano umiarkowane spadki cen. Wpłynęły na to głównie obniżki cen ropy naftowej na światowych rynkach. Ceny bezpośrednich nośników energii na krajowym rynku spadły średnio o 0,4%, w tym najbardziej zmalały ceny paliw ropopochodnych, np. oleju opałowego (o 3,4%) i oleju napędowego (o 1,5%). W ciągu 12 miesięcy ceny nośników energii obniżono średnio o 6,0%, pod wpływem uwarunkowań na światowym rynku surowców energetycznych. Najbardziej w tym czasie

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

potaniał gaz propan-butan LPG (o 24,0%), olej opałowy (o 16,8%) oraz olej napędowy (o 12,2%). W najbliższych miesiącach ceny paliw ropopochodnych prawdopodobnie będą spadać pod wpływem malejących cen ropy naftowej na światowych rynkach.

W lipcu 2015 r., w porównaniu z miesiącem poprzednim, surowce energetyczne na światowych rynkach potaniały średnio o 9,9%, w tym ceny ropy Brent spadły o 10,4%, a gazu ziemnego⁶ o 1,3%, pod wpływem nadpodaży surowca na światowych rynkach, co skutkowało wzrostem zapasów m.in. w USA. Podaż ropy naftowej w ostatnich miesiącach jest zbyt duża, ponieważ utrzymujące się przez wiele lat wysokie ceny surowca zachęciły producentów do kosztownych inwestycji w poszukiwanie nowych złóż. Ceny bezpośrednich nośników energii były w lipcu 2015 r. średnio o 45,8% niższe niż rok wcześniej, w tym ropa Brent potaniała o 47,8%, a gaz ziemny o 44,1%.

Krajowe ceny pestycydów oraz materiałów budowlanych w lipcu 2015 r. pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu 12 miesięcy ceny środków ochrony roślin wzrosły średnio o 1,6%, a materiałów budowlanych zmalały o 1,9%.

Maszyny rolnicze podrożały średnio o 0,6%. W tym okresie najsilniej wzrosły ceny rozsiewaczy do nawozów (o 5,6%) oraz zestawów uprawowo-siewnych (o 4,2%). W ciągu 12 ostatnich miesięcy ceny maszyn rolniczych zwiększyły się o 4,0%, w tym najbardziej podrożały kultywatory (o 14,0%).

1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob US Gulf

4 Notowania fob Vancouver

5 Notowania fob Tunis

6 Na podstawie indeksu zmian cen gazu ziemnego obliczanego przez Bank Światowy

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		VII 2014	XII 2014	VII 2015	VII 2015 VI 2015	VII 2015 XII 2014	VII 2015 VII 2014	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	126,80	121,00	125,64	98,1	103,8	99,1	6,73	1,02
Saletra amonowa 34%N	„	147,00	139,92	144,72	98,2	103,4	98,4	6,38	0,97
Mocznik 46%N	„	163,72	158,72	162,48	98,8	102,4	99,2	5,30	0,80
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	95,88	93,64	94,80	99,2	101,2	98,9	7,11	1,07
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	165,52	161,00	161,16	100,5	100,1	97,4	6,04	0,91
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	210,68	207,80	220,04	99,6	105,9	104,4	5,16	0,78
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	170,80	168,20	170,84	100,5	101,6	100,0	4,27	0,65
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	204,32	192,60	193,40	100,0	100,4	94,7	5,18	0,78
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	74,77	74,02	67,69	100,0	91,4	90,5	1,69	0,26

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		VII 2014	XII 2014	VII 2015	VII 2015 VI 2015	VII 2015 XII 2014	VII 2015 VII 2014	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	43,83	43,72	44,05	100,2	100,8	100,5	66,06	9,99
Dursban 480 EC	1 l	52,63	52,34	53,05	100,0	101,4	100,8	79,56	12,03
Decis Mega 50 EW	250 ml	35,01	35,00	35,77	100,1	102,2	102,2	53,64	8,11
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	37,02	36,88	38,97	99,7	105,7	105,3	58,44	8,84
Gwarant 500 SC	1 l	54,19	53,71	53,58	100,1	99,8	98,9	80,35	12,15
Miedzian 50 WP	1,5 kg	63,99	64,41	65,68	100,1	102,0	102,6	98,50	14,89
Roundup	1 l	34,73	34,74	35,36	100,3	101,8	101,8	53,03	8,02
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	42,04	42,17	42,29	100,0	100,3	100,6	63,42	9,59
Fusilade Forte	1 l	130,63	130,21	132,53	100,0	101,8	101,5	198,76	30,05
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,18	18,14	18,48	100,4	101,9	101,7	27,71	4,19
Środek gryzoniobójczy	1 kg	33,50	34,04	33,92	99,3	99,6	101,3	50,87	7,69

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		VII 2014	XII 2014	VII 2015	VII 2015 VI 2015	VII 2015 XII 2014	VII 2015 VII 2014	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	765,98	778,56	759,16	99,8	97,5	99,1	1138,51	172,15
Koks opałowy	t	1098,27	1065,79	1040,13	99,7	97,6	94,7	1559,88	235,86
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,48	4,82	5,05	102,6	104,8	92,2	7,57	1,15
Olej napędowy	1 l	5,39	4,81	4,73	98,5	98,3	87,8	7,09	1,07
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,76	3,31	3,13	96,6	94,6	83,2	4,69	0,71
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,50	2,52	1,90	99,0	75,4	76,0	2,85	0,43
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,91	33,63	32,37	99,9	96,3	95,5	48,55	7,34
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	17,54	17,39	17,83	100,0	102,5	101,7	26,74	4,04
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	15,51	15,39	15,83	99,6	102,9	102,1	23,74	3,59
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	12,46	12,5	12,44	100,0	99,5	99,8	18,66	2,82
Energia elektryczna	10 kWh	6,49	6,49	6,59	100,0	101,62	101,5	9,88	1,49

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		VII 2014	XII 2014	VII 2015	VII 2015 / VI 2015	VII 2015 / XII 2014	VII 2015 / VII 2014	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,32	22,10	21,46	99,8	97,1	96,1	32,18	4,87
Wapno	1 t	566,44	568,94	573,43	100,0	100,8	101,2	859,97	130,03
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	160,05	158,69	158,26	100,2	99,7	98,9	237,34	35,89
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3470,96	3441,42	3377,69	100,1	98,1	97,3	5065,52	765,92
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,74	13,51	13,26	100,2	98,1	96,5	19,89	3,01
Dwuteownik grubo	1 t	3540,09	3512,16	3434,99	99,7	97,8	97,0	5151,45	778,91
Blacha dachowa	1 m ²	29,66	29,34	28,80	100,0	98,2	97,1	43,19	6,53
Tynk „Atlas”	25 kg	51,46	52,71	51,97	100,5	98,6	101,0	77,94	11,78
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,18	1,18	1,15	100,0	97,5	97,5	1,72	0,26
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	699,09	699,86	693,80	100,2	99,1	99,2	1040,49	157,32
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	725,76	722,33	728,55	100,1	100,9	100,4	1092,61	165,20
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	82,05	79,87	74,02	99,9	92,7	90,2	111,01	16,78
Okno drewniane szklone	1 szt.	1771,37	1773,70	1767,58	99,8	99,7	99,8	2650,84	400,81
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1629,15	1630,59	1641,49	100,0	100,7	100,8	2461,74	372,22

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

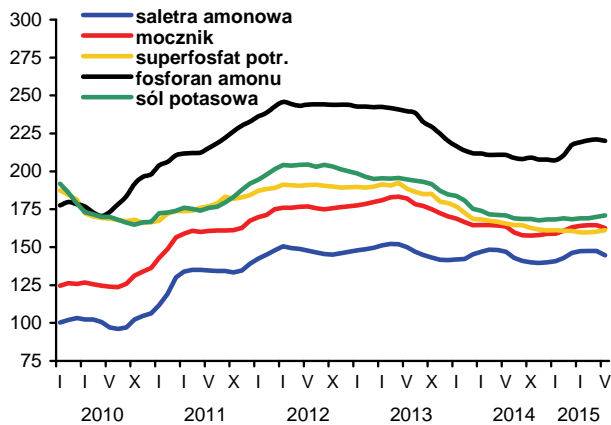
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	VII 2014	XII 2014	VII 2015	VII 2015 / VI 2015	VII 2015 / XII 2014	VII 2015 / VII 2014	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	501296,4	521225,9	544403,80	100,0	104,4	108,6	8164,42	1234,48
Kombajn do ziemniaków	79915,0	80285,3	82853,26	100,0	103,2	103,7	1242,55	187,88
Samochód dostawczy	101245,6	101943,9	102512,27	100,4	100,6	101,3	1537,38	232,45
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	48186,8	49031,7	49177,21	99,7	100,3	102,1	737,51	111,51
Siewnik zbożowy 27 redlic	21962,8	21899,2	22234,05	100,1	101,5	101,2	333,44	50,42
Ciągnik 90 kW	199720,4	202027,4	210052,47	100,1	104,0	105,2	3150,16	476,31
Przyczepa do ciągnika samowładowca	36198,4	36177,9	37758,88	99,9	104,4	104,3	566,27	85,62
Kopaczka elewatorowa	14824,0	15003,5	15486,54	100,0	103,2	104,5	566,27	85,62
Zestaw uprawowo-siewny	47994,4	47107,8	52978,24	104,2	112,5	110,4	232,25	35,12
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7159,4	7100,1	7321,14	101,3	103,1	102,3	794,51	120,13
Gleboğrafarka „Freza 1,6”	5906,2	5914,9	5908,50	100,2	99,9	100,0	109,80	16,60
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	47364,4	47044,5	48808,98	100,2	103,8	103,0	88,61	13,40
Opryskiwacz 400 l	4948,6	4974,6	5170,01	100,0	103,9	104,5	731,99	110,68
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	7914,5	8173,8	8538,42	100,0	104,5	107,9	77,53	11,72
Rozsiewacz nawozów	1949,3	1920,6	1986,04	105,6	103,4	101,9	128,05	19,36
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14073,5	14119,9	14550,85	99,8	103,1	103,4	29,78	4,50
Plug 4-skibowy	11733,3	11876,9	12477,58	101,4	105,1	106,3	218,22	33,00
Kultywator 2,1-2,8 m	3746,5	3941,8	4271,82	100,9	108,4	114,0	187,13	28,29
Dojarka 2 konwie ^a	8134,2	8135,1	8038,71	98,2	98,8	98,8	64,06	39,38
Dojarka z rurociągami ^a	43444,6	43540,8	43217,25	100,7	99,3	99,5	120,56	74,11
Schładzarka do mleka 500 l ^a	18000,2	18070,0	18330,66	100,2	101,4	101,8	648,13	398,43

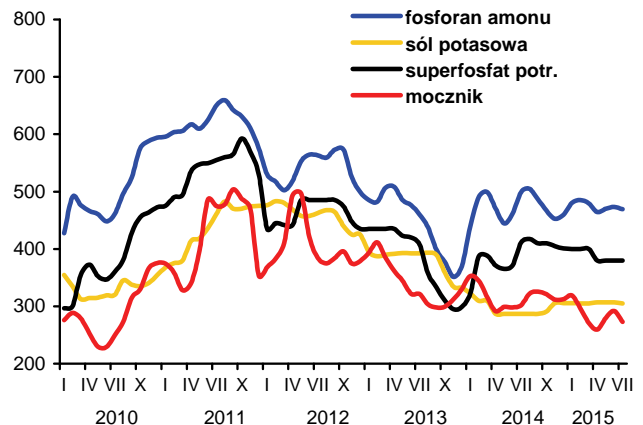
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

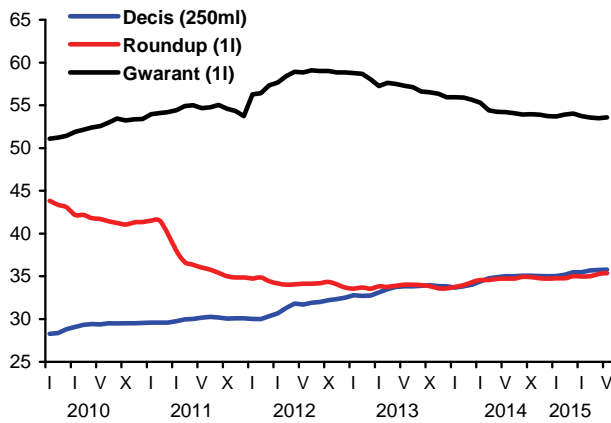
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

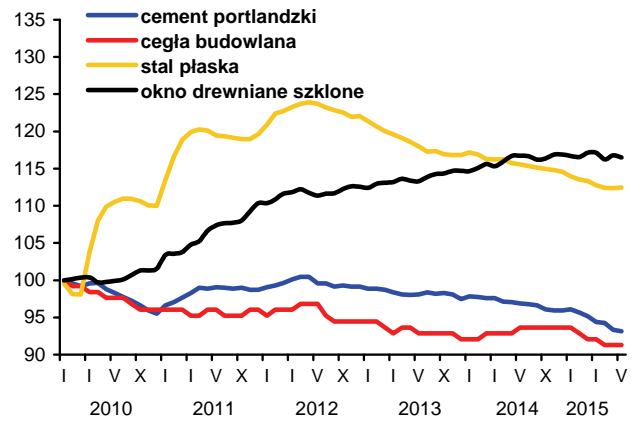
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

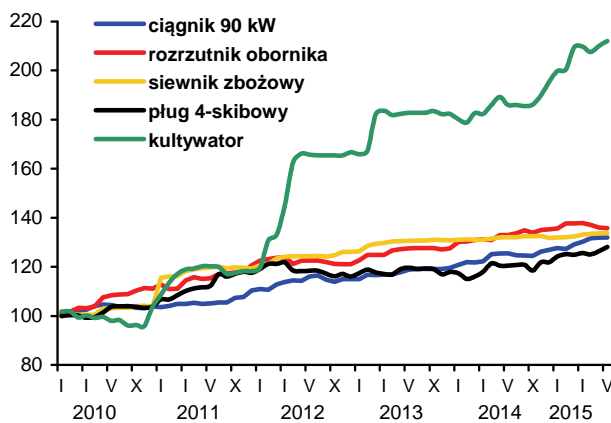
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

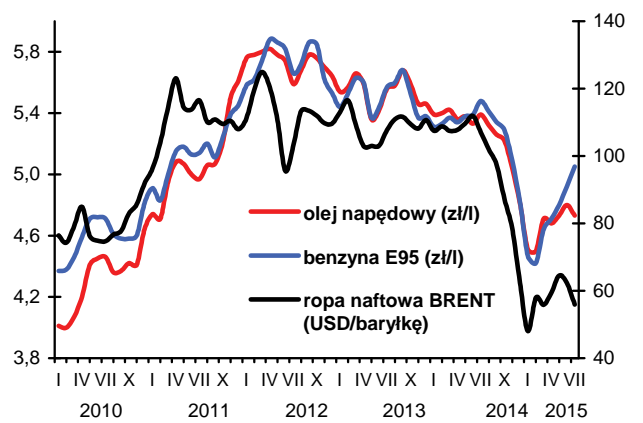
Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2009=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2009=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

WPŁYW SUSZY NA CENY DETALICZNE ŻYWNOSCI W 2015 ROKU

Od maja 2014 r. utrzymuje się w Polsce deflacja na rynku żywnościowym. W lipcu br. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były o 1,7% niższe niż w lipcu 2014 r. i takie same, jak w grudniu 2014 r. Występujące w sierpniu rekordowo wysokie temperatury powietrza i długotrwały brak opadów zrodziły obawy o wzrost cen żywności i kosztów życia polskich rodzin. Czy rzeczywiście czekają nas jesienią drastyczne podwyżki cen żywności? Analiza tendencji zachodzących na rynkach odpowiadających za najważniejsze składowe cen żywności, tj. mięsa i przetworów mięsnych (6,55%), pieczywa i produktów zbożowych (4,04%), owoców i warzyw (3,71%) oraz artykułów mleczarskich (2,85%), które łącznie stanowią 76,5% całości towarów uwzględnianych w koszyku inflacyjnym w kategorii „żywność”, upoważnia do następujących stwierdzeń:

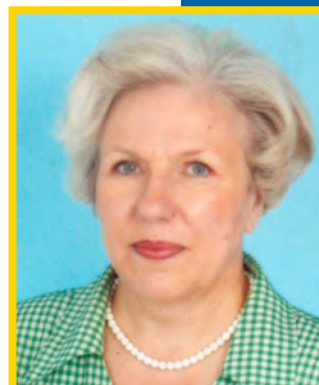
W lipcu br. utrzymała się, obserwowana od marca 2014 r. ujemna dynamika cen mięsa, będąca przede wszystkim konsekwencją spadku cen na światowym rynku. Została ona pogłębiona embargiem na polską wieprzowinę wprowadzonym przez kluczowych importerów, co doprowadziło do powstania znaczącej nadwyżki podaży tego gatunku mięsa na krajowym rynku. W ostatnich miesiącach widoczne jest jednak wyhamowanie spadku cen mięsa na światowych rynkach, co może być impulsem do wzrostu cen w Polsce. Do spodziewanego w ostatnich miesiącach br. ożywienia cenowego na krajowym rynku mięsa może przyczynić się wzmożenie eksportu wywołane zniesieniem zakazu uboju rytualnego oraz utrzymującym się korzystnym trendem w eksporcie drobiu. Możliwy wzrost cen pasz spowodowany suszą będzie także oddziaływał w kierunku wzrostu cen produktów zwierzęcych. Wzrost cen mięsa nie będzie jednak duży z uwagi na nadpodaż wieprzowiny, dominującej na rynku. W lipcu br. łączne ceny mięsa surowego płacone przez konsumentów były o 1,3% niższe niż w grudniu ub. roku i o blisko 7% niższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Przewidujemy, że w grudniu 2015 r. łączne ceny detaliczne mięsa mogą być nieco tylko wyższe od notowanych w grudniu 2014 r., natomiast w I kwartale 2016 r., w połączeniu z efektami niskiej bazy sprzed roku, dynamika cen mięsa przyjmie zdecydowanie dodatnią wartość.

Tegoroczne plony i zbiory **zboż podstawowych** w Polsce okazały się lepsze od wcześniejszych prognoz. (Zbiory zboż, bez kukurydzy, są szacowane na poziomie o 4% niższym od średniej z ostatnich pięciu lat - notatka Izby Zbożowo-Paszowej z dnia 7 września br.) Pszenica konsumpcyjna jest bardzo dobrej jakości. Uprawy pszenicy w Unii Europejskiej nie ucierpiały zbytnio z powodu upałów i suszy. Prognozy zbiorów unijnej pszenicy są optymistyczne (według IGC – International Grains Council

– będą o 3,4% mniejsze od rekordowych zbiorów w ubiegłym sezonie). Według USDA (U.S. Department of Agriculture) światowe zbiory najważniejszych gatunków zbóż w sezonie 2015/2016 mogą być mniejsze od konsumpcji, ale rekordowe zapasy końcowe z sezonu 2014/2015 będą istotnym czynnikiem hamującym wzrost cen. W Polsce wzrost cen zbóż konsumpcyjnych i produktów ich przerobu też będzie ograniczony z kilku powodów. Po pierwsze, należy się liczyć ze spowolnieniem dynamiki eksportu pszenicy z Polski wobec spodziewanej dużej podaży, konkurencyjnego cenowo ziarna ze strony krajów bałtyckich i Basenu Morza Czarnego (Rosja, Ukraina, Kazachstan). Po drugie, w Polsce maleje popyt gospodarstw domowych na pieczywo i produkty zbożowe w związku ze wzrostem dochodów realnych ludności i utrzymującym się w br. niskim poziomem cen innych produktów spożywczych. Po trzecie, spadek światowych cen ropy i związana z tym obniżka krajowych cen energii, gazu i paliw wpływać będzie stabilizująco na koszty przetwórstwa i obrotu, co w przypadku produkcji pieczywa ma istotne znaczenie, gdyż branża ta należy do najbardziej energochłonnych, a koszty transportu mają duży udział w cenie finalnej.

W lipcu br. ceny detaliczne **pieczywa i produktów zbożowych** były nieznacznie niższe niż w grudniu i lipcu ub. roku (odpowiednio o 0,1% i 0,3%). Można przypuszczać, że w IV kwartale br. dojdzie do odwrócenia tej tendencji i roczne tempo cen detalicznych pieczywa i produktów zbożowych będzie dodatnie. Będzie to efektem wzrostu popytu na makarony, ryż oraz inne produkty zbożowe w następstwie spodziewanego znaczącego spadku zbiorów i wzrostu cen ziemniaków.

Niekorzystne warunki agrometeorologiczne mogą natomiast sprzyjać wzrostowi krajowych **cen roślin oleistych i tłuszczów roślinnych**. Według GUS w Polsce zbiory rzepaku będą w br. o ponad 20% mniejsze, niż w roku ubiegłym. Szacuje się, że w UE spadek produkcji rzepaku w bieżącym sezonie, w stosunku do sezonu poprzedniego, wyniesie 3,5 mln ton, a podaż trzech podstawowych surowców oleistych na unijnym rynku zmniejszy się o 5% (Agenda Komisji DG Agri). Zgodnie z prognozą USDA w sezonie 2015/2016 światowa produkcja nasion i roślin oleistych spadnie o około 1% w stosunku do poprzedniego sezonu. Tempo wzrostu cen tych produktów na międzynarodowych rynkach będzie jednak ograniczone z powodu wysokich zapasów końcowych z sezonu 2014/2015. Dodatkowo w kierunku zmniejszenia cen może oddziaływać spadek światowych cen ropy, ograniczający popyt na biopaliwa. W Polsce czynnikiem hamującym tempo wzrostu cen tłuszczów

Krystyna
Świątek

roślinnych będzie utrzymujący się niski poziom cen tłuszczów wieprzowych i masła. W lipcu br. ceny detaliczne margaryn i olejów były odpowiednio o 0,8% i 1% niższe niż w grudniu 2014 r. Ocenia się, że do końca br. ich wzrost nie przekroczy 2%.

Zmiany krajowych cen **artykułów mleczarskich** będą zależały głównie od zmian cen światowych. Od 2014 r. utrzymują się na światowym rynku: nadpodaż oraz niskie ceny mleka i produktów mlecznych. Jest to konsekwencją dużego wzrostu produkcji wśród głównych eksporterów, przy osłabieniu popytu ze strony największego światowego importera, jakim są Chiny. Według FAO w lipcu br. światowe ceny artykułów mleczarskich były o ponad 34% niższe niż w lipcu 2014 r. Obecnie notuje się sygnały świadczące o możliwości odwrócenia tych trendów w najbliższym czasie, ale nie ma pewności, że będą one miały trwały charakter.

W lipcu br. w Polsce ceny detaliczne mleka i produktów mlecznych były o 1,8% niższe niż w grudniu i o 3,2% niższe niż w lipcu ub. roku. Prawdopodobnie w sierpniu, w wyniku zwiększonego popytu (zazwyczaj w czasie upałów wzrasta popyt na napoje mleczne, lody, twarogi i sery dojrzewające) – ich spadek był minimalny. Ponieważ susza zagroziła bazie paszowej w bieżącym sezonie, należy się liczyć ze wzrostem cen pasz i ożywieniem cen artykułów mleczarskich w IV kwartale br. Skala wzrostu cen mleka i produktów jego przerobu jest trudna do oszacowania z uwagi na ścisłą ich korelację z cenami uzyskiwanymi w eksporcie. Można przypuszczać, że w okresie wrzesień – grudzień łączne ceny detaliczne artykułów mleczarskich zwiększą się o 1-1,5% i w efekcie w grudniu będą o 0,8-0,3% niższe w analogicznym okresie przed rokiem. Hamująco na tempo wzrostu cen tej grupy żywności będzie oddziaływać niski poziom cen serów dojrzewających.

Spodziewany spadek produkcji **owoców i warzyw** będzie głównym czynnikiem stymulującym wyżkę cen żywności w br.. Według wstępnego szacunku GUS (z 30.07.2015 r.) w br. w Polsce zbiory owoców będą zbliżone do ubiegłorocznych, a warzyw gruntowych o 5% mniejsze. Sierpniowa susza prawdopodobnie nasili spadek produkcji i wpłynie na obniżenie tych prognoz. Wprowadzone w sierpniu ub. roku rosyjskie embargo na polską żywność także przyczyniło się do ograniczenia produkcji. Te dwa czynniki będą oddziaływały w kierunku spadku podaży i wzrostu cen warzyw i owoców z tegorocznych zbiorów. Dodatkowym czynnikiem „podbijającym” ceny będzie efekt niskiej bazy z ub. roku.

Duże wahania średnich rocznych cen owoców i warzyw są u nas zjawiskiem normalnym. W 2006 r., w stosunku do 2005 r., ceny warzyw zwiększyły się o 8,9%, a ziemniaków o 51,9%. W 2010 r. w wyniku nieurodzaju ceny warzyw wzrosły o 18,0%, a ziemniaków

o 28,1%, a w 2013 r. wzrosty cen warzyw i ziemniaków wyniosły odpowiednio 7,1% i 47,6%. Nie spowodowało to drastycznych podwyżek cen żywności. Jeżeli w br. średnie ceny detaliczne warzyw wzrosną nawet o 20%, (co jest mało prawdopodobne, gdyż w I półroczu br. ich poziom był o 7,7% niższy niż przed rokiem), to z tego tytułu ceny żywności mogą wzrosnąć o niespełna 2%, gdyż udział warzyw (bez ziemniaków) w żywnościowym koszyku zakupów to 9,6% (w 2014 r.)

Ceny owoców krajowych mają mniejszy wpływ na ceny żywności niż ceny warzyw z uwagi na mniejszy udział owoców w strukturze domowych wydatków oraz duży udział importowanych produktów w koszyku zakupów. Udział owoców w koszyku żywnościowym (w strukturze cenowych wag) wynosi 5,4%, co oznacza, że średni roczny wzrost cen owoców np. o 20% mógłby spowodować wzrost cen całej żywności o około 1%. Taki wzrost przeciętnych rocznych cen owoców jest jednak mało prawdopodobny, bo w I półroczu 2015 r. za owoce konsumenci płacili o 4,5% mniej, niż w I półroczu 2014 r.

Biorąc pod uwagę wymienione powyżej czynniki i uwarunkowania, przewidujemy, że we wrześniu wyhamowaniu ulegnie, trwająca od maja ub. roku, spadkowa tendencja cen żywności, w październiku br. średni poziom cen żywności może być nieco wyższy niż w analogicznym miesiącu ub. roku, a w grudniu br. – o 1,5% wyższy niż rok wcześniej. Z przyspieszeniem dynamiki cen żywności należy się natomiast liczyć w I półroczu 2016 r. W br. istotnym czynnikiem stymulującym wzrost cen żywności będzie spodziewany wzrost krajowego popytu (na co wskazują dane o sprzedaży detalicznej), a czynnikiem hamującym tempo tego wzrostu – spadek światowych cen ropy, który może obniżyć koszty produkcji rolnej oraz pozasurowcowe koszty przetwórstwa i obrotu.